

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE
P O L I C I J A

POROČILO O DELU POLICIJE **ZA LETO 2004**

Ljubljana, 2005

VSEBINA

UVOD	4
1 NALOGE IN ORGANIZACIJA POLICIJE	4
2 OKOLIŠČINE DELOVANJA	8
TEMELJNE DEJAVNOSTI	10
1 PREPREČEVANJE, ODKRIVANJE IN PREISKOVANJE KRIMINALITETE	10
1.1 Skupne značilnosti	10
1.2 Splošna kriminaliteta	14
1.3 Gospodarska kriminaliteta	17
1.4 Organizirane in posebne oblike kriminalitete	18
2 VZDRŽEVANJE JAVNEGA REDA IN ZAGOTAVLJANJE SPLOŠNE VARNOSTI LJUDI IN PREMOŽENJA	21
2.1 Skupne značilnosti	21
2.2 Vzdrževanje javnega reda	23
2.3 Obravnavanje nesreč in drugih dogodkov	26
2.4 Pomoč policije državljanom in ustanovam	27
3 ZAGOTAVLJANJE VARNOSTI CESTNEGA PROMETA	28
3.1 Skupne značilnosti	28
3.2 Nadzor in urejanje cestnega prometa	28
3.3 Obravnavanje prometnih nesreč	29
4 NADZOR DRŽAVNE MEJE IN IZVAJANJE PREDPISOV O TUJCIH	31
4.1 Skupne značilnosti	31
4.2 Mejna kontrola	32
4.3 Varovanje državne meje zunaj mejnih prehodov	34
4.4 Nedovoljene migracije	34
4.5 Vračanje tujcev	35
4.6 Nastanitve tujcev	36
5 VAROVANJE OSEB IN OBJEKTOV	37
5.1 Varovanje določenih oseb, objektov in okolišev objektov, v katerih so sedeži državnih organov	37
5.2 Druga varovanja	40
DRUGE DEJAVNOSTI	40
1 PREVENTIVNE NALOGE	40
2 OPERATIVNO-KOMUNIKACIJSKA DEJAVNOST	43
3 KRIMINALISTIČNOTEHNIČNA IN FORENZIČNA DEJAVNOST	46
4 ANALITSKA DEJAVNOST	47
5 NADZORNA DEJAVNOST	48
6 SPREMLJANJE IZVAJANJA POLICIJSKIH POOBLASTIL Z VIDIKA VAROVANJA ČLOVEKOVIH PRAVIC IN SVOBOŠČIN	50
7 REŠEVANJE PRITOŽB	52

8	NOTRANJE PREISKAVE	54
9	INFORMACIJSKA IN TELEKOMUNIKACIJSKA DEJAVNOST	56
10	KADROVSKE IN ORGANIZACIJSKE ZADEVE	59
11	IZOBRAŽEVANJE, IZPOPOLNJEVANJE IN USPOSABLJANJE	67
12	FINANČNO-MATERIALNE ZADEVE	69
13	NORMATIVNA DEJAVNOST	73
14	MEDNARODNO SODELOVANJE	75
15	SODELOVANJE Z DOMAČIMI USTANOVAMI	79
16	ODNOSI Z JAVNOSTMI	81
17	KULTURNE IN ŠPORTNE DEJAVNOSTI	83
18	DEJAVNOST SPECIALIZIRANIH POLICIJSKIH ENOT	83

UVOD

1 NALOGE IN ORGANIZACIJA POLICIJE

Policija je v letu 2004 izvajala naloge, določene v zakonu o policiji in drugih zakonih ter podzakonskih predpisih. Njene temeljne naloge so bile:

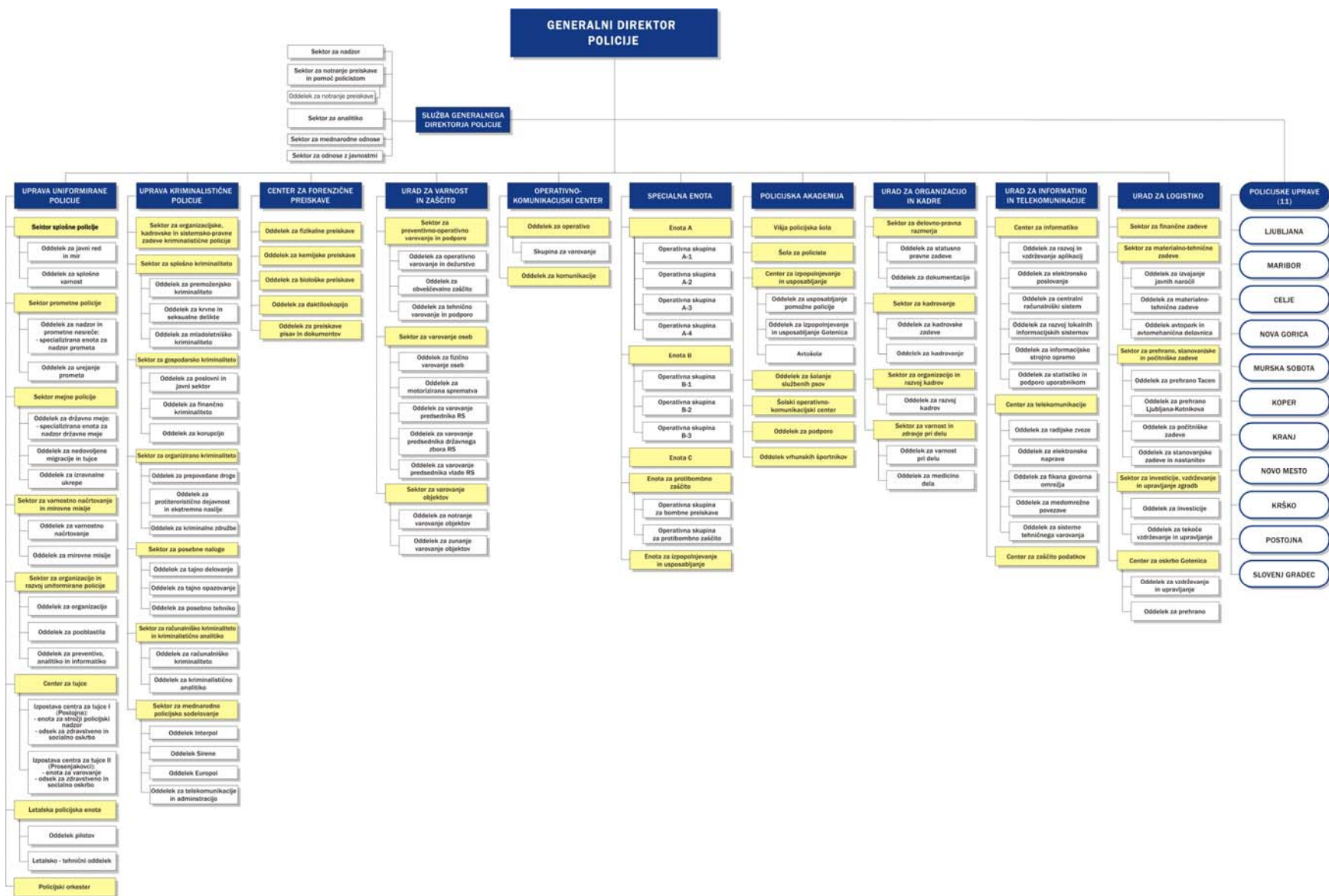
- varovanje življenja, osebne varnosti in premoženja ljudi;
- preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj in prekrškov, odkrivanje in prijemanje storilcev kaznivih dejanj in prekrškov ter drugih iskanih oseb in njihovo izročanje pristojnim organom, zbiranje dokazov in raziskovanje okoliščin, ki so pomembne za ugotovitev premoženjske koristi, ki izvira iz kaznivih dejanj in prekrškov;
- vzdrževanje javnega reda;
- nadzor in urejanje prometa na javnih cestah in nekategoriziranih cestah, ki so dane v uporabo za javni promet;
- varovanje državne meje in opravljanje mejne kontrole;
- opravljanje nalog, določenih v predpisih o tujcih;
- varovanje določenih oseb, organov, objektov, in okolišev;
- varovanje določenih delovnih mest in tajnosti podatkov državnih organov, če z zakonom ni drugače določeno.

Policija je poleg navedenih izvajala tudi naslednje naloge:

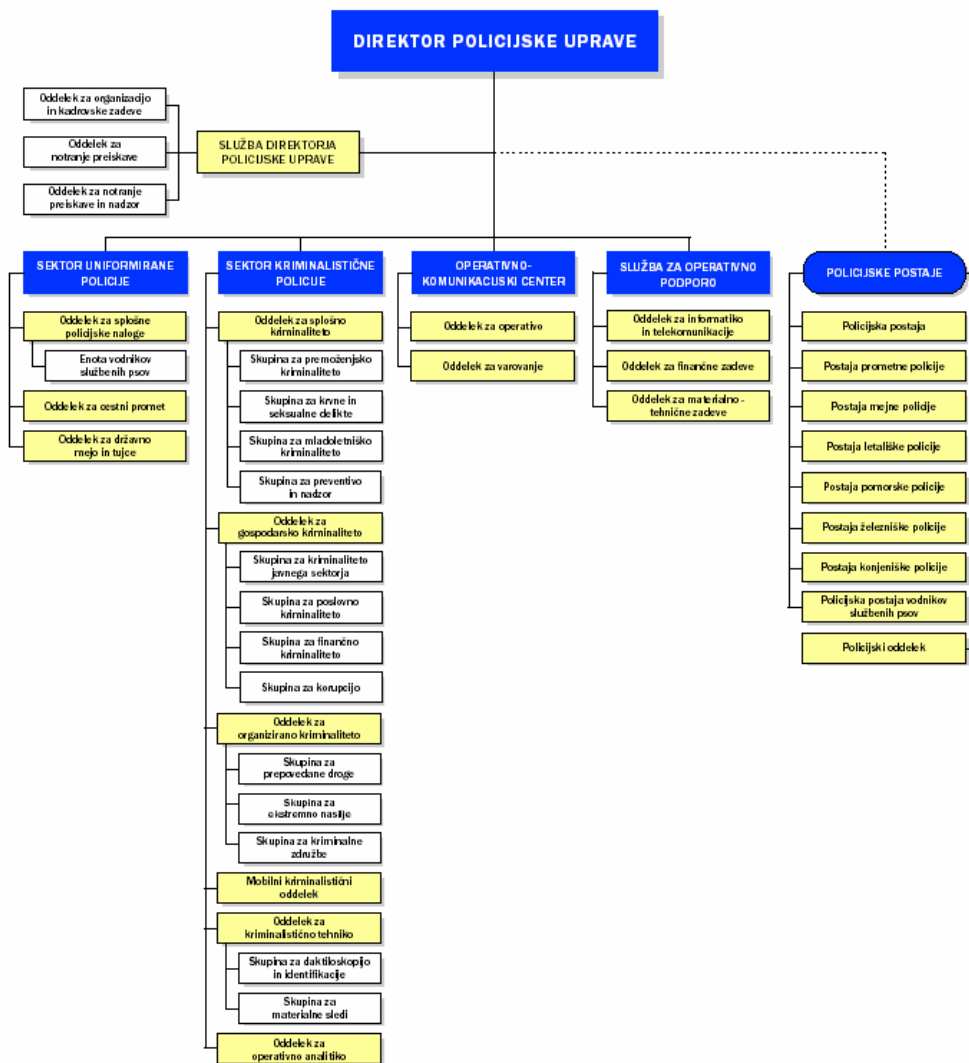
- kriminalističnotehnična opravila in forenzične preiskave;
- zbiranje, obdelovanje, posredovanje in hranjenje podatkov s področja dela policije ter upravljanje informacijskega in telekomunikacijskega sistema policije;
- spremljanje, analiziranje in ocenjevanje varnostnih razmer in dogodkov ter policijskega dela;
- informiranje pristojnih državnih organov in javnosti o delu policije, aktualnih varnostnih vprašanih in varnostnih razmerah;
- izdelava pravnih podlag in pravil policijskega dela;
- izpopolnjevanje organiziranosti policijskega sistema in metod dela;
- zaposlovanje in razporejanje delavcev policije;
- organiziranje in izvajanje strokovnega izobraževanja, izpopolnjevanja in usposabljanja;
- predlaganje in izvajanje finančnih načrtov in načrtov nabav policije, upravljanje in vzdrževanje zgradb, naprav in opreme policije, določanje sistemizacije, standardizacije in tipizacije materialno-tehničnih sredstev in opreme policije;
- izvajanje mednarodnih sporazumov s področja nalog policije;
- sodelovanje s tujimi policijami in mednarodnimi organizacijami s področja dela policije idr.

Policija je kot organ v sestavi ministrstva za notranje zadeve opravljala naloge v organizacijskih enotah na državni, regionalni in lokalni ravni. Na državni ravni je delovala generalna policijska uprava z 11 notranjimi organizacijskimi enotami, na regionalni ravni je delovalo 11 policijskih uprav, na lokalni pa 105 policijskih postaj.

GENERALNA POLICIJSKA UPRAVA

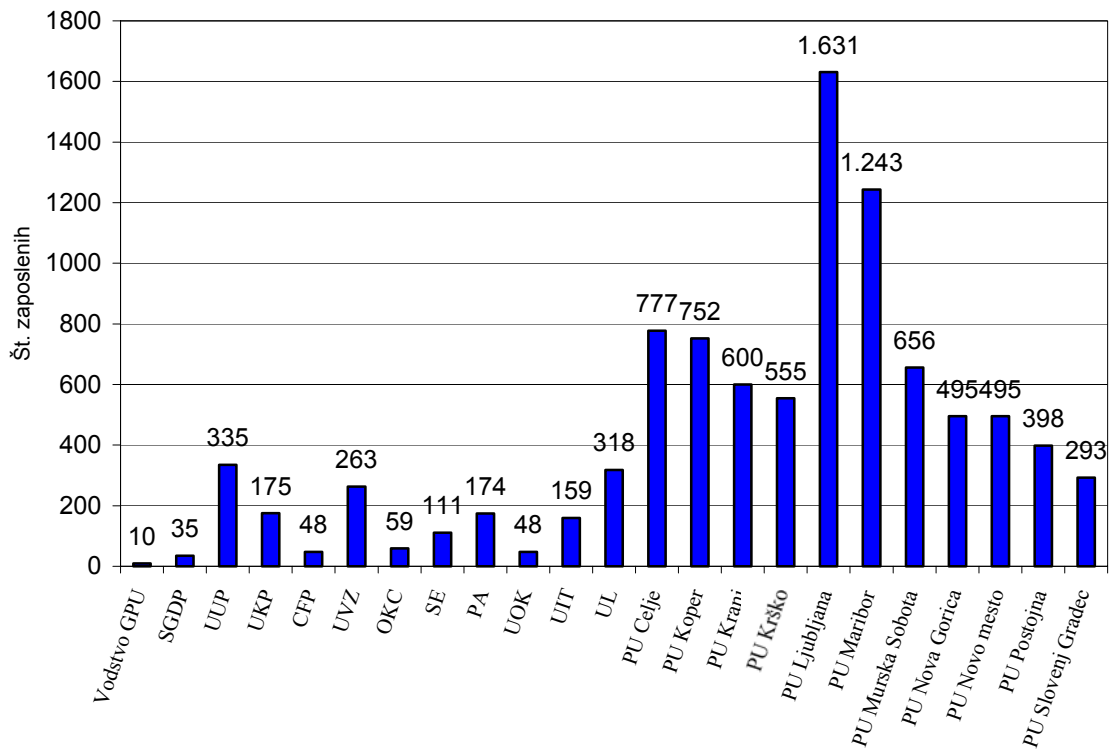

POLICIJSKA UPRAVA

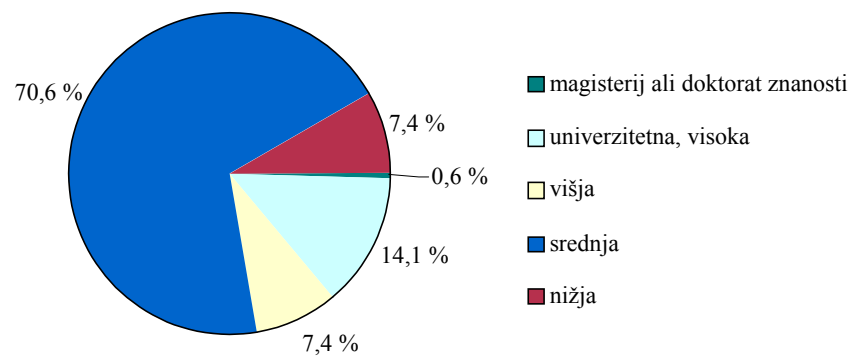
V policiji je bilo konec leta 2004 sistemiziranih 10.431 delovnih mest, zasedenih pa 9.630 ali 92,3 %.

Zaposleni po enotah v letu 2004

Med zaposlenimi je imelo 0,6 % delavcev magisterij ali doktorat znanosti, 14,1 % univerzitetno ali visoko izobrazbo, 7,4 % višjo, 70,6 % srednjo in 7,4 % nižjo izobrazbo.

Izobrazbena struktura zaposlenih v letu 2004

Med zaposlenimi je bilo 21,7 % žensk, povprečna starost zaposlenih pa je bila 35 let.

2 OKOLIŠČINE DELOVANJA

Republika Slovenija je z vstopom v Evropsko unijo postala soodgovorna za varnost vseh držav članic in s tem tudi enakopravna partnerica pri zagotavljanju varnosti na območju združene Evrope. Pri izvajanju mejne kontrole in varovanju državne meje je začel veljati pravni red Evropske unije, ki ureja pravice iz državljanstva članic Evropske unije, in večji del schengenskega pravnega reda, ki bo sicer v celoti uveljavljen šele z vključitvijo Slovenije v schengenski informacijski sistem predvidoma leta 2007. Polnopravno članstvo Slovenije v Evropski uniji je prineslo veliko odgovornost predstavnikom policije, ki sodelujejo v delovnih telesih organov Evropske unije. Slovenija je postala tudi polnopravna članica Europol, kar za policijo pomeni dodatne obveznosti pri odkrivanju, preiskovanju in poročanju o nadnacionalnih oblikah kriminalitete.

Na delo policije na področju kriminalitete je v letu 2004 najbolj vplivalo pogostejše prijavljanje kaznivih dejanj drobne kriminalitete. Vplivala je tudi uveljavitev novel kazenskega zakonika in zakona o kazenskem postopku. Z novelo kazenskega zakonika se je bistveno spremenila inkriminacija nekaterih oblik kaznivih ravnanj, zagrožene kazni pa so se zvišale. Z novelo zakona o kazenskem postopku je bilo na novo urejeno zbiranje obvestil od osumljenca z možnostjo policijskega zaslišanja, na novo so bili urejeni tudi prikriti preiskovalni ukrepi, ki so bili pred tem opredeljeni v razveljavljenem 49. členu zakona o policiji (tajno opazovanje in tajno delovanje), ki jih glede na intenzivnost poseganja v pravice posameznika odreja državni tožilec ali preiskovalni sodnik.

V letu 2004 so potekale obsežne priprave policije na izvajanje novega zakona o prekrških. Pripravljeno je bilo gradivo za usposabljanje policistov in opomnik za izvajanje policijskih postopkov po novem zakonu. Izvedena so bila usposabljanja policistov, ki bodo vodili oziroma odločali v hitrem prekrškovnem postopku. Izvedene so bile še številne druge dejavnosti (izdelava potrebnih obrazcev, prilagoditev informacijskega sistema itd.). Policiste je bilo treba usposobiti tudi zaradi sprejetja novega zakona o varnosti cestnega prometa.

Zagotavljanje javnega reda je bilo prilagojeno varnostnim dogodkom. Razraščanje vandalizma in nasilja organiziranih navijaških skupin je zahtevalo vključevanje policije v preprečevanje hujših kršitev javnega reda na športnih in drugih javnih prireditvah. Protesti krajanov na območjih PU Ljubljana in PU Novo mesto, kjer prebivajo pripadniki romske skupnosti, so opozorili na nujnost preprečevanja nestrpnosti na območjih z večletnim prebivalstvom. Zaradi tragičnih dogodkov, povezanih z nasiljem v družini, ki so povzročili tudi kritično razpoloženje javnosti do ukrepov policije, je bila izvedena vrsta nalog za učinkovitejšo policijsko intervencijo. Policija je začela izvajati tudi zakonsko pooblastilo prepovedi približevanja določeni osebi, kraju ali območju. Ker je pri obvladovanju nasilja v družini potrebno tudi sodelovanje drugih ustanov, si je prizadevala, da bi se po izreku ukrepa v delo vključili pristojni centri za socialno delo.

Na področju varnosti cestnega prometa se je začelo intenzivno povezovanje državnih ustanov, odgovornih za izvajanje nacionalnih ciljev na tem področju, ki jim je policija sledila z izvajanjem številnih preventivnih dejavnosti in nadzorov nad varnostjo cestnega prometa. Potekale so tudi priprave na implementacijo posameznih projektov nacionalnega programa varnosti cestnega prometa, sprejet je bil tudi novi zakon o varnosti cestnega prometa. Z začetkom procesa vzpostavljanja nacionalne organizacije za varnost cestnega prometa policija ni več edina ustanova, ki se ji pripisuje odgovornost za razmere na tem področju.

Razmere glede nedovoljenih migracij so se stabilizirale. Število nedovoljenih prehodov čez državno mejo se je v primerjavi s prejšnjim letom nekoliko povečalo. Bolj pa se je povečalo število mejnih incidentov, ki so bili posledica neurejene morske meje s Hrvaško.

Vstop Slovenije v Evropsko unijo je zahteval usposabljanje policistov za izvajanje nadzora meje v skladu s pravnim redom Evropske unije, uvajanje skupne mejne kontrole na mejah z Avstrijo in Madžarsko, uvajanje mobilne mejne kontrole na mejah z Italijo in Avstrijo ter prevzemanje kontrole na mejnih prehodih za obmejni promet z Avstrijo in Italijo. Sicer pa je uveljavitev schengenskih standardov nadzora zunanje meje Evropske unije ena od najpomembnejših nalog policije na področju pridobivanja in usposabljanja kadrov, razvoja in prilagajanja informacijsko-telekomunikacijskega sistema ter investicij v infrastrukturo in opremo.

Na podlagi nove sistemske zakonodaje s področja javne uprave je bila v letu 2004 sprejeta nova organizacija in sistemizacija delovnih mest policije. Finančno poslovanje policije je bilo odvisno predvsem od makroekonomskih gibanj, ki so precej odstopala od predvidevanj pri sprejemanju proračuna za leto 2004, in sprejetih odločitev Vlade RS za uravnoteženje državnega proračuna na podlagi teh gibanj. Največ težav v finančnem poslovanju policije je povzročal primanjkljaj na postavki za plače, ki se pojavlja že tri leta, ugotovljen pa je bil že pri sprejemanju proračunov. Policija je zagotavljala manjkajoča sredstva za plače s prerazporeditvijo sredstev znotraj svojega finančnega načrta, predvsem s postavk za investicije in osebno opremo, s tem pa se je izvedba prvotno načrtovanih faz gradenj in nabav opreme prenesla v naslednja leta. Pojavljale so se tudi nenačrtovane obveznosti, ki so dodatno obremenjevale proračun policije. Poleg tega pa poraba finančnih sredstev, kljub racionalizaciji poslovanja, že več let narašča. Vzrok temu je naraščanje števila zaposlenih zaradi uresničevanja schengenskih kriterijev za nadzor državne meje, cen posameznih storitev in blaga, najemnin poslovnih prostorov ter stroškov obratovanja in vzdrževanja objektov in opreme.

TEMELJNE DEJAVNOSTI

1 PREPREČEVANJE, ODKRIVANJE IN PREISKOVANJE KRIMINALITETE

1.1 SKUPNE ZNAČILNOSTI

V letu 2004 je policija obravnavala največ kaznivih dejanj doslej. Podatki kažejo, da je to predvsem posledica porasta premoženjske kriminalitete. Povečalo se je tudi število najhujših deliktov (umori, hude telesne poškodbe), zabeleženo pa je bilo največje število smrtnih žrtev doslej, najpogosteje zaradi kaznivih dejanj zoper življenje in telo ter zlorabe prepovedanih drog.

Policija je zaradi povečanega obsega odkritih in prijavljenih kaznivih dejanj intenzivirala zlasti klasične oblike svojega dela. Povečalo se je število opravljenih preiskovalnih dejanj, sestavljenih je bilo več policijskih dokumentov predkazenskega postopka, kljub temu pa so policisti preiskali manj kaznivih dejanj kot v preteklih letih. Povečal se je tudi obseg mednarodnega operativnega sodelovanja, več je bilo uspešno zaključenih primerov gospodarske kriminalitete, s katerimi je bila povzročena velika materialna škoda, več je bilo odkritih primerov računalniške kriminalitete, več je bilo odkritih in zaseženih najnevarnejših vrst prepovedanih drog in ponarejenega denarja.

Na področju splošne kriminalitete se je, poleg kaznivih dejanj zoper premoženje, zlasti tatvin, vlomov in ropov v urbanih naseljih, povečalo tudi število kaznivih dejanj zoper človekove pravice in temeljne svoboščine. Na področju mladoletniške kriminalitete je bilo ovadenih manj mladoletnikov, povzročili pa so več kaznivih dejanj kot prejšnje leto. Na področju gospodarske kriminalitete je policija obravnavala manjše število kaznivih dejanj, s katerimi pa je bila povzročena večja škoda kot prejšnje leto. Med oblikami kriminalitete, kjer je temno polje razmeroma veliko, se je povečalo število kaznivih dejanj računalniške kriminalitete, zlorabe prepovedanih drog in ponarejanja denarja, število odkritih in obravnavanih korupcijskih kaznivih dejanj pa se je zmanjšalo.

Policija je v letu 2004 poslala državnemu tožilstvu kazenske ovadbe in poročila v dopolnitev kazenske ovadbe zaradi 86.568 (76.643)¹ ali 13,0 % več kaznivih dejanj. Zaradi suma storitve kaznivih dejanj so bile 40.431-krat (40.819-krat) obravnavane fizične in 287-krat (193-krat) pravne osebe.

Z obravnavanimi kaznivimi dejanji so storilci po oceni policije povzročili 39,1 (27,6) milijarde tolarjev škode. Poškodovali ali oškodovali so 51.513 (45.212) ali 13,9 % več oseb kot prejšnje leto. Med žrtvami je bilo 58,5 % moških, 5,9 % otrok in mladoletnikov, 96,5 % žrtev pa je bilo državljanov Slovenije. Zaradi posledic kaznivih dejanj, storjenih v letu 2004, je umrlo 70 (63) ljudi, 405 (416) je bilo hudo in 2.875 (2.874) lahko poškodovanih.

¹ Podatki so iz evidence ovadenih oseb in kaznivih dejanj. V številu ni zajetih kaznivih dejanj, katerih posledica je bila prometna nesreča, dejanj, ki so jih povzročili otroci, in t. i. predlagalnih deliktov brez predloga za pregon.

Na porast števila obravnavnih kaznivih dejanj je delno vplivala večja intenzivnost odkrivanja prikritih oblik kriminalitete in natančnejše evidentiranje kaznivih dejanj², predvsem pa pogostejše prijavljanje kaznivih dejanj drobne kriminalitete, ki jih policija največ obravnava. Na to kaže povečanje števila kaznivih dejanj, storjenih v letu 2004, ki jih je policija začela obravnavati na podlagi razlogov za sum (t. i. zaznana kazniva dejanja), saj se je njihovo število povečalo z 82.291 na 97.876³.

Policija je v letu 2004 zaradi suma storitve kaznivih dejanj vložila kazenske ovadbe in poročila v njihovo dopolnitev zoper 18.547 (18.817) oseb. Od tega je bilo 83,9 % (84,2 %) moških, 29,4 % (32,1 %) povratnikov in 10,3 % (11,4 %) mladoletnih oseb. Med ovadenimi je bilo 89,4 % državljanov Slovenije, 2,4 % državljanov Srbije in Črne gore, 2,0 % državljanov Bosne in Hercegovine, 1,6 % državljanov Hrvaške idr. Brezposelnih je bilo 47,2 % (44,7 %) vseh osumljencev.

Preiskanih je bilo 39,5 % kaznivih dejanj ali 6,2-odstotne točke manj kot prejšnje leto. Na to je vplival predvsem večji obseg prijavljene in odkrite kriminalitete, ki jo je policija obravnavala s podobnimi kadrovskimi in materialnimi viri kot v prejšnjih letih. Najbolj se je povečala drobna kriminaliteta, ki je običajno slabše preiskana.

Kazniva dejanja v letih 2000 – 2004

	2000	2001	2002	2003	2004
Kazniva dejanja (k. d.)	67.618	74.794	77.218	76.643	86.568
Št. k. d. z znanimi osumljenci	31.708	35.209	36.744	35.014	34.170
Delež k. d. z znanimi osumljenci (v %)	46,9	47,1	47,6	45,7	39,5

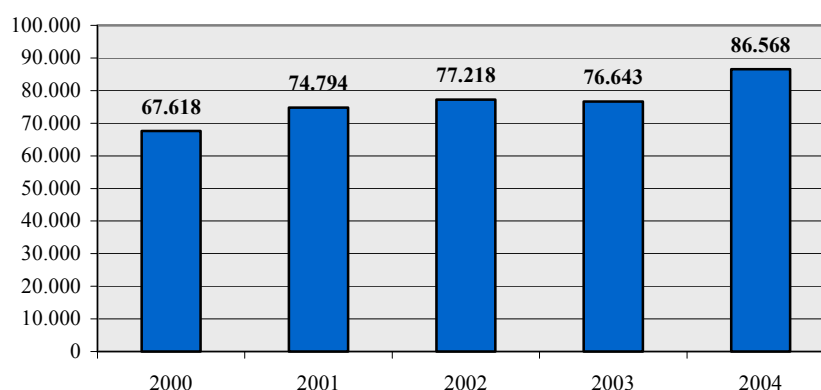
Povečan obseg dela se je odrazil tudi v večjem številu zaključnih dokumentov predkazenskega postopka, ki jih je policija poslala državnemu tožilstvu. V primerjavi s prejšnjim letom se je njihovo število povečalo s 86.326 na 102.051 ali za 18,2 %. Med njimi je bilo 70.862 (61.671) kazenskih ovadb, 13.492 (11.587) poročil v dopolnitev kazenske ovadbe in 17.697 (13.068) poročil o dejanjih brez pravne podlage za kazensko ovadbo.

Policija je državnemu tožilstvu poročala tudi o 16.891 (12.004) domnevnih kaznivih dejanjih, pri katerih ni potrdila suma storitve oziroma ni bilo podlage za kazensko ovadbo. Med njimi je bilo 12.576 (8.456) t. i. predlagalnih deliktov brez ustreznega predloga za pregon.

² Zaradi ugotovitev o manjšem številu odkritih in obravnavanih primerov prikrite kriminalitete v letu 2003 (zlasti zlorabe prepovedanih drog) so bila izdana navodila za intenziviranje policijskega dela na tem področju. Na podlagi rezultatov strokovnega nadzora nad evidentiranjem kaznivih dejanj so bili izvedeni tudi ukrepi za zmanjšanje zaostankov in doslednejše evidentiranje drobnih premoženjskih deliktov.

³ Podatki so iz evidence zaznav kaznivih dejanj. V številu so zajeta vsa odkrita oziroma prijavljena kazniva dejanja, za katera so ob evidentiranju obstajali razlogi za sum storitve, ne glede na poznejše rezultate policijske preiskave.

Kazniva dejanja v letih 2000 – 2004

Med obravnavanimi kaznivimi dejanji se je povečalo število najnevarnejših oblik kaznivih dejanj, med njimi kazniva dejanja umora in poskusa umora (s 57 na 76), posilstva in poskusa posilstva (s 70 na 87), spolnega napada na osebo, mlajšo od 15 let (s 196 na 218), posebno hude in hude telesne poškodbe (s 313 na 330), ropa (s 349 na 398), velike tatvine (z 18.532 na 23.957), neupravičene proizvodnje in prometa z mamili (s 775 na 997) ipd.

Precej se je povečalo tudi število kaznivih dejanj zoper človekove pravice in svoboščine, zlasti grdega ravnanja (s 311 na 381), neupravičenega slikovnega snemanja (s 4 na 17) in kršitve tajnosti občil (z 8 na 15), kaznivih dejanj zoper uradno dolžnost in javna pooblastila, zlasti zlorabe uradnega položaja ali uradnih pravic (s 67 na 151), poneverbe v službi (z 2 na 18) in ponareditve ali uničenja uradne listine, knjige ali spisa (s 6 na 24). Med preostalimi vrstami kaznivih dejanj se je povečalo še število tatvin (s 24.770 na 26.176), zatajitev (s 1.588 na 1.840), goljufij (z 2.706 na 3.479), odvzemov motornega vozila (z 260 na 329), poškodovanja tuje stvari (s 5.758 na 6.963), poneverb (s 477 na 581), ponarejanja denarja (s 1.177 na 1.772) in ponarejanja listin (z 2.168 na 2.548). Precej pa se je zmanjšalo število najpogostejših kaznivih dejanj gospodarske kriminalitete, zlasti poslovnih goljufij (s 1.672 na 1.054) ter izdaje nekritega čeka in zlorabe bančne ali kreditne kartice (z 2.687 na 1.265). Zmanjšalo se je še število primerov odvzema mladoletne osebe (s 74 na 33), neplačevanja preživnine (s 403 na 206), kršitve temeljnih pravic delavcev (s 161 na 95), prikrievanja (s 1.365 na 761), požiga (s 101 na 65), nasilništva (z 820 na 687) in povzročitve splošne nevarnosti (s 316 na 248).

Več kaznivih dejanj kot prejšnje leto so obravnavale vse policijske uprave, razen PU Slovenj Gradec, Koper in Nova Gorica.

Obravnavana kazniva dejanja po enotah v letih 2003 – 2004

Enota	Število k. d.			Delež k. d. z znanimi osumljenci (v %)	
	2003	2004	Porast/upad (v %)	2003	2004
PU Celje	8.244	8.745	6,1	50,5	46,8
PU Koper	3.755	3.613	-3,8	54,5	52,7
PU Kranj	3.605	4.400	22,1	56,8	58,3
PU Krško	2.273	2.439	7,3	60,2	61,8
PU Ljubljana	40.126	44.775	11,6	37,1	29,5
PU Maribor	7.437	10.629	42,9	58,0	44,6
PU Murska Sobota	2.695	2.952	9,5	64,3	60,5
PU Nova Gorica	2.683	2.632	-1,9	47,7	44,0
PU Novo mesto	3.124	3.737	19,6	50,5	45,4
PU Postojna	1.282	1.347	5,1	52,9	49,2
PU Slovenj Gradec	1.414	1.280	-9,5	65,5	65,0
GPU	5	19	280,0	20,0	73,7
Skupaj	76.643	86.568	12,95	45,7	39,5

Policisti so pri preiskovanju kriminalitete opravili 31.004 (25.781) ogledov kraja kaznivega dejanja ali 20,3 % več, 1.620 (1.615) hišnih preiskav ali 0,3 % več in 146 (175) osebnih preiskav ali 16,6 % manj kot prejšnje leto, pri čemer so 12.367-krat (12.086-krat) zasegli različne predmete. Poleg tega so 157-krat opravili policijsko zaslišanje ob navzočnosti zagovornika in 9.295-krat dokumentirali zbiranje obvestil od osumljenca z uradnim zaznamkom o izjavi.⁴

Policisti so pri svojem delu uporabili prikrite preiskovalne ukrepe po 149.a, 150., 151., drugem odstavku 152., 155. in 155.a členu ZKP, do uveljavitve novele ZKP pa tudi po 49. členu zakona o policiji. Odrejenih oziroma odobrenih je bilo 786 (801) prikritih preiskovalnih ukrepov zoper 328 (434) oseb.⁵

Število odrejenih oziroma odobrenih prikritih preiskovalnih ukrepov v letu 2004

Odredbodajalec	Število odredb
Generalni direktor policije	139
Pristojni državni tožilec	354
Preiskovalni sodnik	293
Skupaj	786

Največ ukrepov je bilo odrejenih oziroma odobrenih za preiskovanje kaznivih dejanj neupravičene proizvodnje in prometa z mamili (67,9 %), nedovoljene proizvodnje in prometa z orožjem in razstrelilnimi snovmi (7,3 %) ter prepovedanega prehoda čez državno mejo (7,0 %).

Obseg mednarodnega operativnega sodelovanja se je povečal. Na povečano izmenjavo sporočil s tujimi varnostnimi organi je vplivala posodobitev računalniške opreme, dokončna uvedba informacijskega sistema Interpola in dostopa do njihovih baz podatkov, vzpostavitev telekomunikacijske povezave z uradnikom za zvezo v centru SECI v Bukarešti, postavitvev

⁴ Podatek o dokumentih o zaslišanju in zbranih obvestilih od osumljenca se evidentira od uveljavitve novele ZKP – F.

⁵ Število oseb, zoper katere so bili odrejeni oziroma odobreni ukrepi, je manjše od števila ukrepov, ker so lahko zoper isto osebo uporabljeni različni prikriti preiskovalni ukrepi.

nove komunikacijske in računalniške opreme v oddelku Europolu in akreditacija novih uradnikov za zvezo iz tujine. Na podlagi mednarodnega sodelovanja je bilo na novo odprtih 14.387 (11.723) zadev, rešenih pa je bilo 2.721 ali 18,9 % zadev iz tekočega in prejšnjih let. Največ sporočil je bilo izmenjanih z generalnim sekretariatom in nacionalnimi centralnimi enotami Interpola Nemčije, Italije, Romunije, Avstrije in Moldavije. Policija je izvedla tudi 1.531 (921) mejnih ukrepov, med katerimi je bilo 628 (157) ukrepov fotokopiranja osebnih listin. Porast teh ukrepov je posledica tesnejšega mednarodnega policijskega sodelovanja v okviru Evropske unije, zlasti na področju preprečevanja mednarodnega terorizma.

1.2 SPLOŠNA KRIMINALITETA

Policija je obravnavala 80.743 (69.475) ali 16,2 % več kaznivih dejanj splošne kriminalitete kot prejšnje leto. Preiskanih je bilo 35,5 % (40,4 %) kaznivih dejanj, kar je sicer 4,9-odstotne točke manj, vendar je bilo preiskanih 588 več kaznivih dejanj kot prejšnje leto.

Število **kaznivih dejanj zoper življenje in telo** se je v primerjavi z letom prej zmanjšalo z 2.844 na 2.777 ali za 2,4 %, preiskanih je bilo 92,5 % (93,1 %). Povečalo se je število obravnavanih umorov in poskusov umora. Policija je državnemu tožilstvu poslala kazenske ovadbe in poročila v dopolnitev kazenskih ovadb zaradi 29 (20) umorov. Nadaljevala je tudi s preiskovanjem nepojasnjenih umorov in drugih najtežjih kaznivih dejanj zoper življenje in telo iz prejšnjih let, pri čemer je uspešno preiskala dva umora iz leta 2003, in sicer umor moškega v ljubljanskem hotelu in umor pogrešane osebe iz Ljubljane, katere truplo je bilo zakopano in nato najdeno blizu Sežane. Nadaljevala je tudi s preiskovanjem drugih primerov pogrešanih oseb, ko so obstajali razlogi za sum, da je bilo storjeno kaznivo dejanje.

Nekatera kazniva dejanja zoper življenje in telo v letih 2003 – 2004

Vrsta kaznivega dejanja	Število k. d.		Porast/upad (v %)	Št. k. d. z znanimi osumljenci		Delež k. d. z znanimi osumljenci (v %)	
	2003	2004		2003	2004	2003	2004
Umor (skupaj s poskusi)	57	76	33,3	56	72	98,3	94,7
Posebno huda tel. poškodba	18	8	-55,6	17	8	94,4	100,0
Huda telesna poškodba	295	322	9,25	265	290	89,8	90,1
Lahka telesna poškodba	2.087	2.049	-1,8	1.928	1.881	92,4	91,8

Leta 2004 je bilo manj primerov kaznivih dejanj zoper življenje in telo, ki so bili posledica delovanja organiziranih kriminalnih združb, naraslo pa je število primerov, ki so izvirali iz slabih odnosov v družini in sporov med posameznimi socialnimi skupinami. Značilni so bili umori partnerjev, katerih storilec je nato naredil samomor, in različni krvni delikti, v katerih so bili udeleženi Romi.

Število obravnavanih **kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost** se je povečalo s 420 na 436 ali za 3,8 %. Med njimi je poraslo predvsem število posilstev in poskusov posilstva ter spolnih napadov na osebe, mlajše od 15 let, manj pa je bilo kaznivih dejanj spolnega nasilja in zlorabe slabotne osebe. Preiskanih je bilo 88,5 % (93,1 %) kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost. Razmeroma visoka preiskavnost je bila zato, ker so žrtve največkrat osebno poznale osumljenca.

Nekatera kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost v letih 2003 – 2004

Vrsta kaznivega dejanja	Število k. d.		Porast/upad (v %)	Št. k. d. z znanimi osumljenci		Delež k. d. z znanimi osumljenci (v %)	
	2003	2004		2003	2004	2003	2004
Posilstvo	70	87	24,3	65	71	92,9	81,6
Spolno nasilje	75	64	-14,7	64	55	85,3	85,9
Spolna zloraba slabotne osebe	24	13	-45,8	24	12	100,0	92,3
Kršitev spolne ned. z zlor.polož.	27	26	-3,7	26	26	96,3	100,0
Sp. napad na osebo, ml.od 15 let	196	218	11,2	184	201	93,9	92,0

Policija je obravnavala 65.250 (55.231) **kaznivih dejanj premoženjske kriminalitete** ali 18,1 % več kot prejšnje leto. Preiskanih je bilo 15.669 (15.571) kaznivih dejanj ali 24,0 % (28,2 %), policisti pa so osumljence ovadili 19.447-krat (19.006-krat). Povečalo se je predvsem število vlomov, zlasti v cestna vozila, kioske in pomožne prostore v večstanovanjskih zgradbah, ter število žepnih tatvin in uličnih ropov. Zelo pogost motiv za ta kazniva dejanja je bil pridobiti sredstva za nabavo prepovedanih drog.

Število vlomov se je povečalo za 32,5 % (s 16.947 na 22.460), med njimi najbolj število vlomov v vozila (s 3.107 na 5.718 ali za 84,0 %). Preiskanih je bilo 12,5 % (14,5 %) vlomov. Pogosti so bili vlomi v bankomate in poslovne prostore, pri katerih so storilci onеспособili alarmne sisteme in nato vlomili v trezor ali blagajno. Število serijskih vlomov v stanovanjske hiše se je povečalo predvsem na območju PU Maribor in PU Celje.

Število ropov se je povečalo s 349 na 398 ali za 14,0 %, preiskanih pa je bilo 50,5 % (55,1 %). Od 9 (7) ropov v finančnih ustanovah je bilo uspešno preiskanih 8 (7), nepreiskan je ostal le poskus ropa banke v okolici Maribora. Tarče roparjev so bile predvsem poslovalnice pošt in bank v manjših krajih, napadeni pa so bili tudi prenašalci gotovine (poskus ropa poštarja in štirje ropi varnostnikov). Sicer se je najbolj povečalo število uličnih ropov (s 110 na 152), preiskanih pa je bilo 49,3 % (51,8 %). Število roparskih tatvin je ostalo na podobni ravni kot leto prej – 82 (83). Število drznih tatvin je upadlo z 839 na 788 ali za 6,1 %, preiskanih pa je bilo 43,2 %.

Nekatera kazniva dejanja premoženjske kriminalitete v letih 2003 – 2004

Vrsta kaznivega dejanja	Število k. d.		Porast/upad (v %)	Št. k. d. z znanimi osumljenci		Porast/upad (v %)
	2003	2004		2003	2004	
Poškodovanje tuje stvari	5.758	6.963	20,9	1.625	1.574	-3,1
Tatvina – skupaj ⁶	24.576 ⁷	27.801	13,1	5.924	5.763	-2,7
– žepna	494	703	42,3	71	74	4,2
Vlom – skupaj ⁸	16.947	22.460	32,5	2.452	2.799	14,2
– v cestno vozilo	3.107	5.718	84,0	243	304	25,1
– v kiosk	254	342	34,7	37	69	86,5
– v stanovanjsko hišo	1.836	2.104	14,6	242	260	7,4
– v stanovanje	532	646	21,4	48	58	20,8
– v ostale prostore v bloku	687	1.085	57,9	64	77	20,3
Rop – skupaj	349	398	14,0	192	201	4,7
– ulični	110	152	38,2	57	75	31,6
Zatajitev	1.588	1.840	15,9	949	1.167	23,0
Roparska tatvina	82	83	1,2	48	49	2,1
Klasična goljufija	2.167	2.769	27,8	2.036	2.593	27,4
Požig	101	65	-35,6	49	18	-63,3

Obravnavanih je bilo 241 (258) ali 6,6 % manj kaznivih dejanj zoper kulturno dediščino oziroma umetnine, od tega 181 tatvin, 55 poškodovanj ali uničenj, 3 nedovoljeni izvozi in uvozi ter 2 goljufiji. Preiskanih je bilo 22,4 % kaznivih dejanj. Največ tatvin je bilo iz zasebnih stanovanj in sakralnih objektov.

Policija je obravnavala 704 (682) ali 3,2 % več tatvin motornih vozil, s katerimi so bili lastniki oškodovani za 1,6 (1,3) milijarde tolarjev. Povečalo se je število odvzemov motornih vozil (z 260 na 329), povečalo pa se je tudi število razpisov iskanja motornih vozil zaradi kaznivih dejanj po 211., 212., 213., 215. in 216. členu KZ (s 1.355 na 1.488). Po prijemu kriminalnih skupin na območju PU Ljubljana se je zmanjšalo število vlomov v hiše, ko so storilci ukradli vozila z najdenimi kontaktnimi ključi. Ukradena vozila višjega cenovnega razreda so bila največkrat odpeljana v tujino, predvsem na Vzhod, vozila srednjega in nižjega cenovnega razreda pa so bila uporabljena za popravilo poškodovanih vozil v Sloveniji. Zato je bila pripravljena nova metodologija nadzora prometa na avtocestah, po kateri policija v sodelovanju s carino in z inšpekcijskimi službami pri pregledovanju vozil odkriva tudi ukradena.

Policija je zasegla 93 vozil, ukradenih v tujini, največ na mejnih prehodih. Odkriti so bili primeri, ko so storilci v tujini ukradena vozila srednjega in višjega razreda pri nas registrirali na podlagi ponarejenih dokumentov o vozilu in dokazil o plačanih dajatvah, nato pa so jih prodajali po tržnih cenah.

V letu 2004 je policija obravnavala 3.349 (3.308) ali 1,2 % več kaznivih dejanj, katerih storitve je bilo osumljenih 1.912 (2.147) mladoletnikov, **kazniva dejanja mladoletnikov** pa so predstavljala 3,9 % (4,3 %) vseh obravnavanih kaznivih dejanj. V skupnem številu ovadenih osumljencev je bilo mladoletnih 10,3 % (11,4 %). Mladoletniki so bili največkrat obravnavani zaradi suma storitve kaznivih dejanj zoper premoženje (74,4 %). Predvsem se je

⁶ Prikazana so kazniva dejanja po 211. in 212. členu KZ, brez vlomov, drznih tatvin, tatvin motornih vozil in tatvin s področja gospodarske kriminalitete.

⁷ Podatki se razlikujejo od podatkov v poročilu za leto 2003, ker so bila v številu tatvin upoštevana tudi kazniva dejanja s področja gospodarske kriminalitete (tatvine telefonskih impulzov idr.).

⁸ Prikazana so kazniva dejanja po 1. točki prvega odstavka 212. člena KZ.

povečalo število velikih tatvin (s 599 na 874) in kaznivih dejanj spolnega napada na osebo, mlajšo od 15 let (s 15 na 28).

Kazniva dejanja, katerih storitve so bili osumljeni mladoletniki, v letih 2003 - 2004

Vrsta kaznivega dejanja	2003	2004	Porast/upad (v %)
Umor in poskus umora	3	2	-33,3
Lahka telesna poškodba	138	144	4,4
Huda telesna poškodba	27	24	-11,1
Ogrožanje varnosti	61	65	6,6
Grdo ravnanje	23	19	-17,4
Posilstvo	4	7	75,0
Spolno nasilje	9	10	11,1
Spolni napad na osebo, mlajšo od 15 let	15	28	86,7
Prikaz., izdelava, posest in posred. pornografskega gradiva	0	4	-
Neupravičena proizvodnja in promet z mamili	97	104	7,2
Omogočanje uživanja mamil	71	52	-26,8
Tatvina	918	908	-1,1
Velika tatvina	599	874	45,9
Rop	63	66	4,8
Izsiljevanje	50	51	2,0
Poškodovanje tuje stvari	284	233	-18,0
Nasilništvo	45	45	0,0

Število dejanj z elementi kaznivih dejanj, za katere je policija državnemu tožilstvu poslala poročilo o sumu, da so jih storili **otroci**, se je povečalo s 564 na 673 ali za 19,3 %. Skoraj štiri petine teh dejanj je bilo dejanj z elementi kaznivih dejanj zoper premoženje. Precej je poraslo tudi število dejanj otrok z elementi kaznivih dejanj zoper življenje in telo (s 34 na 47), kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost (z 11 na 17) in kaznivih dejanj nasilništva (s 5 na 12).

V letu 2004 se je po večletnem naraščanju zmanjšalo število kaznivih dejanj nasilja v družini s 5.224 na 5.066 ali za 3,0 %. Največ tovrstnih kaznivih dejanj je bilo zoper človekove pravice in svoboščine ter zoper življenje in telo, sledila so jim kazniva dejanja zoper javni red in mir, zoper družino, zakonsko zvezo in mladino ter zoper spolno nedotakljivost.

Z vsemi obravnavanimi kaznivimi dejanji je bilo poškodovanih ali oškodovanih 3.046 (3.229) otrok in mladoletnikov, kar je predstavljalo 5,9 % (7,1 %) vseh oškodovancev. Otroci in mladoletniki so bili najpogosteje žrtev kaznivih dejanj zoper premoženje. Policija je obravnavala tudi 210 (241) kaznivih dejanj zanemarjanja mladoletne osebe in surovega ravnanja ter 218 (196) kaznivih dejanj spolnega napada na osebo, mlajšo od 15 let.

1.3 GOSPODARSKA KRIMINALITETA

V letu 2004 je policija obravnavala 5.825 (7.168) gospodarskih kaznivih dejanj ali 18,7 % manj kot leto prej. Na zmanjšanje je najbolj vplival upad števila poslovnih goljufij (s 1.672 na 1.054) in kaznivih dejanj izdaje nekritnega čeka ter zlorabe bančne ali kreditne kartice (z 2.687 na 1.465). Povečalo pa se je število t. i. tipičnih gospodarskih kaznivih dejanj, kot so kazniva dejanja goljufije, pri katerih so bile uporabljene poslovne listine (s 539 na 710), ponareditve ali uničenja poslovnih listin (z 202 na 461), poneverbe (s 477 na 581) ter zlorabe uradnega položaja ali pravic (s 67 na 151). Med t. i. netipičnimi kaznivimi dejanji zoper gospodarstvo

se je najbolj povečalo število kaznivih dejanj neupravičene uporabe tuje firme, vzorca ali modela (s 5 na 50).

Struktura gospodarske kriminalitete se ni bistveno spremenila, še vedno so prevladovala kazniva dejanja z goljufivim namenom (različne vrste goljufij, ponarejanja in preslepitve).

Nekatera kazniva dejanja gospodarske kriminalitete v letih 2003 – 2004

Vrsta kaznivega dejanja	Število k.d.		Porast / upad (v %)	Škoda 2004 (v mio SIT)
	2003	2004		
Goljufija	539	710	31,7	2.342,4
Lažni stečaj	0	5	-	268,0
Povz. stečaja z nevestnim gospodarjenjem	3	7	133,3	1.064,0
Poslovna goljufija	1.672	1.054	-37,0	5.112,6
Neupravičena uporaba tuje firme, vzorca ali modela	5	50	900,0	0,1
Ponareditev ali uničenje poslovnih listin	202	461	128,2	3,0
Zloraba položaja ali pravic	201	207	3,0	9.457,4
Poneverba	477	581	21,8	483,5
Pranje denarja	5	4	-20,0	120,0
Izdaja nekritega čeka in zloraba kartice	2.687	1.465	-45,5	100,7
Davčna zatajitev	83	87	4,8	2.225,7

Po oceni policije se je višina škode, povzročene z gospodarsko kriminaliteto, povečala s 14,3 na 24,2 milijarde tolarjev ali za 69,2 %. Ta podatek kaže na intenzivnejše delo policije pri preiskovanju in dokazovanju hujših kaznivih dejanj, predvsem poslovnih goljufij, zlorab položaja, stečajev in oškodovanj državnega premoženja (davčnih zatajitev in tatvin mineralnih surovin), ki povzročajo večjo materialno škodo.

Policija je na podlagi zakona o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja obravnavala 264 (193) gospodarskih kaznivih dejanj, pri katerih je poleg kazenske odgovornosti fizične osebe obstajala tudi kazenska odgovornost pravne osebe.

1.4 ORGANIZIRANE IN POSEBNE OBLIKE KRIMINALITETE

V letu 2004 je bilo obravnavanih 225 (388) kaznivih dejanj, ki so bila po presoji policistov posledica **organizirane kriminalne dejavnosti**, kar je 42,0 % manj. Na statistični upad je vplivalo še doslednejše upoštevanje kriterijev za identificiranje kaznivih dejanj organizirane kriminalitete kot v prejšnjem letu.⁹

Na področju **računalniške kriminalitete** je bilo obravnavanih 10 (2) kaznivih dejanj neupravičenega vstopa v informacijski sistem, 18 (12) kaznivih dejanj neupravičene uporabe avtorskega dela in 2 (0) kaznivi dejanji izdelovanja in pridobivanja orožja in pripomočkov, namenjenih za kaznivo dejanje. Število kaznivih dejanj neupravičene uporabe avtorskega dela se je povečalo zaradi akcije proti računalniškim piratom, število kaznivih dejanj neupravičenega vstopa v informacijski sistem pa zaradi večjega števila prijav.

⁹ Statistični upad kaznivih dejanj je posledica izvajanja usmeritev, da morajo kriminalisti pri presojanju kaznivih dejanj dosledno upoštevati restriktivne kriterije Europola, po katerih morajo biti za opredelitev organizirane kriminalitete kumulativno izpolnjeni štirje obvezni in najmanj dva od sedmih neobveznih pogojev.

Na področju **prepovedanih drog** je policija obravnavala 997 (775) ali 28,7 % več kaznivih dejanj neupravičene proizvodnje in prometa z mamili, med katerimi je bilo po oceni policistov 92 (124) ali 9,2 % (16,0 %) kaznivih dejanj posledica organizirane kriminalne dejavnosti. Obravnavala je tudi 234 (271) ali 13,7 % manj kaznivih dejanj omogočanja uživanja mamil. Policisti so zaradi obeh vrst kaznivih dejanj ovadili osumljence 1.374-krat (1.167-krat). Obravnavanih je bilo tudi 2.755 (3.744) ali 26,4 % manj kršitev zakona o prometu s prepovedanimi drogami. Upad odkritih kaznivih dejanj omogočanja uživanja mamil in prekrškov zakona o prometu s prepovedanimi drogami je bil posledica večje učinkovitosti dela policije pri odkrivanju in preiskovanju kaznivih dejanj neupravičene proizvodnje in prometa z mamili, s čimer je prispevala k zmanjševanju njihove ponudbe na ilegalnem trgu.

Zasežene prepovedane droge v letih 2003 – 2004 ¹⁰

Vrsta prepovedane droge		2003	2004	Porast/upad (v %)
Heroin	(g)	89.031,5	144.343,4	62,1
	(ml)	354,6	327,8	- 7,5
Kokain	(g)	1.661,0	106.699,0	6.323,8
	(tbl)	45,2	202,9	349,1
Amfetamini	(tbl)	218,0	2,0	- 99,1
	(g)	43,6	16,9	- 61,3
Ekstazi	(tbl)	2.831,2	874,0	- 69,1
	(g)	44.604,9	22.391,3	- 49,9
Kanabis – rastlina	(kos)	3.662,0	5.329,0	45,5
	(g)	219.571,3	84.838,9	- 61,4
Kanabis marihuana)	(g)	588,7	8.093,9	1.275,0
Hašiš	(g)	18,2	529,2	2.802,7
	(tbl)	155,0	207,0	32,9
Metadon	(g)	226,0	0,4	- 99,8
	(ml)	2.903,8	4.121,4	41,9
Benzodiazepini	(tbl)	80,0	104,0	30,0
	(ml)	0	24,0	100,0
	(tbl)	145,0	1.620,0	1.017,0

Policija je v sodelovanju s carinsko službo večino zaseženih prepovedanih drog, predvsem heroina in kokaina, odkrila in zasegla na mejnih prehodih in pri prijetju oseb, zoper katere je izvajala prikrite preiskovalne ukrepe. Zaradi uživanja prepovedanih drog je po policijskih podatkih umrlo kar 22 (11) oseb.

Policija je obravnavala 143 (148) kaznivih dejanj **nedovoljene proizvodnje in prometa orožja ali razstrelilnih snovi** ali 3,4 % manj kot prejšnje leto, od tega so bila 4 (6) kazniva dejanja posledica organizirane kriminalne dejavnosti. Ugotovila je, da storilci tihotapijo orožje predvsem iz držav nekdanje Jugoslavije v države zahodne Evrope.

Obravnavanih je bilo 389 (406) ali 4,2 % manj kaznivih dejanj **prepovedanega prehajanja meje ali ozemlja države**, od tega sta bili 102 (145) kaznivi dejanji posledica organizirane kriminalitete. Preiskanih je bilo 237 ali 60,9 % kaznivih dejanj, osumljenci pa so bili ovadeni 606-krat (744-krat). Manjše število obravnavanih kaznivih dejanj in ovadenih osumljencev je predvsem posledica sprememb kazenske zakonodaje, s katero je bila zožena inkriminacija prepovedanega prehajanja meje ali ozemlja države po 311. členu KZ.

¹⁰ Prikazana je skupna količina prepovedanih drog, ki so bile zasežene med postopki zaradi prekrškov in/ali kaznivih dejanj.

Policija je obravnavala tudi 1.772 (1.177) kaznivih dejanj **ponarejanja denarja**, osumljence pa je ovadila 401-krat (433-krat). Zaseženih je bilo 2.426 (1.731) ponaredkov, od tega 1.188 (1.189) slovenskih tolarjev, 1.152 (425) evrov, 68 (104) ameriških dolarjev in 18 (13) ponaredkov ostalih valut. Najbolj se je povečalo število ponaredkov bankovca za 5.000 tolarjev (565 ponaredkov), za 50 evrov (388 ponaredkov) in 10.000 tolarjev (385 ponaredkov). Ponaredki domače valute so bili razmeroma slabi v primerjavi s ponaredki evrov. Na cestninskih postajah je bila unovčena več kot polovica zaseženih ponaredkov kovancev za 1 in 2 evra. Preiskanih je bilo 13,5 % (21,5 %) tovrstnih kaznivih dejanj. Preiskovanje ponaredkov domače valute, ki so jih najpogosteje unovčevali v veleblagovnicah in drugih trgovinah ter lokalih, je bilo lažje kot preiskovanje izvora ponaredkov tuje valute, ki so bili najpogosteje odkriti na cestninskih postajah, igralnicah, bankah, poštah in menjalnicah. Ugotovljeno je bilo, da so se v Sloveniji pojavljali zlasti ponaredki evrov, ki so bili izdelani v Italiji, nekaj pa je bilo tudi ponaredkov, izdelanih v Bolgariji in Litvi.

V letu 2004 so bile uveljavljene spremembe kazenskega zakonika, ki na novo urejajo področje **prostitucije in trgovine z ljudmi**¹¹. Zaradi spremenjenih znakov kaznivega dejanja je bilo oteženo utemeljevanje suma zlorabe prostitucije. Policija je obravnavala 8 kaznivih dejanj prostitucije, osumljenci pa so bili ovadeni 11-krat. Pri preiskovanju 2 kaznivih dejanj spravljanja v suženjsko razmerje je bilo odkritih 5 žrtev teh dejanj.

Policija je obravnavala 18 (54) **korupcijskih** kaznivih dejanj, pri katerih je prevladovala premoženjska korist. Pri tem ni bilo ugotovljenih elementov organizirane kriminalitete. Obravnavala je 7 kaznivih dejanj jemanja podkupnine, ki so jih storile uradne osebe, 4 kazniva dejanja nezakonitega dajanja daril, 2 kaznivi dejanji nezakonitega sprejemanja daril idr. Obravnavala je tudi 56 primerov zlorabe uradnega položaja ali uradnih pravic, zlorabe položaja in drugih kaznivih dejanj, ki so jih storilci po oceni policije izvrševali zaradi koruptivnega motiva.

Delo na področju **boja proti terorizmu** je bilo usmerjeno predvsem na mednarodno sodelovanje, ki je potekalo v okviru Europol in PWGT (Police Working Group on Terrorism). Policija je izmenjevala operativne informacije in kriminalistično-obveščevalne podatke s policijami drugih držav in mednarodnimi varnostnimi organizacijami. Pripravljen je bil načrt ukrepov policije v primeru terorističnega ogrožanja Slovenije ter usmeritve za odkrivanje in preiskovanje financiranja terorizma.

Policija je obravnavala še 328 (327) kaznivih dejanj izsiljevanja, 1 (1) kaznivo dejanje kršitve enakopravnosti, 93 (90) kaznivih dejanj protipravnega odvzema prostosti, 1 (8) kaznivo dejanje ugrabitve, 2.885 (2.650) kaznivih dejanj ogrožanja varnosti in 1 (2) kaznivo dejanje zbujanje narodnostnega, rasnega ali verskega sovraštva, razdora ali nestrpnosti. Preiskovala je 10 (24) eksplozij, v katerih sta bili dve osebi telesno poškodovani, večinoma pa je šlo za zastraševanje žrtev oziroma oškodovancev. Obravnavala je tudi 1 (4) kaznivo dejanje tihotapstva, zaradi katerega je bila ovadena 1 (5) oseba.

¹¹ Člena kazenskega zakonika zvodništvo (185. člen) in posredovanje pri prostituciji (186. člen) sta bila z novelo KZ – B nadomeščena z novim 185. členom zloraba prostitucije. Poleg tega je bil uveljavljen nov 387. a člen trgovina z ljudmi.

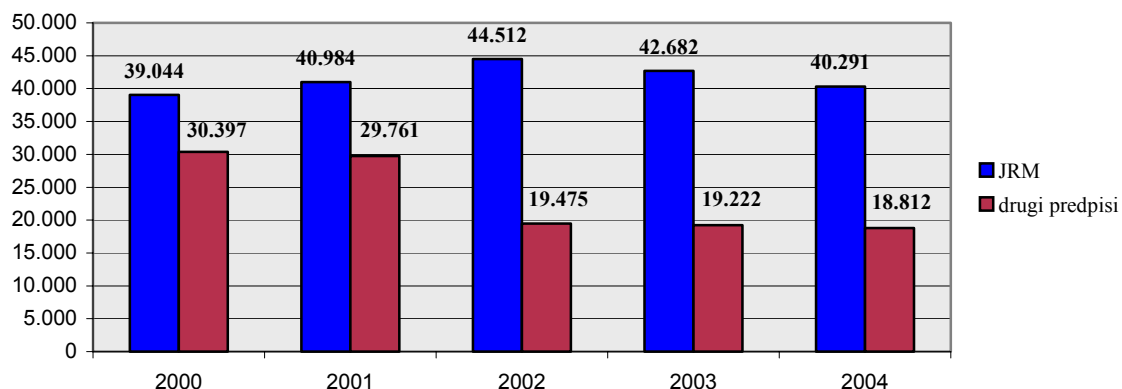
2 VZDRŽEVANJE JAVNEGA REDA IN ZAGOTAVLJANJE SPLOŠNE VARNOSTI LJUDI IN PREMOŽENJA

2.1 SKUPNE ZNAČILNOSTI

Policija je z načrtnim ter pravočasno in dobro organiziranim delom prispevala k sorazmerno ugodnim razmeram, saj ni bilo večjih kršitev javnega reda. V letu 2004 je bila pogosteje vključena v varovanje javnih, predvsem športnih prireditvev, varnost pa je zagotavljala tudi zunaj prireditvenih prostorov. Problem je še vedno predstavljal hrup v gostinskih lokalih ter na nekaterih javnih shodih in javnih prireditvah, nedejavnost organov, ki bi morali po določilih zakona o športu opravljati nadzorstveno funkcijo, pa je spodbujala k nespoštovanju reda na športnih prireditvah, kot je točenje alkohola in dovoljevanje vstopa osebam, ki so pod vplivom alkohola. Pogoste so bile tudi kršitve predpisov v zasebnih prostorih. Z uveljavitvijo pravilnika o prepovedi približevanja določeni osebi, kraju ali območju, ki podrobneje opredeljuje postopek izrekanja tega ukrepa, je policija začela izvajati tudi to novo pooblastilo.

V letu 2004 so policisti obravnavali 59.103 (61.904) ali 4,5 % manj kršitev predpisov o javnem redu. Število kršitev zakona o prekrških zoper javni red in mir se je zmanjšalo za 5,6 %, število kršitev drugih predpisov pa za 2,1 %.

Kršitve predpisov o javnem redu v letih 2000 – 2004

Prevladovala so kršitve zakona o prekrških zoper javni red in mir (68,2 %), sledile so kršitve zakona o tujcih (7,5 %), zakona o proizvodnji in prometu s prepovedanimi drogami (4,9 %), zakona o osebni izkaznici (3,4 %), zakona o nadzoru državne meje (3,3 %) idr.

Število kršitev vseh predpisov se je najbolj povečalo na območju PU Postojna (za 20,9 %), najbolj pa se je zmanjšalo na območju PU Nova Gorica (za 16,2 %) in PU Koper (za 14,6 %).

Kršitve predpisov o javnem redu po enotah v letih 2003 – 2004

Enota	Skupaj		Zakon o prekrških zoper JRM		Drugi predpisi	
	2003	2004	2003	2004	2003	2004
PU Celje	6.895	6.528	5.264	5.196	1.631	1.332
PU Koper	4.562	3.894	2.363	2.027	2.199	1.867
PU Kranj	4.869	4.967	3.525	3.705	1.344	1.262
PU Krško	2.380	2.323	1.308	1.260	1.072	1.063
PU Ljubljana	21.937	19.882	15.266	13.492	6.671	6.390
PU Maribor	8.770	8.908	6.474	6.220	2.296	2.688
PU Murska Sobota	3.613	3.664	2.947	2.958	666	706
PU Nova Gorica	2.998	2.511	1.690	1.323	1.308	1.188
PU Novo mesto	2.495	2.629	1.832	1.967	663	662
PU Postojna	1.682	2.034	684	718	998	1.316
PU Slovenj Gradec	1.680	1.722	1.306	1.393	374	329
GPU	23	41	23	32	0	9
Skupaj	61.904	59.103	42.682	40.291	19.222	18.812

Policisti so sodnikom za prekrške poslali 36.753 (38.849) predlogov za uvedbo postopka o prekršku zoper 52.225 (55.206) fizičnih in 921 (854) pravnih oseb. Tretjina kršiteljev je bila ob storitvi prekrška pod vplivom alkohola, kar dve petini pa je bilo nezaposlenih.

Podatki o ukrepih, ki so jih policisti izvedli za vzpostavitev javnega reda ali zagotovitev uspešnega postopka, kažejo, da je v primerjavi s prejšnjim letom precej upadlo število pridržanih oseb, kar je predvsem posledica zmanjšanja števila pridržanih ilegalnih prebežnikov.

Ukrepi policistov v letih 2003 – 2004

Ukrepi	2003	2004
Pridržane osebe: ¹²		
do 48 ur (Zpol)	623	585
do 24 ur (Zpol)	11	39
do streznitve (ZP)	2.860	2.583
pridržanje s privedbo	2.629	2.373
Privedba (ZP)	1.374	1.242
Opravljenе preiskave:		
hišne	427	389
osebne	6	14
Privedbe z odredbo:		
na sodišče	4.760	4.709
sodniku za prekrške	2.757	3.132
inšpekcijskim službam	144	117
upravnemu organu	1	16
drugim upravičencem	337	409
Drugo:		
neuspešne hišne preiskave ¹³	226	207
intervencije ¹⁴	48.617	46.370
prepoved približevanja ¹⁵	-	13

¹² Prikazano je število oseb, pridržanih zaradi prekrškov, ne glede na področje (javni red, cestni promet idr.).

¹³ Pri neuspešnih hišnih preiskavah niso najdeni predmeti prekrška, zato je preklican predlog sodniku za prekrške.

¹⁴ Upoštewane so vse intervencije, ne glede na varnostni dogodek.

¹⁵ Policisti izrekajo ukrep prepoved približevanja na podlagi določil 39. a člena zakona o policiji od 26.9.2004.

2.2 VZDRŽEVANJE JAVNEGA REDA

Kršitve zakona o prekrških zoper javni red in mir

Policisti so obravnavali 40.291 (42.682) kršitev zakona o prekrških zoper javni red in mir ali 5,6 % manj kot v prejšnjem letu. V 8 (24) primerih so bila izrečena pisna opozorila.

Med kršitvami zakona o javnem redu in miru je prevladovalo prepiranje in vpitje (46,2 %) in motenje nočnega miru (24,8 %).

Kršitve zakona o prekrških zoper javni red in mir v letih 2003 – 2004

Kršitve	2003	2004	Porast/upad (v %)
Prepiranje, vpitje	18.846	18.595	-1,3
Motenje in ogrožanje varnosti v zasebnem prostoru	10.927	9.991	-8,6
Nedostojno vedenje do uradnih osebe	5.054	5.056	0,0
Pijančevanje	3.074	2.893	-5,9
Pretepanje in drzno vedenje	2.952	2.619	-11,3
Klatenje, potepanje	837	553	-33,9
Nenaznanitev kršitve javnega reda in mira	91	93	2,2
Streljanje z ogrožanjem ljudi	30	48	60,0
Druge kršitve	871	443	-50,9
Skupaj	42.682	40.291	-5,6

Največ kršitev zakona o prekrških zoper javni red in mir je bilo storjenih na cestah, ulicah in trgih, in sicer 17.180 (17.727), v stanovanjih jih je bilo 10.991 (11.511), v gostinskih objektih 5.845 (6.247), na javnih shodih in prireditvah 584 (692) idr.

Policisti so vzpostavljali javni red pri 134 (162) kršitvah, pri katerih je sodelovalo pet ali več kršiteljev. Najpogostejše so bile v gostinskih lokalih in na javnih prireditvah. Kršitelji so bili pogosto pod vplivom alkohola, še zlasti člani navijaških skupin različnih športnih klubov. V primerjavi s prejšnjim letom se ogrožanje javnega reda na športnih prireditvah ni bistveno spremenilo. Za zavarovanje varnostno tveganih športnih prireditev je bila sklicana posebna policijska enota, ki je varovala prireditve in spremljala navijače pred prireditvijo in po njej.

Kršitve zakona o orožju

Policisti so obravnavali 763 (864) kršitev zakona o orožju ali 11,7 % manj kot prejšnje leto. V postopkih zaradi kaznivega dejanja ali prekrška je bilo zaseženih 855 (1.074) kosov različnega orožja, od tega 153 (206) pištol, 80 (70) pušk, 114 (134) kosov plinskega orožja, 321 (385) kosov hladnega, 111 (150) kosov lovskega, 36 (47) kosov zračnega orožja in 1 (1) s tetivo ter 39 (81) kosov drugega orožja (orožje za omamljanje živali, dušilci zvoka, električni paralizatorji idr.). Poleg tega je bilo zaseženih še 1.000 (181) delov orožja in 41 (12) bomb. Zaseženih je bilo tudi 10.776 (19.463) kosov ostrega, 2.798 (14.156) lovskega in 582 (1.071) plinskega streliva, 403 (1.245) manevrski naboji ter 36,5 (24,6) kg eksploziva, 2.504 (411) vžigalniki, 150 (16) m vžigalne vrvice in 409 (213) minsko-eksplozivnih sredstev. Zaseženih je bilo tudi 90.700 (542.743) pirotehničnih izdelkov.

Brez lastnika je bilo najdenih 89 (67) kosov različnega orožja, od tega 29 (39) pištol, 18 (16) pušk, 7 (6) kosov plinskega in 35 (6) kosov hladnega orožja. Poleg tega je bilo najdenih 16 (54) delov orožja, 33 (31) bomb in 188 (19) minsko-eksplozivnih sredstev. Najdenih je bilo tudi 3.993 (5.591) kosov ostrega, 674 (828) kosov lovskega in 56 (4) kosov plinskega streliva ter 12,9 (6,2) kg eksploziva in 32 (25) vžigalnikov.

Zaradi suma, da posamezniki ne izpolnjujejo več pogojev za posest orožja, je bilo pristojnim upravnim enotam poslanih 131 (75) pobud za uvedbo upravnega postopka za odvzem orožja. Policisti so zaradi uporabe pirotehničnih izdelkov poslali sodniku za prekrške 248 (267) predlogov za uvedbo postopka o prekršku.

Najdeno in zaseženo orožje, razstrelilne snovi in pripomočki v letih 2000 – 2004

Vrsta orožja in eksplozivnih sredstev	2000	2001	2002	2003	2004
Orožje (kos)	2.614	9.062	1.392	1.135	977
Strelivo (kos)	98.953	64.231	50.329	42.358	19.982
Minsko-eksploz. sredstva/bombe (kos)	96/252	93/84	1.287/50	232/12	597/74
Eksploziv (kg)	127,5	54,2	17,1	30,8	49,5
Vžigalniki (kos)	363	1.102	127	436	2.536
Pirotehnični izdelki (kos)	35.017	683.482	1.042.486	542.743	90.700

Policisti so ugotovili 10 (16) poškodb fizičnih oseb z orožjem ali razstrelilnimi snovmi ter 23 (18) poškodb s pirotehničnimi izdelki. Najpogostejši vzrok telesnih poškodb je bilo nepazljivo ali nestrokovno ravnanje in lahkomiselnost pri razkazovanju teh predmetov. S strelnim orožjem je bilo storjenih 49 (62) samomorov in 9 (12) poskusov, najpogosteje s pištolo.

Kršitve drugih predpisov

Policisti so obravnavali 18.812 (19.222) kršitev drugih predpisov o javnem redu ali 2,1 % manj kot prejšnje leto. Število kršitev zakona o proizvodnji in prometu s prepovedanimi drogami se je zmanjšalo za 27,5 %, število kršitev zakona o tujcih pa za 18,0 %. Najbolj se je povečalo število kršitev zakona o omejevanju porabe alkohola (za 47,0 %) in zakona o nadzoru državne meje (za 40,6 %).

Kršitve drugih predpisov v letih 2003 – 2004

Kršitve drugih predpisov	2003	2004	Porast/upad (v %)
Zakon o tujcih	5.394	4.421	-18,0
Zakon o proizv. in prometu s prep. drogami	3.801	2.755	-27,5
Zakon o osebni izkaznici	1.869	2.006	7,3
Zakon o nadzoru državne meje	1.416	1.991	40,6
Zakon o prijavi prebivališča	1.694	1.903	12,3
Zakon o omej. porabe alkohola ¹⁶	1.029	1.513	47,0
Zakon o javnih zbiranjih ¹⁷	769	950	23,5
Uredba o hrupu v naravnem in živ. okolju	683	819	19,9
Zakon o orožju	864	763	-11,7
Zakon o zaščiti živali	474	597	25,9
Zakon o eksplozivih ¹⁸	267	324	21,3
Zakon o osebnem imenu	296	289	-2,4
Zakon o zasebnem varovanju ...	198	190	-4,0
Zakon o izvrševanju kazenskih sankcij	91	75	-17,6
Uredba o varstvu pred požarom	157	50	-68,1
Uredba o prepovedi vožnje ...	21	21	0
Zakon o varstvu pred utopitvami	22	20	-9,0
Zakon o varnosti na javnih smučiščih ¹⁹	63	3	-95,2
Drugi predpisi	114	122	7,0
Skupaj	19.222	18.812	-2,1

Obravnavali so tudi 2.514 (2.985) kršitev različnih predpisov, za katere je predpisana denarna kazen, ki se izreče takoj na kraju prekrška.

Javni shodi in prireditve

Policija je zagotavljala varnost pri 122 (71) različnih protestnih shodih zaradi nezadovoljstva z delom državnih ali lokalnih organov oblasti, socialnih problemov, zahtev po izboljšanju varstva okolja in spoštovanju človekovih pravic ter drugih vzrokov. Udeleženci protestnih shodov so svoje zahteve, predvsem glede gradnje trase avtocest na različnih območjih v Sloveniji, najpogosteje izražali z zaporami cest. Policisti so opozarjali udeležence na njihovo protipravno ravnanje, prisilna sredstva pa uporabili le pri skrajnem nespoštovanju odrejenih zakonitih ukrepov.

Policisti so vzdrževali javni red, urejali promet ter zagotavljali varnost ljudi in premoženja tudi na javnih shodih in prireditvah. Večje angažiranje policistov je bilo potrebno na nekaterih gostinsko-turističnih in kulturnozabavnih prireditvah ter sejmi (sejem piva in cvetja v Laškem, kmetijsko-živilski sejem v Gornji Radgoni, Koprška noč in obrtni sejem v Celju), kjer so opravljali naloge po posebej izdelanih načrtih. Varnostno zahtevno je bilo tudi varovanje športnih prireditev, predvsem rokometnih, nogometnih, košarkarskih in smučarskih.

¹⁶ Zakon o omejevanju porabe alkohola je začel veljati 16.3.2003, pred tem so policisti za obravnavo teh kršitev uporabljali določila 16. točke prvega odstavka 11. člena zakona o prekrških zoper javni red in mir.

¹⁷ Zakon o javnih zbiranjih je začel veljati 5.1.2003, pred tem pa je to področje urejal zakon o javnih shodih in javnih prireditvah.

¹⁸ Zakon o eksplozivih je začel veljati 14.5.2003, pred tem pa je bilo področje kršitev s pirotehničnimi izdelki urejeno z uredbo o pirotehničnih izdelkih.

¹⁹ V skladu z novim zakonom o varnosti na smučiščih, ki je začel veljati s 1.12.2003, za red in varnost na smučiščih skrbi upravljavec z nadzorniki, policija pa opravlja samo občasne nadzore.

Od uveljavitve zakona o javnih zbiranjih je potekala na policijskih postajah prijava javnih zbiranj, za katera organizatorju ni treba pridobiti dovoljenja. Tovrstnih priglasitev je bilo 16.943 (16.555), od tega 16.821 (16.484) javnih prireditev in 122 (71) javnih shodov.

Nadzor nad zasebnimi varnostnimi službami

Policisti so samostojno ali v sodelovanju z delavci inšpektorata za notranje zadeve izvajali nadzor nad službami za zasebno varovanje in detektivsko dejavnost. Pri tem so ugotovili 190 (198) kršitev, največ v zvezi z nezakonitim zaposlovanjem in sklepanjem pogodb v nasprotju z zakonom.

2.3 OBRAVNAVANJE NESREČ IN DRUGIH DOGODKOV

V letu 2004 so policisti obravnavali 92 (97) primerov **onesnaženja in ogrožanja okolja**. V 66 (67) primerih so se nevarne snovi izlile v vodo in zemljo, v drugih primerih pa so bili odpadki nepravilno odloženi in skladiščeni, ali pa je bilo okolje onesnaženo na drug način. Policisti so o onesnaževanju ali nevarnosti za okolje obveščali inšpektorat za varstvo okolja in regijske centre za obveščanje ministrstva za obrambo.

Policisti so opravljali svoje naloge tudi pri 48 (40) **naravnih nesrečah** in 11 (5) **nesrečah na vodah**. Obravnavali so 77 (78) **gorskih nesreč**, v katerih je umrlo 10 (15) oseb, 36 (34) je bilo hudo in 32 (28) lahko telesno poškodovanih. Največ gorskih nesreč je bilo zaradi zdrsa, padca pri plezanju, neprimerne opreme itd. V zvezi z **varnostjo na smučiščih** so obravnavali 73 (175)²⁰ dogodkov, v katerih so umrle 3 (0) osebe, hudo poškodovanih je bilo 60 (60) in lahko poškodovanih 8 (114) oseb. Obravnavali so tudi 14 (18) **utopitev** in 42 (39) **nesreč z zračnimi plovili**, v katerih so 4 (1) osebe umrle, 15 (16) je bilo hudo in 5 (8) lahko telesno poškodovanih. Vzroki za te nesreče so bile predvsem vremenske razmere, neizkušenost in okvara plovila.

Policisti so obravnavali 422 (447) **nesreč pri delu**, v katerih je umrlo 30 (58) oseb, 197 (200) je bilo hudo in 191 (178) lahko telesno poškodovanih. Največ nesreč je bilo pri delu z delovnim strojem, na gradbišču, s traktorjem in v gozdu. Skupaj s strokovnimi službami slovenskih železnic so obravnavali 71 (88) **izrednih dogodkov na železnici**, v katerih je 11 (10) oseb izgubilo življenje, 5 (8) jih je bilo hudo, 3 (3) pa so bile lahko telesno poškodovane, nastala pa je tudi materialna škoda. Največ je bilo iztirjenj – 14 (23), povoženj – 19 (19) in trčenj – 13 (15). Med vzroki je prevladovala hoja po progi, ovire in okvare na tirih, okvare prevoznega sredstva itd.

Policisti so obravnavali 491 (517) **samomorov**. Najpogostejši vzroki so bili bolezen, alkoholizem in neurejene družinske razmere, najpogostejši način storitve pa obešanje, ustrelitev, zastrupitev in skok v globino. Obravnavali so tudi 356 (364) poskusov samomora.

V letu 2004 so policisti obravnavali 1.398 (2.080) **požarov**, od tega 1.140 (1.093) v objektih, 120 (485) na travnikih in 11 (113) v gozdovih. Najpogostejši vzroki požara so bili okvara električne napeljave, samovžig, odvržen cigaretni ogorek, udar strele in okvara stroja.

²⁰ Po uveljavitvi novega zakona o varnosti na smučiščih se je zmanjšalo število dogodkov, ki jih je obravnavala policija, saj obravnava samo nesreče s hudimi telesnimi poškodbami in smrtnim izidom. Zato podatek za leto 2004 ni primerljiv s podatkom za prejšnje leto.

Za iskanje **pogrešanih oseb** je policija organizirala in v sodelovanju z drugimi izvedla 132 (87) iskalnih akcij. V njih je bilo 9 (1) oseb najdenih mrtvih, 2 (0) osebi sta bili hudo, 2 (2) lahko telesno poškodovani, 120 (86) oseb pa je bilo najdenih živih ali pa so se same vrnile domov.

Policisti so opravili tudi 564 (538) ogledov krajev, kjer je prišlo do **nenadne smrti** ljudi.

2.4 POMOČ POLICIJE DRŽAVLJANOM IN USTANOVAM

Humanitarne dejavnosti

Humanitarna dejavnost, ki jo je opravljala letalska policijska enota, je obsegala reševanje v gorah, sekundarni medklinični prevoz bolnikov, poškodovancev in dojenčkov v inkubatorju ter pomoč pri elementarnih in drugih nesrečah.

Letalska policijska enota je tudi poleti 2004 organizirala stalno navzočnost reševalne ekipe za gorsko reševanje ob koncu tedna, saj se je takšna organizacija izkazala za zelo učinkovito. Večina reševanj v gorah je potekala v stenah po zahtevnem postopku z elektromehanskim vitlom. Letalska policijska enota je sodelovala v 87 (75) reševalnih in 2 (5) iskalnih akcijah, z gora pa je bilo pripeljanih 7 (5) mrtvih in 81 (69) poškodovanih oseb.

Leta 2003 je bila vzpostavljena helikopterska nujna medicinska pomoč v letalski bazi Slovenske vojske na Brniku, kjer je v pripravljenosti ekipa reševalcev z zdravnikom. Ta ekipa je leta 2004 opravila 88 (70) prevozov poškodovanih in bolnikov, od tega večino z vojaškim helikopterjem. Še vedno pa je ta dejavnost otežena, ker pri nekaterih bolnišnicah še ni zagotovljenega primerne pristajališča za helikopterje.

Asistence

V skladu s predpisi so policijske enote zagotavljale pomoč državnim organom, gospodarskim družbam in zavodom ter drugim organizacijam in posameznikom z javnim pooblastilom, kadar so se jim državljan pri opravljanju nalog iz njihove pristojnosti fizično upirali ali so upiranje pričakovali.

Policijske enote so takšno pomoč zagotovile v 561 (584) primerih. Največ asistenc je bilo na zahtevo zdravstvenih delavcev (pri napotitvi in sprejemu duševnih bolnikov v psihiatrične bolnišnice) – 275 (276), sodišč – 129 (166), inšpekcijskih služb – 66 (57), centrov za socialno delo – 8 (10), na zahtevo drugih upravičencev pa jih je bilo 83 (75).

Druge oblike pomoči

Leta 2004 so policisti tako kot prejšnja leta pomagali predstavnikom državnih organov pri odkrivanju ter preprečevanju dela in zaposlovanja na črno. Ta pomoč je na podlagi sklepa vlade o ustanovitvi vladne komisije za odkrivanje in preprečevanje dela in zaposlovanja na črno potekala s skupnimi poostrenimi nadzori v gospodarskih družbah in pri samostojnih podjetnikih, ki se ukvarjajo z gradbeno, gostinsko, transportno in trgovsko dejavnostjo. Policisti so sodelovali pri 718 (418) nadzorih zaposlovanja na črno, pristojnim inšpekcijskim organom pa so poslali 409 (320) poročil o prekršku.

3 ZAGOTAVLJANJE VARNOSTI CESTNEGA PROMETA

3.1 SKUPNE ZNAČILNOSTI

Policija je tudi v letu 2004 izvedla številne poostrene nadzore prometa, ki so bili medijsko dobro podprti. Usmerjeni so bili proti tistim dejavnikom, ki so po rezultatih periodičnih analiz najbolj vplivali na prometno varnost. Kljub intenzivnim preventivnim in represivnim dejavnostim se je v primerjavi s prejšnjim letom prometna varnost poslabšala, saj se je povečalo število nesreč, prav tako pa tudi število mrtvih in lahko telesno poškodovanih oseb, le število hudo telesno poškodovanih se ni spremenilo.

Policisti so izrekli nekoliko manj denarnih kazni kot prejšnje leto, manj je bilo tudi predlogov za uvedbo postopka o prekršku, odredili pa so več alkotestov in strokovnih pregledov za ugotavljanje prisotnosti mamil.

Policisti so obravnavali 508.064 (554.356) kršitev, za katere je predpisana denarna kazen, in 88.049 (98.125) kršitev, za katere je predpisan postopek pri sodniku za prekrške.

Najpogostejši ukrepi policistov pri nadzoru cestnega prometa v letih 2003 – 2004

Ukrepi	2003	2004	Porast/upad (v %)
Odrejen alkotest	245.245	255.434	4,2
alkotest pozitiven	34.527	31.740	-8,1
Odrejen strokovni pregled zaradi alkoholiziranosti	5.757	5.183	-10,0
strokovni pregled pozitiven	1.866	1.557	-16,6
Odrejen strokovni pregled zaradi mamil	3.642	3.714	2,0
strokovni pregled pozitiven	520	525	1,0
strokovni pregled negativen	541	681	25,9
strokovni pregled odklonjen	2.527	2.463	-2,5
Pridržani do streznitve	802	749	-6,6
Začasni odvzem voznškega dovoljenja	30.363	27.238	-10,3
Zaseg kolesa z motorjem ali motornega kolesa	99	121	22,2
Privedba k sodniku	266	270	1,5
Opozorila (zakon o varnosti cestnega prometa)	15.643	13.178	-15,8
Opozorila (zakon o prevozih v cestnem prometu)	84	37	-56,0
Opozorila (zakon o prevozu nevarnega blaga)	40	35	-12,5

Policisti so med ukrepi pri nadzoru cestnega prometa najpogosteje odredili alkotest. Med kršitelji jih je 6.690 (7.754) imelo v krvi nad 1,5 g alkohola/kg krvi, 2.714 (2.802) povzročiteljev prometnih nesreč pa je imelo nad 1,1 g alkohola/kg krvi.

3.2 NADZOR IN UREJANJE CESTNEGA PROMETA

Nadzor vozil in tovora

Policisti so sodelovali pri zavarovanju 733 (672) izrednih prevozov, pri katerih je širina vozila presegala 5 metrov na avtocestah in 4 metre na drugih cestah, in v primerih, ko je bilo na posameznih delih poti treba ustaviti promet.

Pregledali so 3.226 (4.184) vozil, ki so prevažala nevarno blago. Zaradi hujših kršitev predpisov o prevozu nevarnega blaga so iz prometa izločili 158 (203) vozil, 555 (622) kršiteljev zakona o prevozu nevarnega blaga pa so predlagali v postopek sodniku za prekrške ali jim izrekli denarno kazen, največkrat zaradi neustreznih listin na vozilu, nepravilne označitve, pomanjkljive opreme in neustreznosti vozila. Policisti so poleg vozil za prevoz nevarnega blaga nadzirali tudi druga vozila, za vožnjo katerih so potrebna posebna znanja, kot so vozila avtošol, taksiji, avtobusi in tovorna vozila.

Urejanje cestnega prometa

Leta 2004 je ministrstvo za notranje zadeve organizatorjem športnih prireditev izdalo 54 (47) odločb za prireditve, ki so potekale na območju dveh ali več upravnih enot. V postopkih izdajanja odločb je sodelovala policija, ki je opravila predhodne terenske ogleda ter določila oblike varovanja.

Policisti so za zagotovitev varnega poteka prireditev fizično urejali promet na cestah in križiščih, predvsem ob zgostitvah prometa zaradi prireditev na cesti. Urejanje prometa je bilo potrebno tudi v vseh primerih, ko s prometno ureditvijo ni bilo mogoče zagotoviti ustrezne varnosti. Promet so prav tako usmerjali pri večjih zgostitvah na cestah med turistično sezono, včasih pa tudi zaradi pritiskov javnosti. Ta prizadevanja niso bila vedno uspešna, saj je pretočnost prometa odvisna predvsem od prepustnosti cest. V zimskih mesecih so policisti ob sneženju in nizkih temperaturah iz prometa izločali tovorna vozila s priklopniki in vlačilce s polpriklopnimi vozili.

3.3 OBRAVNAVANJE PROMETNIH NESREČ

Policisti so obravnavali 43.004 (41.173) prometnih nesreč, med katerimi jih je bilo 70,4 % (71,6 %) zgolj z materialno škodo. V prometnih nesrečah je bilo udeleženih 86.616 (82.644) oseb, umrlo jih je 274 (242) ali 13,2 % več kot leto prej. Število hudo poškodovanih oseb je ostalo na ravni prejšnjega leta, število lahko poškodovanih pa se je povečalo za 13,2 %.

*Prometne nesreče z mrtvimi in telesno poškodovanimi ter njihove posledice
v letih 2000 – 2004*

Leto	Prometne nesreče			Posledice		
	Skupaj*	Št. nesreč s smrtnim izidom	Št. nesreč s telesnimi poškodbami	Št. mrtvih	Št. hudo poškodovanih	Št. lahko poškodovanih
2000	8.469	289	8.180	313	2.995	8.579
2001	9.199	243	8.956	278	2.689	9.984
2002	10.199	239	9.960	269	1.571	12.359
2003	11.676	220	11.456	242	1.393	15.310
2004	12.721	254	12.467	274	1.391	17.332

*prometne nesreče s smrtnim izidom in telesno poškodovanimi

*Prometne nesreče z mrtvimi in telesno poškodovanimi na območju policijskih uprav
v letu 2004*

Enota	Prometne nesreče			Posledice		
	Skupaj*	Št. nesreč s smrtnim izidom	Št. nesreč s telesnimi poškodbami	Št. mrtvih	Št. hudo poškodovanih	Št. lahko poškodovanih
PU Celje	1.670	33	1.637	37	207	2.189
PU Koper	533	13	520	14	92	636
PU Kranj	665	20	645	25	131	788
PU Krško	348	8	340	9	49	453
PU Ljubljana	3.895	62	3.833	64	349	5.582
PU Maribor	3.131	39	3.092	40	230	4.474
PU Murska Sobota	568	22	546	23	71	654
PU Nova Gorica	387	14	373	15	108	396
PU Novo mesto	763	26	737	30	94	1.031
PU Postojna	247	10	237	10	36	313
PU Slovenj Gradec	514	7	507	7	24	806
Skupaj	12.721	254	12.467	274	1391	17.322

* prometne nesreče s smrtnim izidom in telesno poškodovanimi

Tudi v letu 2004 je bila neprilagojena hitrost najpogostejši vzrok prometnih nesreč z najhujšimi posledicami. Zaradi nje je umrlo 47,1 % (42,1 %) vseh oseb, ki so izgubile življenje v prometnih nesrečah.

*Najpogostejši vzroki prometnih nesreč z mrtvimi in telesno poškodovanimi
v letih 2003 – 2004*

Vzrok	Skupaj*		Mrtvi		Hudo tel. poškodovani		Lahko tel. poškodovani	
	2003	2004	2003	2004	2003	2004	2003	2004
Neprilagojena hitrost	3.421	3.618	102	129	585	522	4.483	4.859
Neupoštevanje prednosti	2.444	2.658	26	18	263	261	3.341	3.786
Neustrezna varnostna razdalja	1.861	2.152	0	0	16	22	2.834	3.375
Nepravilna stran ali smer	1.866	1.991	74	75	278	298	2.246	2.593
Nepravilni premiki z vozilom	796	872	4	6	46	65	942	1.072
Nepravilno prehitevanje	380	439	12	21	69	76	505	600
Nepravilno ravnanje pešcev	156	181	11	5	42	57	110	131

* prometne nesreče z mrtvimi in telesno poškodovanimi

Alkoholiziranost voznikov se je kot vzrok prometnih nesreč najpogosteje pojavljala skupaj z neprilagojeno hitrostjo, nepravilno stranjo ali smerjo vožnje in pri nepravilnih premikih z vozilom. Pod vplivom alkohola je bilo 9,1 % (9,7 %) udeležencev vseh prometnih nesreč in 37,6 % (37,6 %) vseh smrtnih žrtev prometnih nesreč.

Policisti so obravnavali 4.939 (4.632) ali 11,5 (11,3 %) vseh prometnih nesreč, v katerih je eden od udeležencev pobegnil s kraja prometne nesreče. Povzročitelji 9 (8) prometnih nesreč s smrtnim izidom so s kraja pobegnili, vendar so bili pozneje vsi odkriti. Pobegnili so tudi povzročitelji 494 (485) prometnih nesreč s telesno poškodovanimi, odkriti pa niso bili v 162 (150) ali 32,8 % (30,9 %) primerih teh nesreč.

Policisti so obravnavali tudi 28 (25) prometnih nesreč, v katerih so bila udeležena vozila za prevoz nevarnega blaga. Polovico teh nesreč so povzročili vozniki teh vozil. Najpogostejši vzroki prometnih nesreč so bili neprilagojena hitrost, nepravilni premiki z vozilom ter

nepravilna stran ali smer vožnje. V eni od nesreč je prišlo do onesnaženja okolja, saj se je izlilo 7.000 litrov plinskega olja.

4 NADZOR DRŽAVNE MEJE IN IZVAJANJE PREDPISOV O TUJCIH

4.1 SKUPNE ZNAČILNOSTI

Policija je začela izvajati nekatere oblike sodelovanja po sporazumu o čezmejnem policijskem sodelovanju s Hrvaško (mešane patrulje, neškodljiv prehod) in po vstopu Slovenije v Evropsko unijo prevzela mejno kontrolo na mejnih prehodih za obmejni promet na državni meji z Italijo in Avstrijo. Uvedeni so bili tudi fleksibilnejši ukrepi pri mejni kontroli na mejnih prehodih z Avstrijo in Madžarsko. Policija je tudi veliko pozornosti namenjala ravnanju s tujci, nastanjenimi v objektih centra za tujce, kjer se je izboljšal sistem oskrbe s hrano, na podlagi priporočil odbora Sveta Evrope in ugotovitev nadzora nad izvajanjem teh priporočil pa je bila tujcem zagotovljena psihološka in psihiatrična pomoč.

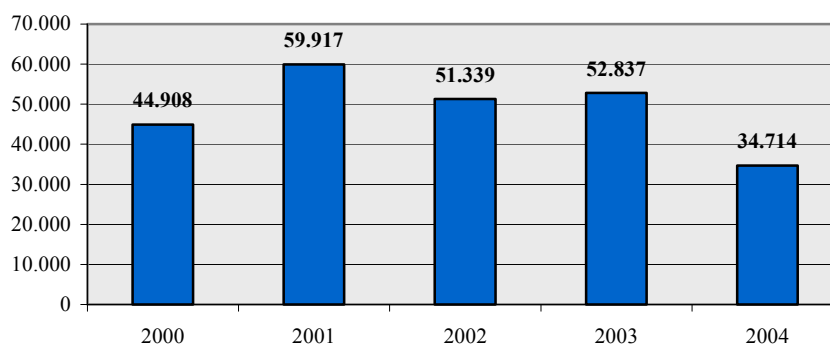
V letu 2004 se je povečalo število nedovoljenih prehodov čez državno mejo, zmanjšalo pa se je število tujcev, ki so jih tuji varnostni organi vrnili v našo državo, in tujcev, ki so jih naši varnostni organi vrnili tujim. Skupno število mejnih incidentov se je povečalo zaradi večjega števila incidentov na morju. Število potnikov na mejnih prehodih se ni bistveno spremenilo, pri opravljanju mejne kontrole pa je bilo odkritih manj zlorab potnih listin.

Policiisti so obravnavali 4.421 (5.394) kršitev zakona o tujcih ali 18,0 % manj kot leto prej. Vložili so 3.061 (3.581) predlogov za uvedbo postopka o prekršku, 1.357-krat (1.813-krat) pa so kršitelje le opozorili na prekršek. Največ predlogov so vložili zaradi nedovoljenega prehoda državne meje, in sicer 2.782 (3.242) ali 14,2 % manj, zaradi nezakonitega bivanja v državi pa so vložili 519 (601) predlogov ali 13,6 % manj kot prejšnje leto.

Obravnavali so tudi 1.991 (1.416) kršitev zakona o nadzoru državne meje ali 40,6 % več kot prejšnje leto. Vložili so 1.013 (871) predlogov za uvedbo postopka o prekršku in izrekli 978 (546) opozoril. Vložili so tudi 126 (122) predlogov za uvedbo postopka o prekršku zoper osebe, ki so vodile tujce čez mejo zunaj mejnih prehodov.

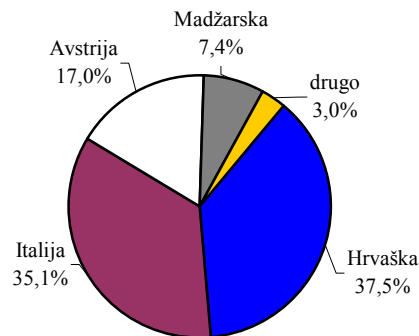
Na mejnih prehodih je bilo zavrnenih 34.714 (52.837) ali 34,3 % manj tujcev, ki niso izpolnjevali zakonskih pogojev za vstop v državo.

Zavrneni tujci na mejnih prehodih v letih 2000 – 2004

Največ zavrženih tujcev na mejnih prehodih je bilo državljanov Hrvaške – 6.410 (11.932), Srbije in Črne gore – 4.871 (6.168), Italije – 4.108 (7.174), Bosne in Hercegovine – 2.920 (5.348), Romunije – 2.525 (2.299), Bolgarije – 2.393 (2.117), Makedonije – 1.604 (2.070), Turčije – 1.059 (1.832) in Avstrije – 897 (946).

Zavrženi tujci glede na mejo v letu 2004

Zaradi kršitev zakona o nadzoru državne meje in zakona o orožju so policisti na mejnih prehodih zasegli 2.276 (457) kosov različnega orožja in vžigalnikov, od tega največ na meji z Avstrijo – 2.224 (308) kosov. Največ je bilo zaseženega eksplozivnega orožja – 2.104 (300) kosov (večje število vžigalnikov), hladnega – 118 (70) in plinskega – 34 (49) kosov. Na mejnih prehodih so policisti v 9 (7) primerih odkrili večje količine orožja in razstrelilnih snovi, vsi osumljenci pa so bili obravnavani za kaznivo dejanje neupravičene proizvodnje in prometa z orožjem in razstrelilnimi snovmi. Poleg orožja so policisti zasegli 1.910 (13.833) kosov streliva različnega kalibra.

Policisti so na mejnih prehodih obravnavali tudi 67 (92) poskusov vnosa oziroma iznosa prepovedanih drog ali 27,2 % manj kot leto prej, od tega dve tretjini na meji s Hrvaško. Večinoma je šlo za manjše količine prepovedanih drog, v 12 (14) primerih pa so bile odkrite večje količine.

Na mejnih prehodih in na meji zunaj mejnih prehodov so policisti zasegli 67 (34) vozil, za katera je obstajal utemeljen sum, da so ukradena. Večina vozil je bila zasežena na meji s Hrvaško – 56 (25).

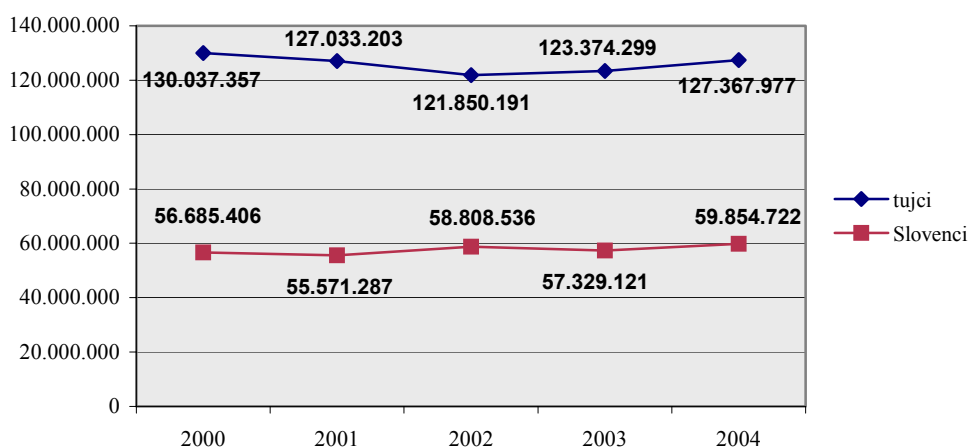
Policisti so na mejnih prehodih izdali 6.763 (26.114) dovoljenj za vnos, posest in nošenje lovskega, športnega in drugega orožja ter streliva med bivanjem v Sloveniji. Izdali so tudi 1.244 (1.250) vizumov, od tega 471 (562) vstopnih in 773 (688) tranzitnih.

4.2 MEJNA KONTROLA

Promet potnikov in prevoznih sredstev čez mejne prehode

V letu 2004 se je promet potnikov na mejnih prehodih v primerjavi s prejšnjim letom povečal za 3,6 %, število motornih vozil za 3,7 %, število letal za 2,0 %, število plovil se je zmanjšalo za 10,0 %, število vlakov pa za 1,0 %. Število domačih potnikov se je povečalo za 4,4 %, tujih pa za 3,2 %.

Promet potnikov čez državno mejo v letih 2000 – 2004

Promet potnikov se je najbolj povečal na meji z Madžarsko, in sicer za 31,0 %, na meji z Avstrijo se je povečal za 6,9 %, na meji z Italijo za 6,4 %, na meji s Hrvaško pa se je zmanjšal za 2,1 %. Povečal se je tudi promet potnikov na mejnih prehodih za letalski promet (za 12,1 %), zmanjšal pa na mejnih prehodih za pomorski promet (za 8,6 %).

Potniki po vrsti prometa v letih 2000 – 2004

	2000	2001	2002	2003	2004
Mednarodni promet	154.121.874	151.068.872	149.508.378	145.579.314	153.843.232
Obmejni promet	22.855.313	22.248.316	22.773.952	23.737.223	23.800.182
Meddržavni promet	9.745.576	9.287.302	8.376.397	11.386.883	9.579.285
Skupaj	186.722.763	182.604.490	180.658.727	180.703.420	187.222.699

Poskusi prehoda državne meje z neustreznimi dokumenti

Policisti so na mejnih prehodih zaradi zlorabe listin obravnavali 1.059 (979) oseb, od tega največ državljanov Srbije in Črne gore – 282 (266), Makedonije – 147 (196) in Romunije – 112 (102). V 1.308 (1.315) primerih je šlo za uporabo različnih ponarejenih ali predrugačenih listin, v 22 (33) primerih pa za poskus uporabe tuje potne listine.

Zlorabe dokumentov na mejnih prehodih v letih 2003 – 2004

Zlorabe dokumentov	2003	2004
Uporaba ponarejenih in predrugačenih potnih listov	322	334
Uporaba ponarejenih in predrugačenih osebnih izkaznic	123	134
Uporaba ponarejenih in predrugačenih vizumov	69	56
Uporaba ponarejenih in predrugačenih bivalnih in delovnih dovoljenj	146	177
Uporaba ponarejenih in predrugačenih voznških dovoljenj	253	266
Uporaba drugih pon. in predrugačenih listin (prom. dovoljenja, žigi, dovolilnice...)	402	363
Uporaba tujih potnih listin	33	22
Skupaj	1.348	1.330

Največ zlorab listin je bilo odkritih na meji s Hrvaško – 72,9 %, na meji z Madžarsko je bilo odkritih 11,6 %, na meji z Italijo 11,1 %, na meji z Avstrijo 3,6 % in na letališču Brnik 0,8 %.

4.3 VAROVANJE DRŽAVNE MEJE ZUNAJ MEJNIH PREHODOV

Varovanje državne meje

Policija je tudi v letu 2004 izvajala ukrepe za preprečevanje nedovoljenih migracij. Izvajala je vse oblike varovanja državne meje na mejni črti in ob njej ter v notranjosti države. V varovanje so bile vključene enote vodnikov službenih psov, konjenikov in letalska policijska enota, policisti pa so uporabljali vozila z napravami za optoelektronsko opazovanje. K učinkovitejšemu delu na državni meji in v notranjosti države je pripomogla tudi specializirana enota za nadzor državne meje. Med PU Nova Gorica in PU Koper in italijanskimi varnostnimi organi ter med vsemi policijskimi upravami ob meji s Hrvaško in hrvaškimi varnostnimi organi je potekalo sodelovanje v obliki mešanih policijskih patrolj. Na državni meji z Avstrijo je bilo uvedeno varovanje državne meje po t. i. sistemu šahovnice.

Kršitve nedotakljivosti državne meje

Policija je obravnavala 57 (12) mejnih incidentov, kar je precej več kot v prejšnjem letu. Mejnih incidentov, ki se razrešujejo na državni ravni je bilo 53 (6), incidenti, ki se razrešujejo na lokalni ravni, pa so bili 4 (6).

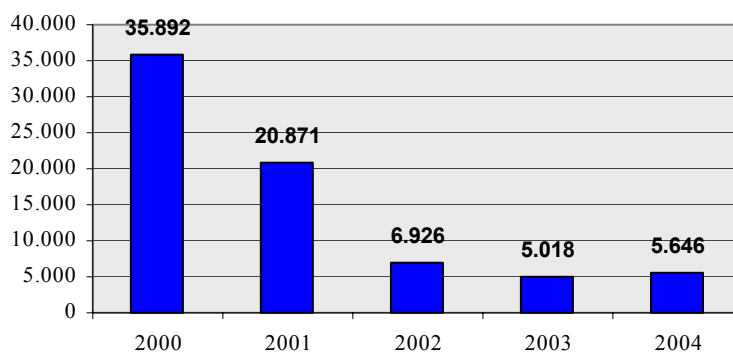
Mejni incidenti na območju policijskih uprav v letu 2004

Območje	Na lokalni ravni	Na državni ravni
PU Koper	3	49
PU Murska Sobota	0	3
PU Nova Gorica	1	1
Skupaj	4	53

Število mejnih incidentov se je povečalo predvsem v Piranskem zalivu. Večinoma so jih povzročili hrvaški ribiči, ki so jih med ribolovom varovala hrvaška policijska plovila, ali pa so hrvaški policisti na spornem območju opozarjali slovenske ribiče, da izvajajo ribolov v hrvaških teritorialnih vodah.

4.4 NEDOVOLJENE MIGRACIJE

V letu 2004 je bilo ugotovljenih 5.646 (5.018) nedovoljenih prehodov čez državno mejo ali 12,5 % več kot prejšnje leto. Zaradi nedovoljenega prehoda čez državno mejo je bilo v skladu z zakonom o prekrških opozorjenih 747 (1.225) oseb.

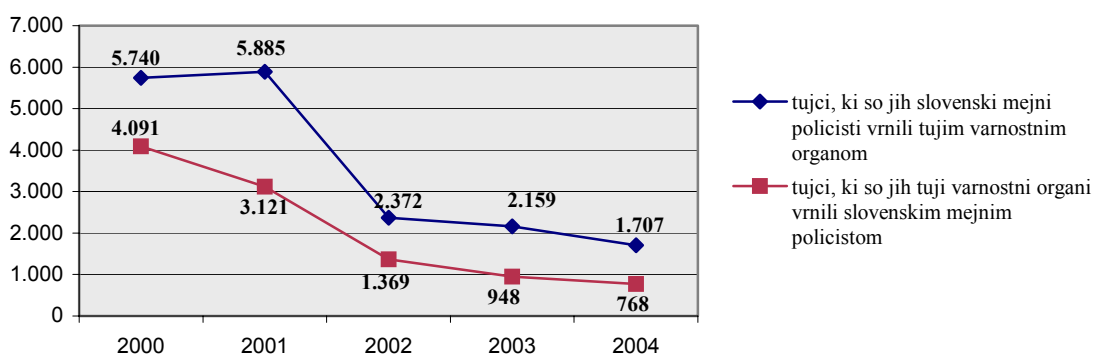
Nedovoljeni prehodi čez državno mejo v letih 2000 – 2004

Med obravnavanimi tujci je bilo največ državljanov Srbije in Črne gore – 1.324 (1.500), sledijo državljani Albanije – 1.153 (180), Turčije – 734 (428), Bosne in Hercegovine – 470 (288), Makedonije – 412 (496), Moldavije – 269 (420), Hrvaške – 194 (255), Romunije – 192 (181) in Iraka – 89 (240).

Največ obravnavanih oseb je ilegalno prestopilo državno mejo s Hrvaško, in sicer 4.323 (3.516), med njimi je bilo največ državljanov Srbije in Črne gore – 1.059 (1.017) ter Albanije – 988 (149).

4.5 VRAČANJE TUJCEV

Tuji varnostni organi so na podlagi mednarodnih sporazumov o vračanju oseb vrnili slovenski policiji 768 (948) oseb ali 19,0 % manj kot prejšnje leto. Največ jih je bilo vrnjenih na meji z Italijo, in sicer 602 (760), na meji z Avstrijo je bilo vrnjenih 55 (87) oseb, na letališkem mejnem prehodu Brnik 42 (65), na meji s Hrvaško 62 (35) in na meji z Madžarsko 7 (1) oseb.

Tujci, vrnjeni oziroma sprejeti na podlagi mednarodnih sporazumov v letih 2000 – 2004

Slovenski policisti so tujim varnostnim organom zaradi nedovoljenega prehoda čez državno mejo vrnili 1.707 (2.159) tujcev ali 20,9 % manj kot prejšnje leto. Največ jih je bilo vrnjenih na meji s Hrvaško, in sicer 1.548 (1.927), na meji z Madžarsko 101 (109), na meji z Italijo 48 (112), na meji z Avstrijo 9 (7) in na letališkem mejnem prehodu Brnik 1 (4).

Na podlagi določil zakona o tujcih je bilo iz države odstranjenih 1.004 (1.329) tujcev. Največ je bilo odstranjenih državljanov Srbije in Črne gore – 237 (325), Romunije – 114 (86), Bosne in Hercegovine – 108 (110), Albanije – 108 (47) in Hrvaške – 83 (134).

4.6 NASTANITVE TUJCEV

Tujci, ki so ilegalno prestopili državno mejo, so bili nastanjeni v objektih centra za tujce v Velikem Otoku pri Postojni, Prosenjakovcih in do konca junija 2004 v Vidoncih. Ker zaradi manjšega števila tujcev ni bila več smotrna njihova nastanitev v objektu v Vidoncih, so bili preseljeni v objekt v Prosenjakovcih, kjer se je nekoliko povečala prostorska stiska, vendar bo rešena s predvideno dograditvijo objekta.

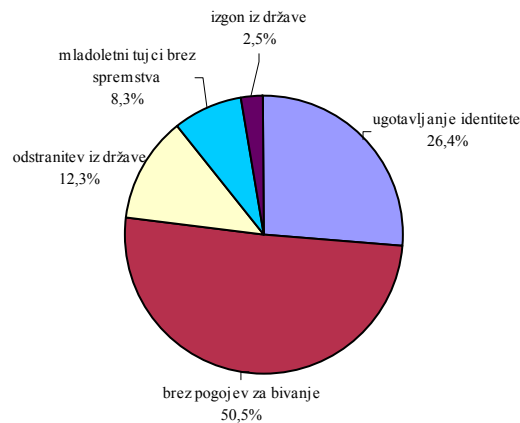
V objektih centra za tujce je bilo nastanjenih 1.544 (1.908) tujcev, od tega 1.230 (1.505) moških in 120 (231) žensk ter 194 (172) otrok in mladoletnikov. Največ novosprijetih tujcev (394 ali 25,5 %) je bilo iz Albanije, njihovo število pa se je izredno povečalo, saj jih je bilo leto prej le 97. Sledili so tujci iz Srbije in Črne gore (357 ali 23,1 %), katerih število se je zmanjšalo za 41,5 %.

Novonastanjeni tujci po državljanstvu v letu 2004

Država	Št. tujcev	Delež (v %)
Albanija	394	25,5
Srbija in Črna gora	357	23,1
Turčija	164	10,6
BiH	139	9,0
Moldavija	112	7,3
Makedonija	112	7,3
Romunija	57	3,7
Bolgarija	28	1,8
Ukrajina	26	1,7
Bangladeš	25	1,6
Indija	19	1,2
Pakistan	18	1,2
Ekvador	11	0,7
Kitajska	11	0,7
Rusija	10	0,6
Irak	9	0,6
Druge države	52	3,4
Skupaj	1.544	100,0

Polovica, 780 ali 50,5 %, nastanjenih tujcev ni izpolnjevalo pogojev za bivanje v Sloveniji, 408 ali 26,4 % tujcev ni imelo pri sebi nobenega dokumenta za dokazovanje istovetnosti, 228 ali 14,8 % tujcem pa je bil izrečen varnostni ukrep odstranitve ali kazen izгона iz države.

Vzroki nastanitve posameznih kategorij tujcev v letu 2004

Iz države je bilo odstranjenih 985 (1.309) ali 63,8 % vseh tujcev, nastanjenih v objektih centra. Vrnjeni so bili v 20 (24) držav, največ v Srbijo in Črno goro (146), Albanijo (101), Bosno in Hercegovino (44) in Romunijo (43). Največ tujcev je bilo vrnjenih z letalom (308), drugi pa z vlakom (117) in avtobusom (41). Sosednjim varnostnim organom je bilo na podlagi sporazumov o vračanju vrnjenih 6 (55) tujcev, 513 (661) pa je bilo vrnjenih na neformalni način. Objekte centra je samovoljno zapustilo 16 (65) tujcev, ki so pobegnili ali pa se po dovoljenem izhodu niso več vrnili.

Sodelovanje z diplomatsko-konzularnimi predstavništvi v Sloveniji in tujini je bilo zelo dobro. Pridobljenih je bilo 80 (212) potnih listov za vrnitev tujcev v matično državo.

Med nastanitvijo je svoje prebivanje v Sloveniji legaliziralo 34 tujcev, zato zanje ni bilo več razloga za bivanje v centru. Za status begunca je zaprosilo 470 (487) tujcev, ki so bili nato preseljeni v azilni dom, razen tistih, ki jim je pristojni organ izrekel varstveni ukrep odstranitve ali kazen izгона iz države.

5 VAROVANJE OSEB IN OBJEKTOV

5.1 VAROVANJE DOLOČENIH OSEB, OBJEKTOV IN OKOLIŠEV OBJEKTOV, V KATERIH SO SEDEŽI DRŽAVNIH ORGANOV

Vsa varovanja najvišjih političnih predstavnikov Republike Slovenije med njihovimi dejavnostmi doma in v tujini ter tujih državljanov med njihovimi obiski v naši državi so bila opravljena v skladu z ocenami ogroženosti, načrti varovanj in usmeritvami ministrstva za notranje zadeve. Njihova varnost ni bila nikoli ogrožena²¹.

²¹ Zgodil se je le incident ob obisku predsednika Svetovne banke, ki je bil skupaj s slovenskim ministrom za finance polit z barvo.

Preventivno-operativna dejavnost

Preventivno-operativna dejavnost je obsegala varnostne ukrepe in opravila, ki jih je policija izvajala zaradi pravočasnega odkrivanja in preprečevanja poskusov ogrožanja določenih oseb, objektov in okolišev. Med najpomembnejšimi ukrepi so bili zbiranje in preverjanje podatkov, izdelava ocen ogroženosti, operativne predhodnice, varnostno preverjanje v okviru akreditacijskih postopkov in izvajanje ukrepov s področja tehničnega varovanja in podpore.

Zaradi zagotavljanja varnosti varovanih oseb in objektov je policija v skladu s 54. členom zakona o policiji v sodelovanju z drugimi državnimi organi zbrala in analizirala varnostno pomembne podatke za 4 osebe.

V sklopu preventivno-operativnega varovanja je policija obravnavala 173 (245) anonimnih in drugih pisnih sporočil²², naslovljenih na osebe in ustanove, ki so jih varovali policisti. Največ sporočil je bilo naslovljenih na nekdanjega predsednika vlade (49), predsednika države (35), nekdanjega predsednika države (28), nekdanjo ministrico za kulturo (15), nekdanjega ministra za finance (13) idr. Neznani pisci so poslali 122 (130) ali 70,5 % (53,1 %) vseh sporočil. Grožnje ali grobe žalitve je vsebovalo 85 (95) ali 49,1 % (38,8 %) vseh sporočil.

V letu 2004 je bilo izdelano ali dopolnjeno 133 (185) ocen ogroženosti, od tega 32 (60) za domače, 57 (58) za tuje varovane osebe, 34 (60) za veleposlaništva in rezidence, 4 (4) za objekte državnih organov in 6 (3) za objekte policije.

Varovanje oseb

Z ukrepi fizičnega, preventivno-operativnega in tehničnega varovanja so bili varovani predsedniki države, vlade in državnega zbora, ministri za zunanje, notranje zadeve in obrambo ter nekdanji predsednik države in druge varovane osebe nekdanje vlade. Varovanje teh oseb je vključevalo tudi varovanje objektov njihovega stalnega in začasnega bivanja ter zadrževanja. Poleg vsakodnevnih varovanj med njihovimi uradnimi in zasebnimi dejavnosti v domovini je bilo opravljenih tudi 188 (112) varovanj med njihovimi obiski v tujini.

S preventivno-operativnimi ukrepi so bili varovani vsi drugi ministri, predsedniki državnega sveta, ustavnega in vrhovnega sodišča, generalna državna tožilka, direktor Sove ter zakonca predsednikov državnega zbora in vlade.

Na podlagi 13. člena uredbe o varovanju določenih oseb, objektov in okolišev objektov, v katerih so sedeži državnih organov, so bili varovani tudi inšpektor davčne uprave ter državna tožilka in njena hči.

V letu 2004 je bilo opravljenih tudi 62 (155) varovanj tujih državnih predstavnikov in delegacij med njihovimi uradnimi in zasebnimi obiski v Sloveniji, večstranskimi srečanji in potovanji čez Slovenijo. Za varovanja tujih državnih predstavnikov in delegacij so bili na podlagi ocen ogroženosti pripravljene podrobni načrti.

Najzahtevnejša varovanja so bila v okviru 12 (6) operativnih akcij. V sklopu varovanj tujih državnih predstavnikov in delegacij je bilo opravljenih tudi 31 (20) varovanj predaj poverljivih pisem tujih diplomatskih predstavnikov.

²² Gre za pisma, dopisnice, pisna sporočila, poslana po elektronski pošti, telefaksu, v obliki telegrama idr.

Varovanje objektov in okolišev objektov

Varnostne razmere v okolici objektov, v katerih so sedeži državnih organov Republike Slovenije in diplomatsko-konzularna predstavništva tujih držav, se v letu 2004 niso bistveno spremenile. Stopnja ogroženosti veleposlaništva ZDA in rezidence veleposlanika je bila visoka, zaradi česar so policisti izvajali dodatne ukrepe za zagotavljanje varnosti (neposredno fizično varovanje objekta). Zaradi dogodkov v Iraku so bili odrejeni dodatni varnostni ukrepi, ki so se izvajali v okolici sedežev in rezidenc ZDA, Velike Britanije in Španije. Za varovane objekte je bilo izdelanih ali dopolnjenih 59 (57) načrtov stalnih varovanj.

Opravljenih je bilo 207 (159) intervencij po sprožitvi signalno-varnostnih naprav v varovanih objektih. Največ sprožitvev je bilo v objektih ministrstva za notranje zadeve, diplomatsko-konzularnih predstavništev in rezidenc veleposlanikov. Glavni vzroki so bili nepravilno rokovanje in tehnične napake. Na novo so bili postavljeni 4 sistemi tehničnega varovanja v objektih, vzpostavljenih je bilo 8 novih prenosov alarmnih sporočil iz različnih objektov ter 34 začasnih postavitvev videonadzora in tehničnega varovanja.

Dodatni varnostni ukrepi so bili izvedeni pri 24 (27) protestnih shodih v okolici objektov, v katerih so sedeži državnih organov Republike Slovenije in diplomatsko-konzularna predstavništva tujih držav. Med obiski tujih varovanih oseb v Sloveniji in sprejemih domačih varovanih oseb je bilo opravljenih 109 varovanj objektov, kjer so bivali ali se zadrževali.

Objekti in okoliši objektov, v katerih so sedeži predsednika države, državnega zbora, vlade, državnega sveta, ministrstev za zunanje in notranje zadeve ter pisarna nekdanjega predsednika države, so bili varovani s preventivno-operativnimi varnostnimi ukrepi in ukrepi tehničnega ter fizičnega varovanja. Objekti, v katerih so sedeži predsednika republike, državnega zbora, vlade in ministrstva za notranje zadeve, so bili tudi neposredno fizično varovani. Med sejami, sprejemi, tiskovnimi konferencami in podobnimi dejavnostmi, ki so potekale v navedenih objektih, je bilo izvedenih 1.392 (1.183) fizičnih varovanj v notranjosti objekta.

Pred objekti, v katerih so sedeži državnih organov Republike Slovenije, je bilo 21 (16) protestnih shodov, pri katerih ni bilo poskusov varnostnega ogrožanja.

Za zagotovitev varnosti objektov, v katerih bivajo predsedniki države, vlade in državnega zbora, ministri za zunanje in notranje zadeve ter obrambo in nekdanji predsednik države, je policija izvajala preventivno-operativne ukrepe in ukrepe tehničnega ter fizičnega varovanja. Objekta bivanja predsednikov države in vlade sta bila tudi neposredno fizično varovana. Nadaljevalo se je varovanje stanovanjske hiše davčnega inšpektorja, na novo pa je bilo uvedeno varovanje stanovanjske enote državne tožilke.

Policija je varovala 32 (30) sedežev diplomatsko-konzularnih predstavništev. V objektih veleposlaništev in rezidenc ter nekaterih drugih objektih je bilo med sprejemi, sestanki in drugimi dejavnostmi opravljenih 34 (40) varovanj.

Pred sedeži diplomatsko-konzularnih predstavništev so potekali 3 (11) javni shodi. Med protestnimi shodi je policija z dodatnimi ukrepi skrbela za varnost in nemoteno delo veleposlaništev. Ugotovljenih je bilo 9 (5) primerov poškodovanja objektov diplomatsko-konzularnih predstavništev in rezidenc veleposlanikov.

5.2 DRUGA VAROVANJA

Varovanje ogroženih delavcev policije

V letu 2004 je bilo obravnavanih 65 (97) groženj policistom. Delovne skupine za pripravo ocene ogroženosti policistov so ugotovile, da je bila v 52 (84) primerih ogroženost majhna, v 5 (10) velika in v 8 (3) zelo velika. V vseh primerih je bilo treba sprejeti ukrepe za zaščito ogroženih delavcev. Policija je takoj opravila pogovor z osebami, ki so grožnjo izrekle, in preverjala, ali z grožnjo mislijo resno. V več primerih je ugotovila, da so grožnje resne, saj so se storilci poskušali maščevati policistom tudi tako, da so jim poškodovali vozila in nepremičnine. V skladu z oceno ogroženosti so bili uporabljeni kombinirani sistemi fizičnega in tehničnega varovanja ogroženih policistov.

V letu 2004 je bilo obravnavanih 187 (193) napadov na policiste, pri čemer jih je bilo 255 (325) poškodovanih. Za napad je bila večinoma uporabljena fizična sila: 261-krat (367-krat), 36-krat (29-krat) so bili uporabljeni nevarni predmeti, 25-krat (34-krat) vozilo, 5-krat (6-krat) pa nož. Največ napadov je bilo pri vzpostavljanju javnega reda, in sicer 208 (295), pri zagotavljanju prometne varnosti jih je bilo 95 (107), pri preiskovanju kaznivih dejanj pa 85 (56).

Varovanje objektov in prevozov

Policisti so poleg sedeža ministrstva za notranje zadeve varovali tudi druge objekte ministrstva oziroma policije. V teh objektih je bilo 67 (115) sprožitvev signalno-varnostnih naprav zaradi nepravilnega rokovanja ali tehničnih napak.

Policisti so v sodelovanju z delavci uprave Republike Slovenije za jedrsko varnost in nuklearne elektrarne Krško zagotavljali varnost prevoza svežega jedrskega goriva. Ocene ogroženosti jedrskih objektov v Sloveniji za leto 2004 so bile dopolnjene, pregledana je bila izvedba projekta posodobitve tehničnega sistema varovanja nuklearne elektrarne Krško, usklajeni pa so bili tudi načrti delovanja ministrstva za notranje zadeve in policije med jedrsko nesrečo.

Policisti so redno operativno spremljali prevoze denarnih vrednosti Nove Ljubljanske banke in Banke Slovenije, fizično varovanje pa sta organizirali banki sami. V enem primeru je pri varovanju sodelovala tudi specialna enota. V 2 (7) primerih so policisti varovali prenos denarja iz Banke Slovenije v ministrstvo za notranje zadeve.

DRUGE DEJAVNOSTI

1 PREVENTIVNE NALOGE

Policija je pripravljala preventivna gradiva, namenjena svetovanju ljudem, kako naj se varujejo, da bi spodbudila njihovo samozaščitno ravnanje. Organizirala je posvete in predavanja v sodelovanju z zunanjimi ustanovami in izvajala številne preventivne akcije. Policisti so obiskovali tudi oškodovance in žrtve kaznivih dejanj ter jih opozarjali na okoliščine, ki jih storilci izkoriščajo za izvrševanje kaznivih dejanj.

Pripravljeni so bili številni projekti in izvedene preventivne akcije. Projekt o samostojni policijski postaji naj bi spodbudil policijske enote k samostojnejšemu načrtovanju dela in določanju prioritete v sodelovanju z lokalnimi skupnostmi in drugimi ustanovami. Pripravljen je bil projekt o preprečevanju nasilja nad starostniki, izvajal pa se je projekt o preprečevanju nasilja v šoli. Izvajal se je tudi projekt o delu vodij policijskih okolišev in drugih policistov v policijski pisarni, ki naj bi ljudem približal policijske storitve, zagotovil stalno prisotnost policista v policijskem okolišu in s preventivnimi akcijami pri ljudeh vplival na večji občutek varnosti. Pripravljen je bil predlog raziskave javnega mnenja o poznavanju v skupnost usmerjenega policijskega dela ter posvet za komandirje policijskih postaj in pomočnike komandirjev na temo v skupnost usmerjenega policijskega dela. Izvedenih je bilo več preventivnih akcij, namenjenih varnosti v cestnem prometu in splošni varnosti v gorah. Policija je okrepila sodelovanje s pristojnimi nadzornimi ustanovami nad prodajo in ponudbo alkoholnih pijač otrokom in mladoletnikom. Na spletni strani policije so bili objavljeni preventivni nasveti o ravnanju s pirotehničnimi izdelki, pripravljenega pa je bilo tudi veliko preventivnega gradiva.

Preventivne naloge na področju kriminalitete

Preventivna dejavnost je med drugim potekala v obliki svetovanja državljanom preko javnih medijev, sodelovanja na javnih prireditvah in okroglih mizah ter številnih predavanj, ki so jih organizirale različne ustanove in nevladne organizacije. Na področju prepovedanih drog se je preventivna dejavnost izvajala v okviru t. i. lokalnih akcijskih skupin, kjer so potekala predavanja, namenjena predvsem učiteljem, strokovnim delavcem in staršem. V okviru izobraževalno-sejemske prireditve za mlade z naslovom Študentska arena je bila predstavljena zloraba prepovedanih drog, na spletni strani policije je bil izveden kviz o poznavanju prepovedanih drog, pripravljena je bila akcija Za mladost brez drog idr.

V okviru projekta Policija za otroke je bilo izvedenih 40 lutkovnih predstav za otroke, njihove starše in učitelje, ki si jih je ogledalo okoli 6000 obiskovalcev. Policisti so v sodelovanju z učitelji začeli v osnovnih šolah izvajati nov projekt Zberi pogum in povej, namenjen učencem in njihovim staršem, da bi lažje prepoznali in znali ukrepati pri pojavu nasilja nad otroci v družini in šolah. Delovna skupina, sestavljena iz predstavnikov ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, ministrstva za zdravje, ministrstva za šolstvo in šport, urada varuha človekovih pravic, vrhovnega državnega tožilstva in policije je pripravila dokument o učinkovitejšem preprečevanju in ukrepanju pri pojavu nasilja nad otroci v družini in šoli, ki ga je predložila vladi. Izdan je bil zbornik prispevkov s tega področja. Pripravljen je bil tudi projekt Ne pozabite na varnost.

Policisti so obiskovali oškodovance in žrtve kaznivih dejanj in jih opozarjali na okoliščine, ki jih storilci izkoriščajo za izvrševanje kaznivih dejanj. V skladu z usmeritvami za obravnavo oškodovancev kaznivih dejanj so oškodovance na njihovo željo obvestili o začetku in zaključku policijske preiskave²³.

Policija je nadaljevala z razdeljevanjem preventivnih zloženek na mejnih prehodih in policijskih postajah. Izdelana je bila brošura z naslovom Ko postanem žrtev kaznivega dejanja, namenjena oškodovancem pri naznanitvi kaznivega dejanja. Za tisk je bila pripravljena tudi brošura z naslovom Spolno nasilje.

²³ Policija je od 1.5.2004 do 31.12.2004 oškodovance 20.413-krat obvestila o začetku in 19.710-krat o zaključku policijske preiskave.

Preventivne naloge na področju javnega reda

Preventivna dejavnost je bila usmerjena v zagotavljanje varnosti na različnih prireditvah, predvsem pri večjih športnih dogodkih, v zagotavljanje varnosti na vlakih, na protestnih shodih, v gorah in na smučiščih, v izboljšanje varovanja okolja in zmanjšanje posledic pri uporabi pirotehničnih izdelkov. Preventivna dejavnost se je povečala v poletni in zimski turistični sezoni. Na spletni strani policije so bili dopolnjeni nasveti državljanom, ki se udeležujejo javnih zbiranj.

Preventivne naloge na področju cestnega prometa

Preventivne dejavnosti cestnega prometa so bile namenjene podpori represivnim akcijam in nadzorom cestnega prometa. V sodelovanju s Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu je policija sodelovala pri pripravi preventivne oglaševalske akcije Hitrost ubija in preventivne akcije za večjo varnost pešcev Bodi previden, katere namen je opozarjanje pešcev in voznikov na prometne razmere pri zmanjšani vidljivosti. Potekala je tudi preventivna akcija Varno na poti v šolo in domov, pripravljen pa je bil poskusni projekt Medvedek Jaka, ki se bo izvajal v letu 2005.

Policijske uprave so pred začetkom motoristične sezone izvedle preventivno akcijo Vožnja skuterja, ki je bila namenjena izpopolnjevanju vožnje s tem motornim kolesom. Nekatere policijske uprave so organizirale tudi lastne preventivne dejavnosti (obiski šol, vrtcev, domov za starejše in klubov upokoencev, organiziranje tekmovanj iz prometne varnosti idr.).

V tednu prometne varnosti so se prometni policisti s predstavniki Rdečega križa Slovenije udeležili krvodajalske akcije pod skupnim sloganom Prometna varnost ni naključje.

Preventivne naloge pri nadzoru državne meje in izvajanju predpisov o tujcih

Preventivno dejavnost so izvajali predvsem vodje policijskih okolišev ob državni meji. Udeleževali so se sestankov v krajevnih skupnostih in zborov občanov, sodelovali so z lokalnimi skupnostmi, društvi in združenji, kot so lovske in ribiške družine ob meji, in na ta način spodbujali tamkajšnje prebivalce k obveščanju policije o sumljivih osebah ob državni meji. Prebivalce ob meji s Hrvaško so seznanjali tudi vsebino schengenskega pravnega reda in novega zakona o nadzoru državne meje, pojasnjevali pa so jim tudi določila sporazuma o obmejnem prometu in sodelovanju s Hrvaško.

Policisti so z davčno, tržno in delovno inšpekcijo sodelovali pri poostrenih nadzorih v podjetjih, ki zaposlujejo sezonske delavce. S preverjanjem pogojev bivanja in dela so tujce in njihove delodajalce usmerjali k pravočasnemu pridobivanju dovoljenj za delo, stanodajalce pa so opozarjali na zakon, ki ureja prijavo prebivališča tujcev.

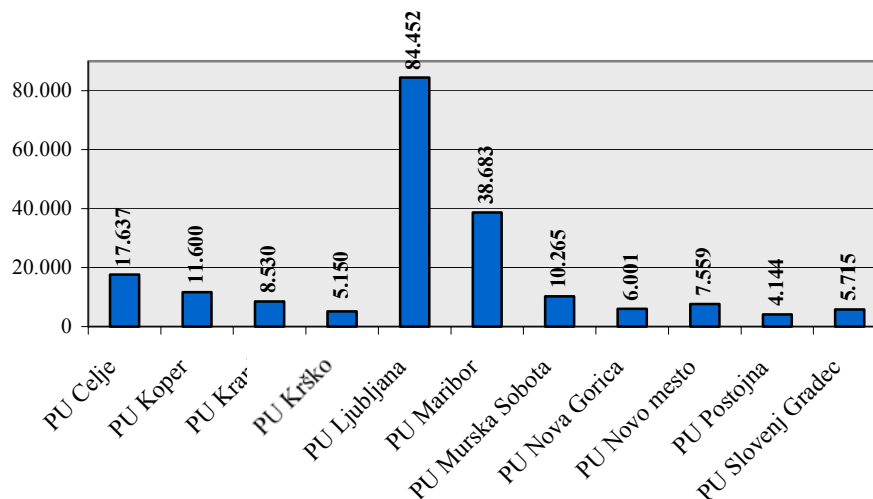
2 OPERATIVNO-KOMUNIKACIJSKA DEJAVNOST

Interventna dejavnost

Med najpomembnejšimi nalogami v letu 2004 so bile dopolnitve pravil o obveščanju in poročanju glede na operativne potrebe policije, uskladitev sodelovanja med operativno-komunikacijskimi centri policije in regijskimi centri za obveščanje uprave RS za zaščito in reševanje, postavitve novega sistema sprejemanja klicev na interventni številki 113 v OKC PU Ljubljana in vzpostavitev dostopa vseh operativno-komunikacijskih centrov policijskih uprav do skupnega dnevnika dogodkov OKC.

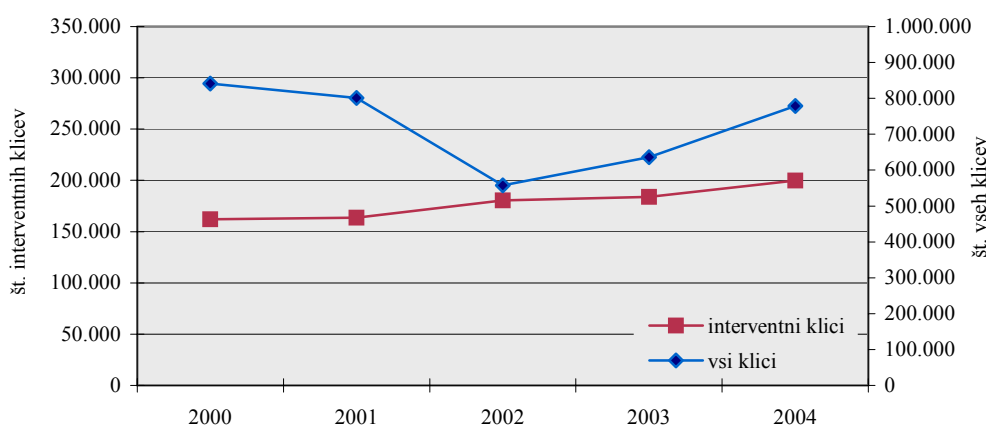
Policija je sprejela 778.458 (635.954) klicev na interventno telefonsko številko 113 ali 22,4 % (14,2 %) več kot prejšnje leto. Med temi klici je bilo 199.736 (183.896) interventnih klicev, ki so zahtevali prihod policije na kraj dogodka, kar je 8,6 % (1,9 %) več. Interventni klici so predstavljali 25,7 % (28,9 %) vseh klicev na telefonsko številko 113.

Interventni klici na telefonsko številko 113 po policijskih upravah v letu 2004

Večletna primerjava števila klicev na telefonsko številko 113 kaže, da je število interventnih klicev, ki zahtevajo delo policije, vsa leta naraščalo (v petih letih za 23,3 %). Število vseh klicev na to številko, ki je tri leta zaporedoma upadalo, pa se je v zadnjih dveh letih ponovno povečalo.

Vsi klici in interventni klici na telefonsko številko 113 v letih 2000 – 2004

Nujnih interventnih klicev, ki so zahtevali takojšnjo policijsko intervencijo, je bilo 9.676 (10.724) ali 9,8 % manj kot leto prej. Nujni interventni klici so predstavljali 4,8 % (5,8 %) vseh interventnih klicev.

Interventne napotitve in usmerjanje policistov

Zaradi interventnih klicev je bilo na kraj dogodka napotenih 206.833 (193.216) policijskih patrolj ali 7,1 % več kot prejšnje leto. Povprečni reakcijski čas policijskih patrolj (čas od klica na telefonsko številko 113 do prihoda policistov na kraj interventnega dogodka) je bil za vse interventne dogodke 22 minut 17 sekund (21 minut 3 sekunde), za nujne interventne dogodke pa 15 minut 29 sekund (15 minut 3 sekunde).

Povprečni reakcijski časi policijskih patrolj po policijskih upravah v letu 2004

Enota	Nujni interventni klici	Vsi interventni klici
PU Celje	10:16	17:15
PU Koper	10:15	15:54
PU Kranj	15:03	18:30
PU Krško	12:21	18:16
PU Ljubljana	14:32	25:20
PU Maribor	19:42	25:00
PU Murska Sobota	16:25	17:58
PU Nova Gorica	14:09	14:36
PU Novo mesto	10:28	23:21
PU Postojna	12:51	16:37
PU Slovenj Gradec	10:47	12:51
Povprečje	15:29	22:17

Pri storitvi ali neposredno po storitvi kaznivih dejanj ali prekrškov je bilo prijetih 276 (329) storilcev. Večina prijetij je bila posledica 367 (415) blokad ožjega ali širšega območja kraja dogodka, od katerih je bilo 208 (225) uspešnih.

Policijske patrolje so zaradi sprožitve signalno-varnostnih naprav izvedle 1.759 (1.620) blokad objektov. Največkrat je prišlo do sprožitve zaradi napake na signalno-varnostni napravi ali napačnega ravnanja zaposlenih v varovanih objektih.

Operativno obveščanje in poročanje

Na podlagi pravil o obveščanju in poročanju so operativno-komunikacijski centri obveščali policijske enote in njihove predstojnike ter glede na vrsto varnostnega dogodka tudi druge organe in organizacije.

Organi in organizacije, ki so jih obveščali operativno-komunikacijski centri policijskih uprav v letu 2004

Enota	Preisk. sodniki	Državni tožilci	Center za obvešč.	Cestna podjetja	Vlečne službe	Drugo	Skupaj
PU Celje	4.943	4.951	388	880	222	13.682	25.066
PU Koper	858	1.184	638	253	123	43	3.099
PU Kranj	3.964	3.864	2.735	1.105	869	405	12.942
PU Krško	435	646	203	29	94	91	1.498
PU Ljubljana	5.743	6.361	4.535	4.101	1.583	14.010	36.333
PU Maribor	1.231	1.141	324	1.468	966	5.641	10.771
PU Murska Sobota	682	689	72	182	124	1.315	3.064
PU Nova Gorica	628	581	374	494	208	935	3.220
PU Novo mesto	1.670	881	338	163	220	871	4.143
PU Postojna	388	445	227	493	246	1.761	3.560
PU Slovenj Gradec	551	651	131	157	75	424	1.989
Skupaj	21.093	21.394	9.965	9.325	4.730	39.178	105.685

Policija je že osmo leto – akcija Skupaj proti kriminalu – sprejemala klice na anonimni telefon 080-1200. V letu 2004 je sprejela 564 (473) klicev državljanov, ki so ji pomagali pri odkrivanju kaznivih dejanj in njihovih storilcev. Najpogosteje je šlo za obveščanje o sumih preprodaje in uživanja prepovedanih drog ter storitve premoženjskih deliktov.

Tiralčna dejavnost, razpisi iskanj in razglasi

Dejavnost policije na področju iskanja oseb s tiralicami, razpisi iskanj in razglasi se je v letu 2004 nekoliko povečala.

Tiralice, razpisi iskanj in razglasi v letih 2003 – 2004

Vrsta ukrepa	2003	2004
Tiralice	764	869
Iskanje s strani sodišč zaradi izmikanja postopku	648	761
Pred nastopom kazni	9	1
Pobegi iz zaporov	43	34
Pobegi gojencev iz PD Radeče	31	27
Mednarodne tiralice – razpisi po RS	33	46
Razpisi iskanj	600	639
Iskanje zaradi kaznivih dejanj	271	243
Pobegi mladoletnikov iz vzgojnih zavodov	40	79
Pobegi otrok in mladoletnikov od doma	116	85
Pogrešane odrasle osebe	173	232
Razglasi	3	18
Skupaj	1.367	1.526

Operativnoštabne akcije in vaje

V letu 2004 ni bilo aktiviranega operativnega štaba GPU. OKC GPU je tedensko preverjal delovanje rezervnega sistema prenosa pisnih sporočil in o pomanjkljivostih obveščal pristojno notranjo organizacijsko enoto GPU. Prav tako je tedensko preverjal delovanje varne elektronske pošte z nacionalnim centrom za krizno upravljanje ministrstva za obrambo. Predstavniki OKC GPU so sodelovali tudi pri načrtovanju in izvajanju mednarodne vaje SEESIM 2004 in državne zaščitno-reševalne vaje Potres 2004. Nosilec obeh vaj je bilo ministrstvo za obrambo, koordinatorica v MNZ pa služba za obrambno in varnostno načrtovanje.

Po sprejetem sporazumu o sodelovanju med policijo in upravo za izvrševanje kazenskih sankcij je bila konec novembra 2004 v zavodu za prestajanje kazni Dob pri Mirni enodnevna vaja Zapor 2004. Cilj vaje je bilo preverjanje odrejanja prvih ukrepov in napotitev s strani operativno-komunikacijskih centrov policijskih uprav, delo operativnih štabov policijskih uprav, predvsem pa usklajeno delovanje med enotami policije (pogajalske skupine, specialna enota) in upravo za izvrševanje kazenskih sankcij.

3 KRIMINALISTIČNOTEHNIČNA IN FORENZIČNA DEJAVNOST

Kriminalističnotehnična dejavnost

Kriminalistični tehniki so sodelovali pri 4.506 (4.449) ogledih krajev kaznivih dejanj in dogodkov. Za vnos v računalniški sistem za identifikacijo prstnih odtisov (AFIS) so daktiloskopirali 3.903 (4.225) oseb in pripravili 832 (728) strokovnih mnenj.

Forenzična dejavnost

Centru za forenzične preiskave je bilo poslanih 7.551 (4.346) ali 73,7 % več zaprosil za preiskavo in strokovno mnenje. Vzrok tako velikega porasta je ogromno povečanje števila zaprosil za preiskave DNK in preiskave sledi obuval ter uvedba dveh novih preiskav s področja digitalne fotografije in denarja. Povečalo se je tudi število zaprosil za preiskavo mehanskih sledi, vzorcev prepovedanih drog, tekstilnih vlaken in dokumentov, zmanjšalo pa se je število zaprosil za preiskavo rokopisa.

Zaprosila za preiskavo in strokovno mnenje v letih 2003 – 2004

Enota CFP	2003	2004	Porast/upad (v %)
Fizikalni laboratorij	572	691	20,8
Kemijski laboratorij	985	1.060	7,6
Biološki laboratorij	1.179	1.920	62,8
Oddelek za rokopise in dokumente	876	1.297	48,1
Oddelek za daktiloskopijo	734	2.583	251,9
Skupaj	4.346	7.551	73,7

Poleg navedenih zaprosil se je povečalo tudi število zaprosil za preverjanje identitete, in sicer s 1.065 na 1.553 ali za 45,8 % več kot leto prej.

Strokovnjaki centra za forenzične preiskave so sodelovali pri 39 (36) ogledih kraja kaznivega dejanja ali dogodka, kot izvedene priče pa so bili v 34 (29) primerih vabljeni na sodišče.

V računalniški sistem za identifikacijo prstnih odtisov so bili vneseni odtisi 2.726 (3.210) oseb in 1.850 (1.025) sledi. Na podlagi prstnih sledi je bil identificiran 101 (73) storilec kaznivih dejanj. Konec leta 2004 so bili v računalniškem sistemu prstni odtisi 105.035 oseb in 4.040 neidentificiranih sledi papilarnih črt. V računalniški evidenci DNK pa je bilo konec leta 8.408 profilov DNK osumljencev kaznivih dejanj in različnih neidentificiranih bioloških sledi človeškega izvora. Samo na podlagi podatkov iz evidence DNK je bilo identificiranih 153 storilcev kaznivih dejanj, med katerimi so bili tudi storilci nekaterih v javnosti odmevnih oboroženih ropov, tatvin avtomobilov, umora, posilstva in vloma.

V kemijskem laboratoriju je bilo analiziranih približno 4.100 vzorcev, v biološkem laboratoriju pa je bila določena DNK v 4.488 sledih človeškega porekla. Zaradi povečanja števila zaprosil za preiskavo je bil v kemijskem laboratoriju zaostanek pri reševanju zadev 4 mesece, v biološkem laboratoriju pa celo 18 mesecev, kar je negativno vplivalo na uspešnost policije pri preiskovanju kaznivih dejanj ter na delovanje tožilcev in sodišč.

Poligrafske preiskave so potekale v poligrafskih laboratorijih PU Ljubljana in PU Novo mesto. Poligrafski strokovnjaki so opravili 109 poligrafskih preiskav.

V sodelovanju z zunanjim strokovnjakom s področja psihologije sta bila v okviru dveh kriminalističnih preiskav izdelana opisa osebnostnih značilnosti neznanega storilca kaznivega dejanja in napisani strokovni mnenji.

S področja obrazne identifikacije je bilo izdelanih 19 (10) računalniško sestavljenih slik neznanih storilcev kaznivih dejanj spolnega napada na osebo, mlajšo od 15 let, posilstva, poskusa posilstva, oboroženega roba, roba in poskusa umora, roba in grožnje z uporabo sile, vloma, drzne tatvine, poškodovanja tuje stvari ter lahke telesne poškodbe in izsiljevanja. V štirih primerih so strokovnjaki obdelali oziroma predrugačili fotografije oseb (npr. zaradi maskiranja, postaranja dolgo pogrešane osebe ipd.).

V letu 2004 so strokovnjaki policije za računalniško kriminaliteto opravili čez sto zasegov računalniških podatkov, pri čemer so podatke pregledali, iz njih pridobili dokazno gradivo in pripravili strokovna mnenja.

4 ANALITSKA DEJAVNOST

Operativne analize na področju kriminalitete so bile sestavni del preiskovanja posameznih hujših kaznivih dejanj, predvsem krvnih deliktov, gospodarske kriminalitete, nedovoljenih migracij in ogroženosti z mednarodnim terorizmom, rezultati pa so pomembno prispevali k uspešni preiskavi posameznih primerov. Med drugim je bila izdelana analiza okoliščin izginotja pogrešane osebe in pripravljenih več analitičnih informacij o organiziranih nedovoljenih prehodih čez državno mejo. Na področju krvnih deliktov in nedovoljene trgovine z orožjem so bile opravljene analize telefonskega prometa, s pomočjo posebne računalniške aplikacije pa je bila izdelana analiza, ki je olajšala preiskovanje zapletenega primera gospodarske kriminalitete.

Izdelani so bili strateški dokumenti za podporo vodenju o obremenjenosti policistov z obravnavanjem kaznivih dejanj, zakonitosti in strokovnosti izvajanja odvzemov prostosti in hišnih preiskav v predkazenskem postopku ter delovnih procesov v policiji. Poleg tega je bila izdelana strateška analiza s področja prepovedanih drog, statistična analiza s področja prepovedanih drog in analiza uporabe podatkov iz evidence operativnih informacij. Pripravljene so bile analitične informacije za delovne datoteke Europola, prispevek za poročilo Europola o organizirani kriminaliteti, za Svet Evrope je bila pripravljena analiza kriminalnih združb v Sloveniji, za Organizacijo združenih narodov pa poročilo o razširjenosti kriminala v Sloveniji.

S področja dela uniformirane policije so bile izdelane naslednje analize: letna in polletna analiza uporabe prisilnih sredstev in napadov na policiste, analiza kršitev v postopkih ugotavljanja identitete, primerjalna analiza ukrepanja policije na javnih zbiranjih v Nemčiji, Italiji ter na Nizozemskem, analiza dela policije v zvezi s problematiko orožja, analiza odvzemov prostosti na podlagi zakona o prekrških in zakona o policiji, analiza telesnih poškodb oseb pri pasivnem upiranju, analiza uporabe fizične sile in sredstev za vklepanje zasebnovarnostnih subjektov, analiza sprejema prijav na policijskih postajah o javnih zbiranjih, analiza policijskih intervencij v zasebnem prostoru, analiza pričakovanih prebivalcev na območju PU Maribor in dejanskim stanjem v zvezi s policijskim delom in prepoznavnostjo vodij policijskih okolišev, mesečne analize o hitrosti v cestnem prometu in ukrepih policije, uporabi zaščitne čelade med vozniki koles z motorjem in motornih koles ter potniki na teh vozilih in uporabi varnostnih pasov med vozniki in potniki motornih vozil, trimesečne analize o odkrivanju ponarejenih in prenarejenih listin na mejnih prehodih ter odkrivanju tihotapstva ukradenih vozil, orožja, streliva in mamil na mejnih prehodih, analiza ankete o pričakovanju obmejnega prebivalstva na območju metliške občine glede povečanja števila policistov ob vzpostavitvi prihodnje schengenske meje idr.

Izdelana je bila analiza rezultatov ankete o delovnem vzdušju na petih policijskih postajah. Pripravljene so bile tudi redne analize o vzrokih sprožitve signalno-varnostnih naprav v določenih objektih in okoliših, varovanju določenih objektov in okolišev, anonimnih in psevdonimnih pisem varovanim osebam, reakcijskih časih policijskih enot, klicih na anonimni telefon 080-1200 idr.

Pripravljenih je bilo deset analiz prispevkov v medijih glede dela policije in tri analize anket, objavljenih na spletni strani policije (komuniciranje z državljani, mnenje o kriminaliteti v Sloveniji, izkušnje s klicanjem na interventno številko). V sodelovanju s Fakulteto za družbene vede je bila ponovno izvedena raziskava o stališčih slovenske javnosti o policiji.

5 NADZORNA DEJAVNOST

Nadzor nad delom delavcev

Pravila policije za izvajanje nadzora v policiji dopuščajo, da nadzor nad delom delavcev, za katerega so pristojni predvsem njihovi neposredni predstojniki, lahko na podlagi sklepa direktorja policijske uprave ali generalnega direktorja policije izvajajo tudi delavci policijske uprave na policijskih postajah, delavci generalne policijske uprave pa v policijskih upravah in na policijskih postajah.

Delavci generalne policijske uprave so izvedli nadzore nad delom policistov pri varovanju državne meje in preprečevanju nedovoljenih migracij v 52 (48) policijskih enotah na območju vseh policijskih uprav, pri tem pa so opravili 92 (130) prehodov državne meje. Na območju PU Ljubljana, PU Kranj in PU Krško so izvedli tudi 9 nadzorov nad delom policistov v prometnih patroljah, pri katerih so preverjali, ali so policisti seznanjeni z usmeritvami zasega vozil v cestnem prometu za izvedbo varstvenega ukrepa začasnega odvzema motornega vozila po 37. a členu zakona o prekrških.

Delavci policijskih uprav pa so izvedli 338 (228) nadzorov nad delom delavcev na policijskih postajah, predvsem pri izvajanju mejne kontrole in zagotavljanju varnosti državne meje, v manjšem obsegu pa tudi pri izvajanju nalog zagotavljanja varnosti cestnega prometa ter vzdrževanja javnega reda in zagotavljanja splošne varnosti ljudi in premoženja. Nadzori so bili najpogostejši nad policisti kontrolorji in vodji izmen na mejnih prehodih ter policisti v patroljah ob t. i. zeleni meji. Nadzirani so bili tudi komandirji, pomočniki komandirjev, dežurni policisti in vodje policijskih okolišev. Poleg neposrednega izvajanja nalog so za nadzor pooblašteni delavci nadzirali osebno urejenost policistov, urejenost službenih prostorov, uporabo in stanje tehničnih sredstev, odnos policistov do strank v postopkih, vključevanje starešin v operativno delo in njihov nadzor nad delom policistov.

Nadzor nad delom organizacijskih enot

Notranje organizacijske enote generalne policijske uprave so izvedle 2 (3) splošna nadzora nad delom PU Ljubljana in PU Kranj, policijske uprave pa 24 (21) splošnih nadzorov nad delom policijskih postaj na svojem območju.

V 296 (290) strokovnih nadzorih, od katerih so jih 37 (27) izvedle notranje organizacijske enote generalne policijske uprave, 259 (263) pa policijske uprave, je bilo nadziranih 87 (89) policijskih postaj, 10 (10) policijskih uprav in 2 (2) notranji organizacijski enoti GPU.

Izvedenih je bilo tudi 30 (40) ponovnih nadzorov. Notranje organizacijske enote generalne policijske uprave so izvedle 2 (2) ponovna nadzora v UKP in UL GPU, 7 (2) pa v PU Krško, PU Postojna, PU Koper, PU Novo mesto in PU Slovenj Gradec. Policijske uprave so izvedle ponovne nadzore v 2 (5) notranjih organizacijskih enotah in na 19 (33) policijskih postajah.

V eno izmed oblik nadzora je bilo torej vključenih 87 (89) od skupno 105 policijskih postaj, vseh 11 (9) policijskih uprav in 4 (2) od skupno 11 notranjih organizacijskih enot generalne policijske uprave.

S splošnimi nadzori so bila nadzirana vsa delovna področja policijskih enot, s strokovnimi nadzori pa so bila najpogosteje nadzirana področja finančno-materialnega poslovanja – 98 (74), pooblastil – 56 (25), vzdrževanja javnega reda ter zagotavljanja splošne varnosti ljudi in premoženja – 53 (37), odkrivanja in preiskovanja kriminalitete – 28 (47), pisarniškega poslovanja in varstva podatkov – 15 (1), zagotavljanja varnosti cestnega prometa – 13 (22), izobraževanja, usposabljanja in izpopolnjevanja – 12 (2), organizacijskih zadev – 11 (17), preventivne dejavnosti – 11 (4) itd.

Pri ponovnih nadzorih je bilo v policijskih upravah in na policijskih postajah preverjeno odpravljanje napak in pomanjkljivosti, ugotovljenih predvsem pri splošnih nadzorih. Največkrat so bila ponovno nadzirana področja odkrivanja in preiskovanja kriminalitete – 10 (10), finančno-materialnega poslovanja – 9 (1), organizacijskih zadev – 7 (4), pisarniškega

poslovanja in varstva podatkov – 7 (8), zagotavljanja varnosti cestnega prometa – 7 (2), vzdrževanja javnega reda ter zagotavljanja splošne varnosti ljudi in premoženja – 6 (3) ter pooblastil – 6 (5). Nadzorniki so ugotovili, da so bili ukrepi, odrejeni pri splošnih ali strokovnih nadzorih, ustrezno izvedeni in napake odpravljene.

Vodstva policijskih enot so bila sproti opozorjena na ugotovljene nepravilnosti. V poročilih o opravljenem nadzoru jim je bilo najpogosteje odrejeno, da z ugotovitvami seznanijo policiste na delovnih sestankih, strokovnih posvetih ali odpravah na delo, izdelajo načrte za odpravo ugotovljenih napak, bolj dosledno opravljajo delo na področjih, kjer so bile ugotovljene napake, bolj dosledno izvajajo nadzore nad delom delavcev in organizacijskih enot in jim zagotavljajo strokovno pomoč. O izvedbi odrejenih ukrepov so bile policijske enote dolžne tudi pisno poročati, odpravljanje večjih nepravilnosti pa je bilo preverjeno tudi s ponovnimi nadzori.

6 SPREMLJANJE IZVAJANJA POLICIJSKIH POOBLASTIL Z VIDIKA VAROVANJA ČLOVEKOVIH PRAVIC IN SVOBOŠČIN

Policija je redno spremljala in nadzirala izvajanje policijskih pooblastil, katerega namen je bilo ugotavljanje zakonitosti in strokovnosti njihove uporabe ter odpravljanje nepravilnosti pri delu. Spremljala je tudi zagotavljanje pravic tujcev pri postopkih vračanja in odstranjevanja, pripravila pa je tudi poročilo o tem.

Policisti so v letu 2004 izrekli 16.625 (19.201) **opozoril**:

- 1.038 (1.075) opozoril zaradi kršitev javnega reda, od tega 253 (167) zaradi kršitev zakona o prijavi prebivališča, 207 (172) zaradi uredbe o hrupu v naravnem življenjskem okolju, 88 (218) zaradi kršitev zakona o osebni izkaznici, 37 (132) zaradi kršitev uredbe o varstvu pred požarom v naravnem okolju, 8 (24) zaradi kršitev zakona o prekrških zoper javni red in mir, 5 (5) zaradi kršitev zakona o orožju in 440 (357) zaradi kršitev drugih predpisov;
- 13.252 (15.767) opozoril zaradi kršitev v cestnem prometu, od tega 13.178 (15.643) zaradi kršitev zakona o varnosti cestnega prometa, 37 (84) zaradi kršitev zakona o prevozih v cestnem prometu, 35 (40) zaradi kršitev zakona o prevozu nevarnega blaga in 2 (0) zaradi kršitev zakona o javnih cestah.
- 1.357 (1.813) opozoril zaradi kršitev zakona o tujcih in 978 (546) opozoril zaradi kršitev zakona o nadzoru državne meje.

Pri operativnem delu so **ugotavljali identiteto** 67.272 (88.536) oseb ali 24,0 % manj kot leto prej.

Pridržali so 8.886 (9.270) oseb. Zaradi kaznivih dejanj je bilo pridržanih 3.306 (3.147) ali 5,1 % več oseb, za preprečitev nadaljevanja prekrškov ali drugih razlogov pa 5.580 (6.123) ali 8,9 % manj oseb.

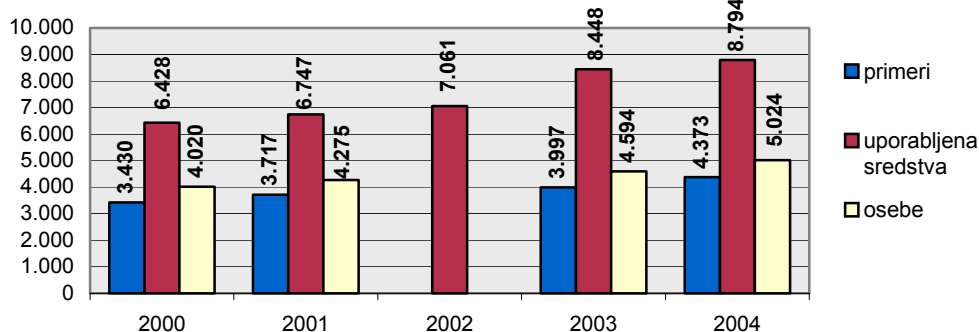
Pridržane osebe po zakonu o policiji, zakonu o prekrških in zakonu o kazenskem postopku v letih 2003 – 2004

Čas pridržanja	2003	2004
do 24 ur (43/1 ZPol)	11	39
do 48 ur (43/2 ZPol)	623	585
do 12 ur (108/2 ZP)	2.860	2.583
do 24 ur (109/2 ZP)	2.629	2.373
do 6 ur (157/2 ZKP)	1.814	1.951
do 48 ur (157/2 ZKP)	1.333	1.355

Za zagotovitev navzočnosti v postopku je bilo k sodniku za prekrške **privedenih** 1.242 (1.374) oseb, od tega je 270 (266) oseb kršilo cestnoprometne predpise.

Policisti so v 4.373 (3.997) primerih zoper 5.024 (4.594) oseb uporabili 8.794 (8.448) različnih **prisilnih sredstev**.

Uporaba prisilnih sredstev v letih 2000 – 2004

Največkrat so bila uporabljena sredstva za vklepanje, in sicer 4.617-krat (4.188-krat) in fizična sila 3.895-krat (4.010-krat), od tega 3.607-krat (3.591-krat) strokovni prijemi, 148-krat (207-krat) strokovni udarci in 140-krat (212-krat) strokovni meti. Najhujše prisilno sredstvo, strelno orožje, je bilo uporabljeno 3-krat²⁴ (7-krat), od tega 2-krat (5-krat) kot opozorilni strel. Policisti so v 96,8 % primerih obvladovali kršitelje z najmilejšimi prisilnimi sredstvi (s sredstvi za vklepanje in vezanje ter fizično silo), kar pomeni, da sta bili pri uporabi policijskih pooblastil spoštovani načeli postopnosti in sorazmernosti.

²⁴ V primeru, ko ni šlo samo za opozorilni strel, je policist smrtno zadel osebo, ki je pri prijemu streljala s pištolo in hudo telesno poškodovala dva policista.

Uporaba posameznih vrst prisilnih sredstev po enotah v letu 2004

Enota	Fizična sila	Sredstva za vklepanje	Palica	Plinski razpršilec	Plinska sredstva	Službeni pes	Konjenica	Prisilno ustavljanje vozil	Strelno orožje	Opozorilni strel	Skupaj
PU Celje	276	292	5	0	0	1	0	0	0	1	575
PU Koper	194	218	1	0	0	1	0	0	0	0	414
PU Kranj	340	367	24	2	0	9	0	1	0	0	743
PU Krško	161	218	4	0	0	4	0	0	0	0	387
PU Ljubljana	1.378	2.175	56	45	1	4	0	0	1	1	3.661
PU Maribor	932	601	68	3	0	5	0	1	0	0	1.610
PU Murska Sobota	271	235	11	4	0	0	0	0	0	0	521
PU Novo mesto	86	130	2	4	0	0	0	0	0	0	222
PU Nova Gorica	100	92		1	0	1	0	0	0	0	194
PU Postojna	56	103	4	3	0	0	0	0	0	0	166
PU Slovenj Gradec	98	127	12	1	0	0	0	1	0	0	239
GPU	3	59	0	0	0	0	0	0	0	0	62
Skupaj	3.895	4.617	187	63	1	25	0	3	1	2	8.794

V letu 2004 je bilo zaradi uporabe prisilnih sredstev in napadov na policiste poškodovanih 105 (113) policistov in 93 (119) drugih oseb. Poleg tega so bili pri 26 (32) policistih in pri 277 (253) drugih osebah vidni zunanji znaki uporabe prisilnih sredstev, kot so praske, odrgnine, druge manjše poškodbe kože, vzdražene oči pri plinskem razpršilcu ipd.

Vrste poškodb pri uporabi prisilnih sredstev

Vrsta poškodbe	Policisti		Kršitelji		Skupaj	
	2003	2004	2003	2004	2003	2004
Telesne poškodbe	113	105	119	93	232	198
lahka poškodba	113	103	117	90	230	193
huda poškodba	0	2	2	2	2	4
posebno huda poškodba	0	0	0	0	0	0
smrt	0	0	0	1	0	1
Vidni znaki uporabe prisilnih sredstev	32	26	253	277	285	303
Skupaj	145	131	372	370	517	501

Policisti so prisilna sredstva uporabili pri vzdrževanju javnega reda, in sicer 4.991-krat (4.938-krat), pri preiskovanju kaznivih dejanj 1.487-krat (1.318-krat), pri zagotavljanju varnosti cestnega prometa 1.280-krat (1.403-krat), pri spremljanju oseb 417-krat (372-krat) in pri varovanju državne meje 361-krat (237-krat).

7 REŠEVANJE PRITOŽB

V noveli zakona o policiji je bil spremenjen 28. člen, ki ureja reševanje pritožb zoper policiste. Ministrstvo za notranje zadeve je na podlagi zakonskih sprememb pripravilo pravilnik o reševanju pritožb, ki se je začel uporabljati s 27.2.2004, pritožbe, sprejete do tega dne pa so se reševale v skladu z dotodanjim navodilom za reševanje pritožb.

V skladu z določili 28. člena zakona o policiji, navodilom za reševanje pritožb in pravilnikom o reševanju pritožb je bila pritožnikom zagotovljena pravica do pritožbe in nemoteno uveljavljanje pravic v pritožbenem postopku. S sodelovanjem predstavnikov javnosti na sejah

senata je bila zagotovljena pravičnost, nepristranskost in pravna varnost udeleženi oseb v policijskih postopkih, policija pa je pridobivala povratne informacije o strokovnosti in kakovosti dela policistov, ki jih je uporabljala pri načrtovanju dela. Vzpostavljeno je bilo dobro sodelovanje z javnostjo, ki je na ta način nadzirala delo policije, še posebej strokovna javnost (varuh človekovih pravic in različne organizacije, ki se ukvarjajo z varovanjem človekovih pravic in svoboščin).

V letu 2004 je bilo zoper policiste vloženi 1.025 (1.309) pritožb ali 21,7 % manj kot v enakem obdobju prejšnjega leta. Rešenih je bilo 963 (1.211) pritožb.²⁵

Od 1.1.2004 do 26.2.2004 je bilo zoper policiste vloženi 209 pritožb. Rešene so bile vse pritožbe. Za 54 pritožb je bil postopek predčasno končan (ustavljen), ker niso bili izpolnjeni pogoji, določeni v 28. členu zakona o policiji in navodilu za reševanje pritožb. Na seji senata za pritožbe je bilo obravnavanih 155 pritožb, od tega jih je bilo utemeljenih 24 ali 15,5 %.

Pritožbe v letu 2003 in obdobjih od 1.1.2004 do 26.2.2004 ter od 27.2.2004 do 31.12.2004

	2003	2004 ²⁶	2004 ²⁷
Sprejete pritožbe	1.309	209	816
Nerešene pritožbe	98	0	62
Rešene pritožbe	1.211	209	754
Odstopljene drugim organom	8	0	0
Predčasno končan postopek	279	54	0
Zaključen postopek pri vodji enote			534
Ravnanje, skladno s predpisi			302
Ravnanje, neskladno s predpisi			38
Delež utemeljenih			11,2
Ni bilo postopka (9. in 12. člen pravilnika)			194
Obravnavane na seji senata	924	155	220
Neutemeljene	754	131	189
Utemeljene	166	24	31
Delež utemeljenih	18,0	15,5	14,1
Ni ocene	4	0	0

Od 27.2.2004 do 31.12.2004 je bilo zoper policiste vloženi 816 pritožb. Rešenih je bilo 754 pritožb, v reševanju pa jih je ostalo še 62. Za 534 pritožb je bil postopek zaključen pri vodji organizacijske enote. Od tega je bilo za 302 pritožbi ocenjeno, da je policist ravnal v skladu s predpisi, za 38 pritožb pa, da ni ravnal v skladu s predpisi. Zaradi razlogov iz 9. člena pravilnika o reševanju pritožb (nepopolna ali nerazumljiva pritožba) in 12. člena (postopek predčasno zaključen) v 194 primerih ni bilo rednega postopka pri vodji organizacijske enote. Na seji senata za pritožbe ministrstva za notranje zadeve je bilo obravnavanih 220 pritožb, od tega jih je bilo 31 utemeljenih.

²⁵ V skladu z novim pravilnikom rešuje pritožbe na prvi stopnji vodja organizacijske enote. V vseh primerih, ko se pritožnik ne strinja z ugotovitvijo vodje organizacijske enote, in v primerih, ko je iz pritožbe razviden sum, da je bilo s policistovim dejanjem ali opustitvijo dejanja storjeno kaznivo dejanje (v skladu s 148. členom zakona o kazenskem postopku), rešuje pritožbo senat ministrstva za notranje zadeve. Policija v skladu z 61. členom zakona o policiji vodi tudi računalniško evidenco pritožb, ki jih rešuje senat ministrstva. Zaradi različnega pristopa in načina reševanja so posebej prikazane pritožbe, sprejete do 26.2.2004, in pritožbe, sprejete po tem datumu.

²⁶ Pritožbe, rešene na podlagi navodila za reševanje pritožb do 26.2.2004.

²⁷ Pritožbe, rešene na podlagi pravilnika o reševanju pritožb od 27.2.2004.

V pritožbah, sprejetih do 26.2.2004 in obravnavanih na seji senata, je bilo navedenih 500 pritožbenih razlogov. Utemeljenih je bilo 42 pritožbenih razlogov ali 8,4 %. V pritožbah, sprejetih po 27.2.2004, je bilo navedenih 1.809 pritožbenih razlogov, 1.720 je bilo rešenih, 89 pa jih je še v reševanju. Od 599 obravnavanih pritožbenih razlogov je bilo po oceni senata utemeljenih 42 pritožbenih razlogov ali 7,0 %. Vodje organizacijskih enot pa so ocenili, da policisti niso ravnali skladno s predpisi v primeru 64 pritožbenih razlogov ali 5,7 % od 1.121 obravnavanih pritožbenih razlogov.

Zaradi uporabe pooblastil je bilo od 1.1.2004 do 26.2.2004 evidentiranih 212 pritožbenih razlogov, od tega jih je bilo utemeljenih 16 ali 7,5 %. Od 27.2.2004 je bilo evidentiranih 770 pritožbenih razlogov, od tega jih je bilo utemeljenih 32 ali 4,2 %. Najpogostejši pritožbeni razlogi so bili izdaja obvestila o prekršku in plačilnega naloga (194, od tega 16 utemeljenih), ogled kraja prometne nesreče (128, od tega 6 utemeljenih), preizkus alkoholiziranosti (100, od tega 4 utemeljeni), zbiranje obvestil (90, od tega 7 utemeljenih) in opravljanje intervencije (87, od tega 6 utemeljenih).

Zaradi uporabe prisilnih sredstev je bilo od 1.1.2004 do 26.2.2004 evidentiranih 24 pritožbenih razlogov, od tega so bili utemeljeni 3 ali 12,5 %. Od 27.2.2004 je bilo evidentiranih 86 pritožbenih razlogov, od tega so bili utemeljeni 4 ali 4,6 %. Najpogostejša pritožbena razloga sta bila uporaba fizične sile (55, od tega 4 utemeljeni) ter sredstev za vezanje in vklepanje (41, od tega 1 utemeljen).

V pritožbah, sprejetih do 26.2.2004, je bilo evidentiranih 248 drugih pritožbenih razlogov, od tega jih je bilo utemeljenih 23 ali 9,3 %. V pritožbah, sprejetih po 27.2.2004, je bilo 866 drugih pritožbenih razlogov, od tega jih je bilo utemeljenih 66 ali 7,6 %. Policistom je bila najpogosteje očitana nekorektnost (v 279 primerih, od tega v 18 primerih utemeljeno), nestrokovnost (v 240 primerih, od tega v 29 primerih utemeljeno), nepravilna ugotovitev dejanskega stanja (v 128 primerih, od tega v 10 primerih utemeljeno).

Zaradi utemeljenih pritožb, sprejetih do 26.2.2004, je bilo zoper policiste izvedenih 45 različnih ukrepov (izrečenih je bilo 10 opozoril, opravljenih 10 preventivnih pogovorov, vloženi sta bili 2 kazenski ovadbi ali poročilo po šestem oziroma devetem odstavku 148. člena ZKP in uvedena 2 disciplinska postopka), po sedmem oziroma desetem odstavku 148. člena ZKP pa je bilo napisanih 21 poročil. Zaradi pritožb, sprejetih po 27.2.2004, je bilo izvedenih 78 ukrepov (izrečenih je bilo 23 opozoril, opravljenih 13 preventivnih pogovorov, vložene so bile 4 kazenske ovadbe ali poročila po šestem oziroma devetem odstavku 148. člena ZKP in uveden 1 disciplinski postopek), napisanih pa je bilo tudi 36 poročil po sedmem oziroma desetem odstavku 148. člena ZKP.

8 NOTRANJE PREISKAVE

Policija je dosledno izvajala protikorupcijski program v policiji in usmeritve na področju notranje zaščite. Pri preiskovanju kaznivih dejanj, katerih storitve so bili osumljeni policisti, so bile dosledno upoštewane določbe zakona o kazenskem postopku in uredbe o sodelovanju državnega tožilstva in policije pri odkrivanju in pregonu storilcev kaznivih dejanj.

V letu 2004 je bilo odkritih 352 (317)²⁸ kaznivih dejanj, katerih storitve so bili osumljeni policisti, ali 11,0 % več kot v prejšnjem letu.

Število kaznivih dejanj zoper uradno dolžnost in javna pooblastila se je povečalo s 194 na 219, število kaznivih dejanj zoper človekove pravice in svoboščine z 51 na 63, število kaznivih dejanj zoper premoženje s 17 na 27, število kaznivih dejanj zoper življenje in telo pa se je zmanjšalo z 18 na 16. Največ je bilo kaznivih dejanj kršitve človekovega dostojanstva z zlorabo uradnega položaja ali uradnih pravic – 115 (113), nato so sledila kazniva dejanja zlorabe uradnega položaja ali uradnih pravic – 69 (44), protipravnega odvzema prostosti – 19 (15), ogrožanja varnosti – 18 (13), goljufije – 17 (5), lahke telesne poškodbe – 14 (15), nevestnega dela v službi – 12 (16), zlorabe osebnih podatkov – 11 (8) in ponareditve ali uničenja uradne listine, knjige ali spisa 10 (6).

Od skupno 352 kaznivih dejanj je bilo 282 kaznivih dejanj zoper človekove pravice in svoboščine ter kaznivih dejanj zoper uradno dolžnost in javna pooblastila. Poleg kaznivih dejanj, ki so jih bili osumljeni policisti, sta bili odkriti še dve kaznivi dejanji goljufije, kaznivo dejanje povzročitve splošne nevarnosti, kaznivo dejanje tatvine in kaznivo dejanje kršitve nedotakljivosti stanovanja, katerih storitve so bili osumljeni delavci policije, ki nimajo statusa policista.

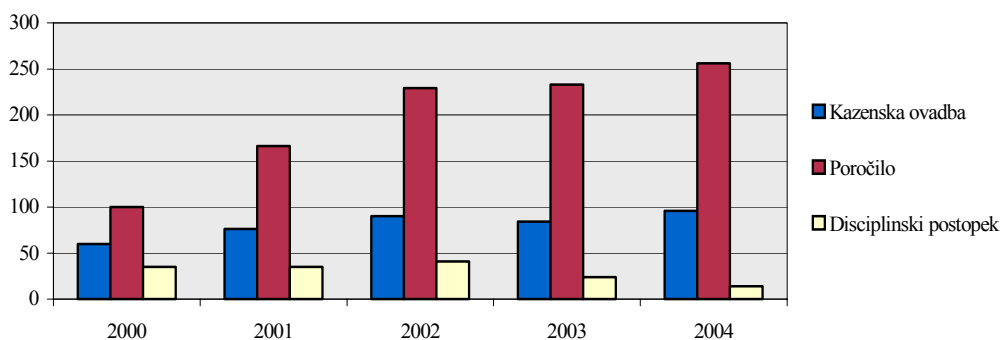
Kazniva dejanja, katerih storitve so bili osumljeni policisti v letih 2003 – 2004

Kazniva dejanja po poglavjih KZ	2003	2004
K. d. zoper življenje in telo	18	16
K. d. zoper človekove pravice in svoboščine	51	63
K. d. zoper čast in dobro ime	5	1
K. d. zoper spolno nedotakljivost	7	4
K. d. zoper človekovo zdravje	1	-
K. d. zoper zakonsko zvezo, družino in mladino	2	5
K. d. zoper delovno razmerje in socialno varnost	1	-
K. d. zoper premoženje	17	27
K. d. zoper gospodarstvo	2	2
K. d. zoper pravni promet	-	2
K. d. zoper uradno dolžnost in javna pooblastila	194	219
K. d. zoper pravosodje	4	4
K. d. zoper javni red in mir	7	7
K. d. zoper splošno varnost ljudi in premoženja	4	-
K. d. zoper varnost javnega prometa	4	1
Druga poglavja	-	-
Skupaj	317	352

V letu 2004 je bilo zoper 100 (79) policistov vloženi 96 (84) kazenskih ovadb, vključno s poročili po šestem oziroma devetem odstavku 148. člena ZKP. Med kaznivimi dejanji, za katera so bile zoper policiste vložene kazenske ovadbe, so prevladovala kazniva dejanja zlorabe uradnega položaja ali uradnih pravic – 20 (12) in kazniva dejanja kršitve človekovega dostojanstva z zlorabo uradnega položaja ali uradnih pravic – 10 (15). Za 390 (341) policistov je bilo državnemu tožilstvu poslanih 256 (233) poročil po sedmem oziroma desetem odstavku 148. člena ZKP.

²⁸ Gre za t. i. zaznana kazniva dejanja, ki jih je policija začela obravnavati na podlagi razlogov za sum.

Ukrepi v zvezi s kaznivimi dejanji v letih 2000 – 2004

Zaradi ugotovljenih kršitev delovne obveznosti in discipline v povezavi s kaznivimi dejanji je bilo uvedenih 24 (24) disciplinskih postopkov. Pravnomočno je bilo končanih 14 (9) disciplinskih postopkov, drugi disciplinski postopki, uvedeni v letu 2004, pa še niso pravnomočno končani.

Disciplinski ukrepi zaradi suma kaznivih dejanj v letih 2000 – 2004

	2000	2001	2002	2003	2004
Opomin	0	0	0	0	1
Javni opomin	1	1	4	6	0
Denarna kazen	5	1	0	1	10
Prenehanje delovnega razmerja – pogojno	20	5	15	0	0
Prenehanje delovnega razmerja	3	6	4	1	2
Razrešitev iz naziva	0	0	0	1	1
Skupaj	29	13	23	9	14

9 INFORMACIJSKA IN TELEKOMUNIKACIJSKA DEJAVNOST

Informacijska in telekomunikacijska dejavnost sta bili usmerjeni v zagotavljanje nemotenega delovanja informacijsko-telekomunikacijskega sistema in naprav, zagotavljanje obstoječih in uvajanje novih storitev ter izvajanje projektov in drugih nalog, povezanih s članstvom v Evropski uniji in vključitvijo v schengenski informacijski sistem.

Na področju informacijskega sistema so poleg aplikativne podpore delu policije potekali predvsem projekti, povezani s članstvom v Evropski uniji in schengenskim izvedbenim načrtom. Vsi projekti so bili opravljeni v predvidenem obsegu.

Na področju telekomunikacijskega sistema je bil poudarek na pospešenem uvajanju sodobnih digitalnih radijskih sistemov v PU Krško, PU Novo mesto in PU Ljubljana, prenovi in konsolidaciji hrbteničnega omrežja informacijsko-telekomunikacijskega sistema policije in uvajanju sodobnih tehničnih sredstev v delo policije (stacionarni radarski sistemi idr.).

Na področju zaščite podatkov je bilo delo usmerjeno predvsem v pripravo normativnih aktov, dograditev varnostne pregrade dostopa do informacijsko-telekomunikacijskega sistema policije in kriptoščitene prenosa podatkov v tem sistemu.

Informatika

Najpomembnejši projekti, povezani s članstvom v Evropski uniji in vključitvijo v schengenski informacijski sistem, so bili naslednji:

- **Infrastruktura LAN:** Z opremo, ki jo je policija dobila na podlagi finančnega memoranduma 2001, se je začela tretja, zadnja faza izgradnje infrastrukture LAN, v kateri bodo opremljene vse policijske enote na lokalni ravni.
- **Rezervni računalniški sistem policije:** Nova centralna procesna enota in diskovni podsistem sta bila vključena v delovanje informacijsko-telekomunikacijskega sistema policije, začele pa so se priprave na testiranje geografsko ločenega vzporednega centralnega sistema (GDPS) in njegovo uporabo na rezervni lokaciji.
- **Eurodac:** Policija se je uspešno vključila v sistem daktiloskopskih podatkov Eurodac in ga z vstopom v Evropsko unijo začela tudi uporabljati.
- **Europol:** Posodobljena je bila informacijsko-telekomunikacijska infrastruktura sektorja za mednarodno policijsko sodelovanje UKP GPU in vzpostavljena povezava z Europolovim navideznim zasebnim omrežjem, kar bo omogočilo tudi uporabo Europolovega informacijskega sistema.

Na področju aplikativne podpore so potekale naslednje pomembnejše naloge:

- **Nova elektronska pošta policije:** Elektronska pošta je bila uspešno vpeljana v delo generalne policijske uprave, PU Koper, Krško, Novo mesto in Postojna.
- **Razvojno okolje na centralnem strežniku (hostu):** Razvojno okolje je bilo uspešno zamenjano z VisualAge generatorjem, ki omogoča kakovostno razvijanje novih aplikacij in njihovo posodabljanje.
- **Aplikativne rešitve:** Številne obstoječe aplikativne rešitve so bile dopolnjene, v skladu s potrebami policijskega dela pa so bile razvite nove rešitve. Največ časa je bilo porabljenega za prilagoditev informacijsko-telekomunikacijskega sistema policije novemu zakonu o prekrških in zakonu o varnosti cestnega prometa.
- **Projekti ISUNZ:** Policija se je vključila v projekte informacijskega sistema upravnih notranjih zadev (ISUNZ). Za rešitve, ki bodo policistom zagotovile najmanj enako raven storitev kot doslej, pa bo treba zgraditi ustrezne vmesnike za dostop do podatkov s področja upravnih notranjih zadev.

Telekomunikacije

Najpomembnejše naloge na področju **radijskih sistemov** so bile vpeljava digitalnega radijskega sistema TETRA na območju PU Krško in priprave na uvedbo tega radijskega sistema na območju PU Novo mesto in PU Ljubljana, zaščita prenosa informacij pri njihovi uporabi, meritve radijskih signalov ter adaptacija in izgradnja antenskih stolpov na gorskih objektih.

Naloge na področju **medomrežnih povezav** so potekale v skladu z zahtevami projektov Phare glede prenove informacijsko-telekomunikacijske infrastrukture zaradi članstva Slovenije v Evropski uniji. Nadaljevalo se je posodabljanje komunikacij v informacijsko-telekomunikacijskem sistemu policije, da bodo zagotovljene ustrezne storitve policistom in podpora aplikacijam, ki se bodo uvajale ob vključevanju v schengenski informacijski sistem.

V pripravi so bile tehnične rešitve za nadgradnjo državne in regionalne ravni **fixsnega govornega omrežja** policije, potekala pa je tudi posodobitev govornih komunikacij v policijskih enotah na lokalni ravni, katere cilj je sinhronizirati govorna vozlišča teh enot v podatkovno omrežje policije, kjer se govor prenaša s pomočjo internetnega protokola. Za potrebe UVZ GPU je bil vzpostavljen govorni sistem in vključeni govorni terminali. Izdelana sta bila tehnična specifikacija in terminski načrt nadgradnje govornih vozlišč na lokalni ravni, nabavljena je bila oprema in izvedeno usposabljanje. V PU Ljubljana je bil prenovljen sistem za sprejem klicev na interventno telefonsko številko 113, za druge policijske uprave pa je bil pripravljen koncept postavitve pilotskega sistema s centralizirano bazo podatkov.

Policija je skrbela tudi za nemoteno delovanje **elektronskih naprav**, postavitve novih stacionarnih in pomorskih radarskih sistemov, stacionarnih sprejemnikov, sistemov za prenos in sprejem helikopterske slike ter posodobitve sistemov za snemanje govornih komunikacij.

Na področju **tehničnega varovanja in videostoritev** je bilo največ dela pri vzpostavitvi in upravljanju sistemov videonadzora na evropskem rokometnem prvenstvu Euro 2004, svetovnem prvenstvu v smučarskih poletih Planica 2004 ter tekmah svetovnega pokala v alpskem smučanju v Kranjski Gori in Mariboru. Hkrati je potekalo vključevanje novega sistema za prenos alarmnih sporočil Infranet. Uspešno sta bila izvedena mednarodna razpisa za nabavo in montažo opreme, financirane iz programov Phare 2002 (videonadzor) in Phare 2003 (protivlomno varovanje), izvedba nalog iz programa Phare 2001 (videonadzor, avtomatska prepoznavna registrskih tablic) pa je bila zaključena. Zaradi novih zakonskih določil varovanja tajnih podatkov, usmeritev Evropske unije in standardov Nata se je nadaljevalo posodabljanje in zamenjava obstoječih sistemov tehničnega varovanja.

Zaščita podatkov

Dograjen je bil sistem varnostne pregrade informacijsko-telekomunikacijskega sistema policije z drugimi informacijskimi sistemi. Na priključni točki informacijsko-telekomunikacijskega sistema policije z internetom je bil vzpostavljen dodatni sistem za odkrivanje vdorov v sistem. Programska oprema je bila nadgrajena tako, da se je povečala varnost sistema, hkrati pa se je povečala tudi možnost istočasnih dostopov do interneta.

Pripravljena je bila rešitev varnega dostopa do podatkov v okviru informacijsko-telekomunikacijskega sistema policije preko prenosnega mobilnega računalniškega terminala, ki komunicira v javnem mobilnem telefonskem omrežju. Uvedeno je bilo kriptoščitenje internetnega protokola prenosa podatkov preko javnega ponudnika in operaterja med generalno policijsko upravo in PU Krško, ki bo omogočilo ščitenje internetnega protokola prenosa podatkov višjih hitrosti.

Pripravljen je bil predlog pravilnika o varovanju podatkov policije. Potekali so tudi postopki za izdajo dovoljenj do tajnih podatkov policije, Evropske unije in Nata, pri čemer je bilo izdanih več kot 6.000 dovoljenj. Vzpostavljeni so bili mehanizmi izdajanja odredb na podlagi pravilnika o snemanju komunikacij in beleženju sporočil elektronske pošte. V sodelovanju z Uradom Vlade RS za varovanje tajnih podatkov je potekala priprava uredbe o označevanju, prenosu in varovanju tajnih podatkov, ki na novo in v skladu z varnostno uredbo Evropske unije in direktivami Nata ureja določanje in varovanje varnostnih območij.

10 KADROVSKE IN ORGANIZACIJSKE ZADEVE

Na podlagi določil zakona o državni upravi, zakona o javnih uslužbencih ter uredbe o notranji organizaciji, sistemizaciji, delovnih mestih in nazivih v organih javne uprave in pravosodnih organih je bil pripravljen akt o notranji organizaciji, sistemizaciji, delovnih mestih in nazivih v policiji, ki je začel veljati s 1.8.2004. Sprejeto je bilo tudi navodilo o postopku sprememb sistemizacije v policiji.

Pri kadrovskem načrtovanju zaposlitev, prerazporeditev in premestitev policistov ter pri pripravi sprememb in dopolnitev akta o notranji organizaciji, sistemizaciji, delovnih mestih in nazivih v policiji so bili upoštevani tudi rezultati dela projektne enote za določitev kriterijev za ustanovitev in organizacijo policijskih enot

Predlog kadrovskega načrta za zaposlitev 100 administrativnih delavcev v letu 2004 in 20 v letu 2005 zaradi obveznosti, ki jih policiji nalagajo spremembe zakona o kazenskem postopku in novi zakon o prekrških, je ministrstvo za notranje zadeve zavrnilo. Prav tako niso bili sprejeti predlogi, da se zaradi trajnega povečanja obsega dela policije zaradi opravljanja nalog prekrškovnega organa kadrovski načrt za leto 2005 poveča za 73 delovnih mest, od tega za 45 delovnih mest policijski inšpektor – pomočnik komandirja z visoko izobrazbo in 28 delovnih mest administratorjev.

Objavljena sta bila dva razpisa za prosta delovna mesta kandidatov za policiste. Po opravljenih izbirnih postopkih je maja 2004 sklenila delovno razmerje za določen čas prva skupina kandidatov za policiste, druga pa decembra 2004.

Na podlagi odločitve Vlade RS o prehodu carinikov v policijo po prevzemu dela na maloobmejnih prehodih je bil v letu 2003 izveden izbirni postopek za premestitev 123 carinikov, v letu 2004 pa za 110 carinikov. V policijo je bilo premeščenih 161 carinikov, po dogovoru z ministrstvom za obrambo pa je bilo v policijo premeščenih tudi 9 pripadnikov Slovenske vojske.

Policija je v skladu s predpisi do 21.7.2004 poslala ministru za notranje zadeve 6 predlogov sprememb in dopolnitev pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest, ki so se nanašali na nove zaposlitve in premestitve v policiji. Zaradi sprememb je bilo treba prevesti staro sistemizacijo v novo, kot to zahtevata zakon o javnih uslužbencih in uredba o notranji organizaciji, sistemizaciji, delovnih mestih in nazivih v organih javne uprave in v pravosodnih organih. Vsi predlogi sprememb in dopolnitev pravilnika so bili sprejeti.

Od veljavnosti akta o notranji organizaciji, sistemizaciji, delovnih mestih in nazivih v policiji do konca leta 2004 so bili ministru poslani v podpis 3 predlogi manjših sprememb akta, ki so se nanašali predvsem na prenose delovnih mest iz drugih državnih organov v policijo, na prekrškovni organ in na nove zaposlitve ter premestitve znotraj policije. Sprejeti so bili vsi predlogi sprememb in dopolnitev akta.

Kadrovanje, gibanje in struktura kadrov

V policiji je bilo na dan 31.12.2004 **sistemiziranih** 10.431 (9.947)²⁹ delovnih mest, od tega 7.088 (6.716) delovnih mest uniformiranih policistov, 1.764 (1.702) delovnih mest neuniformiranih policistov in 1.579 (1.529) delovnih mest delavcev policije, ki nimajo statusa policista.

Sistemizacija in zasedba delovnih mest po statusu dne 31.12.2004

		Del. mesto uniform. policista	Del. mesto neuniform. policista	Del. mesto brez statusa policista	Skupaj	Delež zasedenih del. mest (v %)
GPU	Sistem. del. mest	718	754	520	1.992	87,1
	Zased. del. mest	584	659	492	1.735	
Policijske uprave	Sistem. del. mest	6.370	1.010	1.059	8.439	93,6
	Zased. del. mest	5.887	935	1.073	7.895	
Skupaj	Sistem. del. mest	7.088	1.764	1.579	10.431	92,3
	Zased. del. mest	6.471	1.594	1.565	9.630	

Zasedenih je bilo 9.630 (9.074) delovnih mest ali 92,3 % (91,2 %) glede na sistemizacijo. Uniformiranih policistov je bilo 6.471 (5.946) ali 91,3 % (88,5 %) glede na sistemizacijo, neuniformiranih policistov 1.594 (1.580) ali 90,4 % (92,8 %), delavcev policije, ki nimajo statusa policista pa 1.565 (1.548) ali 99,1 % (101,2 %). Nezasedenih je bilo 617 delovnih mest uniformiranih policistov, 170 delovnih mest neuniformiranih policistov in 14 delovnih mest delavcev policije, ki nimajo statusa policista.

Sistemizacija in zasedba delovnih mest po izobrazbi dne 31.12.2004

Zahtevana izobrazba	Sistemizacija	Dejanska izobrazba					Skupaj zasedba
		Nižja	Srednja	Višja	Visoka, univerz.	Doktorat, magisterij	
Srednja	7.411	264	6.483	63	95	1	6.906
Višja	837	15	216	389	126	1	747
Visoka ali univerzitetna	1.719	3	72	260	1.132	54	1.521
Drugo	464	430	25	0	1	0	456
Skupaj	10.431	712	6.796	712	1.354	56	9.630

Ustrezno stopnjo strokovne **izobrazbe** je imelo 8.642 (8.040) delavcev ali 89,7 % (88,6 %). Na delovnih mestih, za katera se zahteva visoka ali univerzitetna stopnja strokovne izobrazbe, je imelo ustrezno izobrazbo 1.186 (1.031) delavcev ali 78,0 % (73,3 %), na delovnih mestih, za katera se zahteva višja strokovna izobrazba, je imelo ustrezno izobrazbo 516 (584) delavcev ali 69,1 % (67,8 %), na delovnih mestih, za katera se zahteva srednja strokovna izobrazba, pa 6.642 (6.067) delavcev ali 96,2 % (95,5 %).

²⁹ Število delovnih mest na dan 31.12.2003.

Zasedba delovnih mest po spolu in starosti dne 31.12.2004

	Del. mesto uniform. policista	Del. mesto neuniform. policista	Del. mesto brez statusa policista	Skupaj
Povprečna starost	33	38	36	35
Moški	5.861	1.362	314	7.537
Ženske	610	232	1.251	2.093
Skupaj	6.471	1.594	1.565	9.630

Zaposlenih je bilo 2.093 (1.890) žensk ali 21,7 % (20,8 %). Največji delež žensk je bil med delavci, ki nimajo statusa policista (59,8 %), med uniformiranimi policisti jih je bilo 29,1 %, med neuniformiranimi pa 11,1 %.

Policija je v letu 2004 obravnavala 3.692 (4.375) **vlog za zaposlitev**, delovno razmerje pa je sklenila z 804 (406) prosilci.

Prosta delovna mesta so bila največkrat zasedena z notranjimi razporeditvami, zaradi česar je bilo po elektronski pošti policije in na intranetu objavljenih 27 (19) internih obvestil, v 11 (12) primerih pa so bila prosta delovna mesta objavljena v javnih medijih preko zavoda za zaposlovanje. Objavljenih je bilo tudi 9 (5) javnih razpisov, med katerimi sta bila najboljšežnejša razpis za kandidate za policiste in javni natečaj za zasedbo več prostih uradniških delovnih mest kriminalističnih inšpektorjev za področje gospodarske kriminalitete. Objavljen je bil tudi interni razpis za sodelovanje policistov v mednarodnih mirovnik operacijah in pri varovanju diplomatskih predstavništav.

Zaradi sklepov vlade o prepovedi novih zaposlitev v državnih organih, razen kandidatov za policiste, so novozaposleni delavci le nadomestili delavce, ki jim je prenehalo delovno razmerje, ali začasno nadomestili odsotne delavce.

Sklenitev in prenehanje delovnih razmerij v letu 2004

Organizacijska enota		Del. mesto uniform. policista	Del. mesto neuniform. policista	Del. mesto brez statusa policista	Skupaj
GPU	Prenehanje	17	19	32	68
	Sklenitev	28	13	38	79
Policijske uprave	Prenehanje	116	29	27	172
	Sklenitev	637	20	68	725
Skupaj	Prenehanje	133	48	59	240
	Sklenitev	665	33	106	804

Med 665 (301) prosilci, ki so bili **sprejeti na delovno mesto** uniformiranega policista, je bilo 484 (293) kandidatov za policista, 161 carinikov in 9 vojakov, 11 pa jih je nadomestilo delavce, ki jim je prenehalo delovno razmerje. Na delovnih mestih neuniformiranih policistov se jih je zaposlilo 33 (17), na delovnih mestih, ki nimajo statusa policista, pa 106 (88), od tega 63 (60) za določen in 43 (28) za nedoločen čas.

Delovno razmerje je prenehalo 240 (253) delavcem, od tega 133 (127) uniformiranim policistom, 48 (48) neuniformiranim policistom in 59 (78) delavcem policije, ki niso imeli statusa policista.

Stopnja fluktuacije³⁰ v letu 2004 je bila 2,4 % (2,7 %) ali 0,3 odstotne točke nižja kot v prejšnjem letu. Najvišja je bila pri delavcih policije, ki nimajo statusa policista (3,6 %), pri neuniformiranih policistih je bila 3,0 %, pri uniformiranih pa 2,0 %.

Na podlagi kadrovskih potreb ter projekcije zaposlovanja in usposabljanja policistov do leta 2005 po schengenskih standardih je policija objavila v javnih medijih dva razpisa za prosta **delovna mesta kandidatov za policiste**. Za izvedbo izbirnih postopkov je bila ustanovljena delovna skupina, v katero so bili imenovani delavci generalne policijske uprave in policijskih uprav.

Na prvi razpis marca 2004 se je prijavilo 856 kandidatov (537 kandidatov in 319 kandidatk). V izbirni postopek, ki je vključeval predizbirni test, preizkus telesnih zmogljivosti in psihološki pregled, zdravniški pregled, varnostno preverjanje in selekcijski intervju, je bilo uvrščenih 710 kandidatov, ki so izpolnjevali vse formalne pogoje za zaposlitev v policiji. Med vabljenimi kandidati jih je 112 umaknilo svoje vloge ali se niso udeležili posameznih preizkusov, 16 jih ni doseglo pozitivnega rezultata na predizbirnem testu, 233 jih ni opravilo preizkusa telesnih zmogljivosti, 77 kandidatov je bilo izločenih po psihološkem in 81 po zdravniškem pregledu, 86 kandidatov je bilo izločenih po varnostnem preverjanju, prav tako 86 pa na podlagi selekcijskih intervjujev.

Po končanem izbirnem postopku je bilo maja 2004 zaposlenih 112 kandidatov (81 kandidatov in 31 kandidatk), ki so bili razporejeni v PU Koper (9), PU Kranj (2), PU Krško (20), PU Ljubljana (63), PU Novo mesto (12) in PU Postojna (6).

Na drugi razpis junija 2004 se je prijavilo 1.085 kandidatov (714 kandidatov in 371 kandidatk). Delovna skupina je na začetku izbirnega postopka ugotovila, da se je na razpis prijavilo večje število kandidatov, ki niso bili uspešni pri prejšnjem razpisu, ki je bil zaključen maja 2004. Zato je sprejela odločitev, da se v izbirni postopek ne uvrsti kandidatov, ki so bili izločeni po zdravniškem pregledu in varnostnem preverjanju, saj so lahko zdravstveni razlogi in varnostni zadržki še vedno obstajali zaradi kratkega časa med obema razpisoma. V izbirni postopek je bilo tako uvrščenih 983 kandidatov, ki so izpolnjevali vse formalne pogoje za zaposlitev v policiji. Med vabljenimi kandidati jih je 306 umaknilo svoje vloge ali se niso udeležili posameznih preizkusov. Na podlagi odločitve generalnega direktorja policije, da se vsem kandidatom, ki niso bili opravili preizkusa telesnih zmogljivosti, omogoči ponovno opravljanje preizkusa, so od 203 kandidatov to možnost izkoristili 103 kandidati. Preizkusov se je lahko udeležilo tudi 35 kandidatov, ki so vloge oddali po roku, to možnost pa je izkoristilo 23 kandidatov. Pri preizkusih (vključno s ponovljenimi) 22 kandidatov ni doseglo pozitivnega rezultata na predizbirnem testu, 175 jih ni opravilo preizkusa telesnih zmogljivosti, 120 kandidatov je bilo izločenih po psihološkem in 45 po zdravniškem pregledu, 75 kandidatov je bilo izločenih po varnostnem preverjanju, 174 pa na podlagi selekcijskih intervjujev.

Po končanem izbirnem postopku je bilo decembra 2004 zaposlenih 183 kandidatov (134 kandidatov in 49 kandidatk), ki so bili razporejeni v PU Koper (28), PU Krško (38), PU Ljubljana (50), PU Novo mesto (34), PU Postojna (30) in specializirano enoto za nadzor državne meje v okviru UUP GPU (3).

³⁰ Razmerje med številom delavcev, ki jim je v določenem obdobju prenehalo delovno razmerje, in številom zaposlenih na začetku obdobja, ki mu je prišteto število sprejetih v tem obdobju.

Podjemne pogodbe so bile sklenjene za opravljanje najnujnejših del, brez katerih bi bil moten delovni proces. Sklenjenih je bilo 136 (116) podjemnih pogodb za vzdrževanje objektov, čiščenje, nadomeščanje odsotnih delavcev, sodelovanje v zdravstveni komisiji policije, zdravstveno oskrbo tujcev v centru za tujce, opravljanje nekaterih nalog za potrebe fitnes centra, počitniško dejavnost in administrativna dela.

Sklenjeno je bilo tudi 444 (459) **avtorskih pogodb**, in sicer z delavci policije in zunanjimi sodelavci za prevajanje, predavanje, dirigiranje in igranje v policijskem orkestru ter izdelavo aranžmajev, sodelovanje na kulturnih prireditvah, sodelovanje v izobraževalnem sistemu policije, izvedbo kriminalističnega tečaja in izdelavo elaborata.

Leta 2004 je imelo sklenjene **pogodbe o študiju** 580 (696) delavcev policije, od tega 49 na podiplomskem študiju, 358 za pridobitev visoke ali univerzitetne izobrazbe, 142 za pridobitev višje izobrazbe in 31 za pridobitev srednje izobrazbe. V tem letu pa je bilo sklenjenih 179 pogodb o študiju oziroma šolanju, od tega 18 za podiplomski študij, 60 za pridobitev visoke ali univerzitetne izobrazbe, 90 za pridobitev višje izobrazbe in 11 za pridobitev srednje izobrazbe. Poleg tega pa je generalni direktor policije v skladu s sklepi, sprejetimi na seji kolegija dne 10.11.2004, podpisal še 191 pogodb o študiju, ki so bile poslani delavcem v podpis.

Na razpis za vpis v 1. letnik rednega študija na višji policijski šoli za leto 2004/05 se je prijavilo 197 (128) kandidatov, od tega jih je 79 (37) dobilo pozitivno mnenje svoje enote, drugi pa negativno. Zaradi omejenega števila razpisanih mest za študij so bile na podlagi mnenj policijskih enot in kadrovskih potreb policije sklenjene pogodbe s 54 (33) kandidati. Za vpis v 2. letnik rednega študija pa je bilo sklenjenih 32 pogodb.

Poleg 143 prošelj kandidatov za vpis v 1. letnik višje policijske šole je bilo zavrženih še 75 prošelj za sklenitev pogodbe za študij iz različnih razlogov (neprimernost kandidatov zaradi delovne dobe, kakovosti dela, disciplinskih ukrepov idr.). V skladu s sklepi, sprejetimi na omenjeni seji kolegija generalnega direktorja policije, je bilo do konca leta 2004 zavrženih še 147 prošelj za sklenitev pogodb o študiju.

V letu 2004 je poteklo 357 (217) pogodb o študiju oziroma šolanju, od tega 21 za pridobitev srednje izobrazbe, 53 za pridobitev višje izobrazbe, 254 za pridobitev visoke ali univerzitetne izobrazbe in 29 pogodb za podiplomski študij. Diplomiralo je 139 (148) delavcev policije, ki so imeli pogodbo o študiju oziroma šolanju, od tega si jih je 13 (3) pridobilo srednjo, 39 (33) višjo, 74 (112) visoko ali univerzitetno in 13 (0) podiplomsko izobrazbo.

V skladu s sklepi kolegija generalnega direktorja policije, da se sklene pogodba za vsako izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje, ki traja dlje kot mesec ali znašajo stroški več kot 2 povprečni neto plači v Sloveniji, je bilo sklenjenih tudi 21 **pogodb za izpopolnjevanje in usposabljanje** (2 za opravljanje državnega pravniškega izpita, 9 za seminarje in tečaje v Sloveniji, 10 za seminarje in tečaje v tujini).

Od 1.10.2004 je bilo v **štipendijskem razmerju** 50 (49) štipendistov, štipendijo pa je prejelo 46 (42) štipendistov. Do konca leta 2004 je šolanje končalo 11 (8) štipendistov, od tega 10 na fakultetah, visokih in višjih šolah ter 1 na srednji šoli. V policiji se je zaposlilo 8 (6) štipendistov. Na podlagi razpisa 15 (16) kadrovskih štipendij, objavljenega v skupnem razpisu kadrovskih štipendij Vlade RS, je bilo s šolskim letom 2004/05 v štipendijsko razmerje sprejetih 8 (8) štipendistov za študij na fakultetah in visokih strokovnih šolah.

Pravice delavcev

Kadrovska služba je prejela v reševanje 1.241 (1.351) zadev, od tega 215 (362) **pritožb na odločbe** in 1.026 (989) **zahtev za varstvo pravic iz delovnega razmerja**.³¹ Ugovore in zahtevke za varstvo pravic iz delovnega razmerja so največkrat vložili delavci PU Maribor (265) in PU Koper (223).

Večina zahtev za varstvo pravic se je nanašala na izplačilo nadomestila za uporabo civilne obleke in izplačilo razlike med terenskim dodatkom in dnevnicu delavcev, ki so bili napoteni na delo v začasno sestavo urada za varnost in zaščito. To sta bila tudi glavna razloga porasta zahtev za varstvo pravic. Zahtevam je najpogosteje sledila poravnava (v 413 primerih) ali pa jim ni bilo ugodeno (v 241 primerih).

Komisiji za pritožbe iz delovnega razmerja pri Vladi RS je bilo poslanih 215 pritožb zaposlenih zoper odločbe (pri tem niso upoštevane pritožbe zoper odločitve prvostopnih disciplinskih organov), in sicer 8 zaradi upravnih in 208 zaradi delovnopravnih zadev. Pritožbe so bile zavrnjene v 131 primerih.

Zoper policijo je bilo na dan 31.12.2004 v postopku 326 (307) **delovnopravnih in socialnih sporov**, v katerih policijo pred sodišči zastopa državno pravobranilstvo³². V letu 2004 je bilo vloženi 133 (45) tožb pred delovnim in socialnim sodiščem ter upravnim sodiščem. Med odprtimi zadevami jih je bilo 230 (193) v postopku pred prvostopnim sodiščem, 91 (71) v postopku pred višjim sodiščem, 5 (20) zadev pa je bilo v postopku izrednih pravnih sredstev pred vrhovnim sodiščem. S pravnomočno sodbo je bilo zaključenih 82 (102) zadev, od tega 43 (31) na prvi stopnji, 27 (63) na drugi stopnji in 12 (8) na vrhovnem sodišču. V 8 (33) primerih je sodišče tožbenemu zahtevku ugodilo, v 4 (1) primerih delno ugodilo, v 70 (68) primerih pa je odločilo v korist policije (tožbo zavrnilo ali zavrglo, postopek ustavilo idr.).

Disciplinski postopki in ukrepi

V letu 2004 je bilo uvedenih 156 (153) disciplinskih postopkov, največ v PU Ljubljana – 53 (51) in PU Maribor – 28 (12). Od 156 uvedenih disciplinskih postopkov jih je bilo z dokončno odločitvijo disciplinskih organov končanih 122 ali 78,2 % (73,2 %). Pooblaščenci za vodenje disciplinskega postopka na prvi stopnji so rešili tudi 41 nerešenih zadev iz leta 2003.

³¹ Po sprejetju zakona o javnih uslužbencih so podatki o zahtevkih za izpolnitev obveznosti in podatki o pritožbah zoper odločitve delodajalca ločeni. Predstojnik je pristojen za odločanje o zahtevah za izpolnitev obveznosti, komisija za pritožbe iz delovnega razmerja pri Vladi RS pa je pristojna za odločanje o pritožbah zoper odločitve delodajalca.

³² Prikazani so podatki o tistih delovnopravnih in socialnih sporih, o katerih je policijo obvestilo državno pravobranilstvo.

Disciplinski postopki na prvi stopnji po enotah v letu 2004

Enota	Uvedeni postopki	Končani	Nerešeni
PU Celje	7	7	0
PU Koper	12	7	5
PU Kranj	9	9	0
PU Krško	11	6	5
PU Ljubljana	53	44	9
PU Maribor	28	19	9
PU Murska Sobota	8	6	2
PU Nova Gorica	8	7	1
PU Novo mesto	5	5	0
PU Postojna	5	4	1
PU Slovenj Gradec	3	1	2
GPU	7	7	0
Skupaj	156	122	34

Delavcem je bilo z dokončno odločbo disciplinskih organov policije izrečenih 86 disciplinskih ukrepov, in sicer 36 težjih in 9 lažjih denarnih kazni, 21 javnih opominov, 15 opominov in 5 ukrepov prenehanja delovnega razmerja. Ustavljenih je bilo 47 disciplinskih postopkov, od tega 15 zaradi pomanjkanja dokazov, 12 zaradi ugotovitve, da delavec ni bil odgovoren, 11 zaradi zastaranja postopka na prvi stopnji, 6 zaradi zastaranja postopka na drugi stopnji, in 3 zaradi smotrnosti postopka.

Komisija za pritožbe iz delovnega razmerja pri Vladi RS, ki je s sprejetjem zakona o javnih uslužbencih postala drugostopni disciplinski organ, je rešila 40 zadev. V 18 primerih je pritožbo zavrnila, v 9 je spremenila sklep na prvi stopnji, v 8 je razveljavila sklep na prvi stopnji, v 4 je ustavila postopek, v 1 primeru pa pritožbo zavrgla.

Zdravstveno varstvo in varnost pri delu

V letu 2004 je bilo opravljenih 3.621 (3.066) preventivnih zdravstvenih pregledov, od tega 896 (945) predhodnih in 2.725 (2.121) usmerjenih obdobjnih zdravstvenih pregledov. V ambulanti medicine dela ministrstva oziroma policije je bilo opravljenih 2.482 (2.432) preventivnih zdravstvenih pregledov, in sicer 896 (945) predhodnih zdravstvenih pregledov kandidatov za sklenitev delovnega ali štipendijskega razmerja in policistov zaradi poklicne selekcije ali dela v tujini ter 1.586 (1.487) usmerjenih obdobjnih in drugih zdravstvenih pregledov. V zunanjih območnih ambulantah oziroma dispanzerjih medicine dela je bilo opravljenih 1.139 (634) usmerjenih obdobjnih zdravstvenih pregledov delavcev, ki delajo pri virih ionizirajočega sevanja, na višini in v obratih prehrane ter policistov za delo v mirovni operacijah. Za pregledane delavce so bila izdana zdravniška spričevala z oceno izpolnjevanja posebnih zdravstvenih zahtev za dosedanje delo, za posamezne skupine delavcev pa tudi poročila z analizo zdravstvenega stanja.

Zdravstvena komisija policije se je sestala 7-krat (7-krat) in obravnavala delovno zmožnost 42 (46) policistov. Najpogostejši razlogi za oceno delovne zmožnosti policistov so bile duševne bolezni ali psihiatrične motnje, sindrom odvisnosti od alkohola, posledice poškodb, obolenja gibal, internistična, nevrološka in maligna obolenja.

Zdravstveni delavci, zaposleni v policiji, delno pa tudi zunanji zdravniki (po pogodbi), so zagotavljali zdravstveno zaščito na strelskih vajah, tekmovanjih in terenskih usposabljanjih policistov in kandidatov za policiste. Zdravniki so zdravstveno zaščito na terenu opravljali 26-

krat (243 ur), višji medicinski tehnik in medicinske sestre pa 79-krat (773 ur). V primerjavi s prejšnjimi leti sta se povečala pogostost in trajanje posamezne zdravstvene zaščite na terenu.

V skladu z letnim programom cepljenja delavcev policije in ministrstva, ki so posebej izpostavljeni tveganju za okužbo z nalezljivimi boleznimi pri delu, epidemiološko situacijo v zvezi s tujci in zahtevami Nata za policiste v mirovnih operacijah, je bilo 1.352 (2.752) oseb cepljenih proti klopnemu meningoencefalitisu, 410 (2.534) oseb proti hepatitisu B (7 oseb postekspozicijsko), 45 (45) oseb proti hepatitisu A, 18 (15) oseb proti davici in tetanusu, 45 (30) policistov za delo v mirovnih operacijah proti davici, tetanusu, poliomielitisu, hepatitisu A, hepatitisu B, trebušnemu tifusu in steklini, nekateri pa tudi proti meningokoknemu meningitisu, gripi, rumeni mrzlici in klopnemu meningoencefalitisu (kompletna ali posamična cepljenja).

V okviru predhodnih zdravstvenih pregledov so bili opravljeni 1.304 (1.017) psihološki pregledi kandidatov za policiste in druga dela v policiji ter mirovnih operacijah, uslužbencev carinske uprave, ministrstva za obrambo in Sove, 86 (99) psiholoških pregledov v okviru obdobjnih zdravstvenih pregledov delavcev, ki delajo na višini, policistov po vrnitvi iz mirovne operacije in voznikov ter 51 (42) drugih, predvsem kontrolnih psiholoških pregledov. V klinično-psihološko obravnavo je bilo vključenih 91 (110) delavcev, večina na predlog službe, večje število kot doslej pa tudi na lastno pobudo. Skupno je bilo okoli 280 obravnav. Te so bile večinoma psihoterapevtske, ki zahtevajo redne obiske pri specialistki klinične psihologije.

V skladu s kolektivno pogodbo za negospodarske dejavnosti je bilo v letu 2004 delavcem policije oziroma njihovim družinam izplačanih 383 (406) solidarnostnih pomoči, za obdobje od decembra 1999 do decembra 2003 pa so bile naknadno izplačane 3 solidarnostne pomoči, vključno z zamudnimi obrestmi. Najpogostejši razlog za izplačilo solidarnostne pomoči je bil trimesečna neprekinjena bolniška odsotnost.

Na področju varnosti pri delu je bilo izvedeno usposabljanje 274 delavcev policije iz varnosti in zdravja pri delu ter varstva pred požarom, v sodelovanju z ministrstvom za obrambo pa bilo izvedeno usposabljanje 63 delavcev policije za uporabo izolirnih dihalnih aparatov. Opravljeni so bili pregledi delovnih in pomožnih prostorov v sedmih policijskih enotah, skupaj z republiškim inšpektorjem za delo pa so bili pregledani prostori dveh postaj mejne policije. Opravljene so bile tudi meritve mikroklima v predavalnicah upravne akademije, meritve osvetljenosti pa na 12 mejnih prehodih PU Nova Gorica. Izdano je bilo tudi strokovno mnenje za uporabo prostorov za pridržanje na treh policijskih postajah.

Pri policistih, ki delajo z odprtimi viri ionizirajočih sevanj, se je mesečno izvajala osebna dozimetrija, pri pretočnih rentgenskih aparatih na letališčih Brnik, Sečovelje in Maribor pa dozimetrija delovnega mesta. Osebna dozimetrija se je obdobjno izvajala tudi pri vseh policistih, ki delujejo v mirovnih operacijah. V skladu z novim zakonom o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti in podzakonskimi predpisi s tega področja ter na podlagi ocene varstva delavcev, ki delajo z viri ionizirajočih sevanj, je strokovna služba policije dobila junija 2004 dovoljenje za izvajanje sevalne dejavnosti in dovoljenje za uporabo virov sevanja za vse rentgenske aparate v policiji in ministrstvu.

11 IZOBRAŽEVANJE, IZPOPOLNJEVANJE IN USPOSABLJANJE

Izvedba izobraževalnega programa višji policist, izobraževalnega programa policist, izpitnega programa za izvajanje policijskih pooblastil za delavce carinske službe in srednjega strokovnega programa policist je potekala v skladu z letnimi načrti ter s šolskim in študijskim koledarjem. Izvedba izpopolnjevanj in usposabljanj za delavce policije pa je potekala v skladu s katalogom za leto 2004.

Raziskava o ugotavljanju ustreznosti vsebine izobraževalnega programa višji policist je pokazala, da je vsebina programa ustrezna glede na potrebe dela, ki ga opravljajo diplomanti po vrnitvi v delovno okolje. Na podlagi povprečne ocene prvega praktičnega usposabljanja kandidatov za policiste in intervjujev s predstojniki policijskih postaj je bilo ugotovljeno, da so pridobljena znanja kandidatov za policiste kakovostna in da jih znajo praktično uporabljati.

Izvedba usposabljanja po novem zakonu o prekrških je v drugi polovici leta 2004 pomenila izjemno obremenitev enot na terenu (okoli 120.000 ur odsotnosti policistov zaradi udeležbe na usposabljanjih). Usposabljanja in preizkuse znanj policistov (večinoma pomočniki komandirjev in delno komandirji policijskih postaj ter inšpektorji v policijskih upravah in generalni policijski upravi), ki bodo vodili oziroma odločali v hitrem prekrškovnem postopku, je izvajala upravna akademija v okviru ministrstva za notranje zadeve. Večina teh policistov se je usposobila za prenos znanj na druge policiste policijskih postaj, ki so pristojne za izvajanje nalog prekrškovnega organa. Z novostmi zakona o prekrških so bili seznanjeni tudi delavci policijskih enot, ki niso prekrškovni organi. Zaradi sprejetja novega zakona o varnosti cestnega prometa pa je bilo treba v kratkem času usposobiti okoli 600 policistov na vseh ravneh dela policije.

V letu 2004 se je povečal obseg učenja tujih jezikov, ki ga izvaja sama policija, kar je pomenilo precejšen prihranek finančnih sredstev. Policija se je tudi bolj kot prejšnja leta vključevala v različne oblike mednarodnega usposabljanja.

Izvajanje programov izobraževanja

Izobraževalni program višji policist: Od 33 študentov III. generacije je v drugi letnik višje šole napredovalo 32 študentov. V drugem letniku je opravilo vse obveznosti 31 študentov, eden pa ni izdelal diplomske naloge. Od 33 študentov IV. generacije je v drugi letnik napredovalo 32 študentov. V prvi letnik pa se je vpisalo 57 študentov V. generacije, od tega trije na podlagi dogovora o medsebojnem sodelovanju na področju izobraževanja med Slovensko vojsko in policijo.

Izobraževalni program policist – program za odrasle: V letu 2004 so zaključili izobraževanje kandidati za policiste V. generacije. Od 294 vpisanih kandidatov za policiste je bilo uspešnih 260 ali 88,4 %.

Izobraževalni program policist – program za odrasle za pridobitev srednje strokovne izobrazbe policist: V drugi del programa je od 195 vpisanih kandidatov VI. generacije napredovalo 170 kandidatov, vključen je bil tudi en kandidat V. generacije, en kandidat pa je v drugem delu programa prekinil izobraževanje. V prvi del programa se je vpisalo 170 kandidatov VII. generacije, od tega 49 delavcev carinske službe, 9 delavcev Slovenske vojske in 112 kandidatov za policiste. Ta program je bil izjemoma skrajšan v delu, ki se nanaša na

praktično usposabljanje v policijskih enotah. Ob koncu leta 2004 so trije kandidati prekinili izobraževanje.

Srednji strokovni program policist: Izvajanje srednjega strokovnega programa za nekdanje dijake, ki še niso opravili vseh obveznosti, se je z jesenskim rokom poklicne mature končalo, saj sta minili dve leti od zaključka izobraževanja zadnje, XXXII. generacije. V letu 2004 sta opravila poklicno matura še zadnja dijaka, eden v zimskem, drugi pa v jesenskem roku.

Izvajanje programov izpopolnjevanja in usposabljanja

V letu 2004 je bilo izvedenih 167 (164) programov izpopolnjevanja in usposabljanja, in sicer 118 (118) programov iz kataloga za leto 2004, ki je obsegal 178 (159) programov izpopolnjevanja in usposabljanja, ter 49 (46) dodatnih programov. Skupno je bilo izvedenih 1.241 (764) usposabljanj, saj so bili nekateri programi izvedeni večkrat. Izdanih je bilo 168 (166) odločb. Vseh udeležencev usposabljanj je bilo 25.089 (15.853), od tega 24.686 (15.758) delavcev policije, 124 (62) zunanjih slovenskih in 279 (33) tujih udeležencev. Vseh izvajalcev usposabljanj pa je bilo 1.867 (1.041), od tega 1.647 (815) delavcev policije, 148 (149) zunanjih slovenskih in 72 (77) tujih izvajalcev.

Na podlagi izdanih odločb je bilo izvedenih:

- 50 programov s področja splošnih policijskih nalog (545 usposabljanj),
- 32 programov s področja kriminalističnih nalog (117 usposabljanj),
- 20 programov s področja dela vodnikov službenih psov (227 usposabljanj),
- 14 programov s področja mednarodnih usposabljanj (23 usposabljanj),
- 12 programov s področja policijskih specialnosti (23 usposabljanj),
- 9 programov s področja jezikovnih usposabljanj (26 usposabljanj),
- 8 programov s področja računalništva in informatike (193 usposabljanj),
- 6 programov v okviru specialne enote (30 usposabljanj),
- 5 programov s področja varnosti in zdravja pri delu (30 usposabljanj),
- 5 programov s področja varovanja in zaščite (8 usposabljanj),
- 4 programi s področja socialnih veščin in dela z ljudmi (27 usposabljanj),
- 1 program za delavce OKC (6 usposabljanj),
- 1 program s področja pritožb, notranjih preiskav in pomoči policistom (1 usposabljanje).

Policija je izvajala tudi programe usposabljanja za nekatere zunanje slovenske in tuje udeležence. Usposabljanja policistov za varno vožnjo z motornimi kolesi sta se udeležila 2 vojaška policista motorista, osnovnega usposabljanja za varno vožnjo osebnih avtomobilov in kombiniranih vozil policije se je udeležilo 16 delavcev ministrstva za obrambo. Na petih usposabljanjih s področja kriminalističnega preiskovanja je bilo 30 zunanjih udeležencev iz različnih slovenskih ustanov. Prvega letnega preizkusa policistov motoristov v spretnostni vožnji se je udeležilo 8 tujih policistov motoristov (6 iz Italije in 2 iz Avstrije), usposabljanja delavcev specialne enote za delo v poletnih razmerah pa se je udeležilo 8 policistov iz Nemčije.

V zunanjih ustanovah v Sloveniji se je individualno usposabljal 309 (258) delavcev policije, ki so se udeležili 138 (146) različnih oblik usposabljanj. Poleg tega se je 44 (73) delavcev policije udeležilo pri zunanjih izvajalcih 30 (73) različnih tečajev tujih jezikov. V okviru skupnih oblik usposabljanj se je v zunanjih ustanovah v Sloveniji usposabljal 134 delavcev

policije, ki so se udeležili 4 različnih oblik usposabljanj. V tujini pa se je usposabljal 48 (119) delavcev policije na 32 (85) različnih usposabljanjih.

12 FINANČNO-MATERIALNE ZADEVE

Izvajanje finančnega načrta

S sprejetim proračunom Republike Slovenije za leto 2004 je bilo policiji dodeljenih 62.557.540.000 SIT, od tega 60.323.721.000 SIT proračunskih sredstev in 2.233.819.000 SIT namenskih sredstev.

V januarju je bil pripravljen interni finančni načrt policije za leto 2004. Dejavniki, ki so vplivali na izvrševanje in spremembe internega finančnega načrta policije v letu 2004, so bili naslednji:

- sklep Vlade RS z dne 29.1.2004, s katerim so se policiji zmanjšala sredstva v višini 13,4 milijonov SIT za zagotovitev sredstev Uradu vlade za informiranje za izvedbo proslav ob vstopu Slovenije v Evropsko unijo, hkrati pa je Vlada RS naložila policiji, da zagotovi postavitve tabel, drogov in zastav na vstopih v državo, s katerimi se opozori na članstvo v Evropski uniji;
- na podlagi sklepa Vlade RS z dne 5.2.2004 je bilo iz proračunske postavke Schengen – objekti in oprema, prerazporejenih 380 milijonov SIT na Servis skupnih služb Vlade RS za izgradnjo 6 objektov ob meji s Hrvaško;
- na podlagi dogovora o povračilu stroškov za ureditev in postavitve drogov za zastave na območju mejnih prehodov na zunanji meji Evropske unije je policija od Servisa skupnih služb Vlade RS dne 20.10.2004 prejela refundacijo v višini 11,3 milijonov SIT;
- na podlagi sklepa Vlade RS z dne 9.10.2003 je policija dne 5.10.2004 prejela sredstva za plače premeščenih delavcev iz Carinske uprave RS v višini 446,2 milijonov SIT;
- policija je dne 6.10.2004 od Carinske uprave RS prejela tudi sredstva v višini 10,3 milijonov SIT za obratovalne stroške objektov mejnih prehodov, na katerih se je po vstopu Slovenije v Evropsko unijo prenehala izvajati carinska kontrola, objekte pa je začela uporabljati policija;
- prerazporeditev sredstev v višini 4,5 milijonov SIT s proračunske postavke za plače ministrstva za notranje zadeve na proračunsko postavko za plače policije.

Na podlagi naštetih sprememb je veljavni proračun policije za leto 2004 na dan 31.12.2004 znašal 64.262.084.744 SIT, od tega 60.391.236.611 SIT proračunskih sredstev in 3.870.848.133 SIT namenskih sredstev.

Poraba sredstev proračuna policije za leto 2004 je znašala 63.080.315.839 SIT oziroma 95,2 % veljavnega proračuna, od tega 95,5 % proračunskih sredstev in 4,6 % namenskih sredstev. V strukturi porabe po namenu je odpadel največji delež na plače, sledijo materialni stroški in investicije. Delež za plače je znašal 75,1 % (78,2 %), za materialne stroške 15,4 % (15,0 %) in za investicije 4,9 % (5,6 %). V primerjavi s prejšnjim letom 2003 je bilo porabljenih 7,9 % več proračunskih sredstev za plače in 15,3 % več proračunskih sredstev za materialne stroške, poraba proračunskih sredstev za investicije pa se je zmanjšala za 1,75 %.

Poraba sredstev proračuna policije v letu 2004 (v 000 SIT)

Proračun policije	Sprejeti proračun	Sprememba proračuna	Veljavni proračun (VP)	Poraba	Struktura porabe (v %)	Delež porabe na VP (%)
Proračunska sredstva	60.323.721	60.386.753	60.391.237	60.212.188	95,5	99,7
Plače	46.232.865	47.296.667	47.370.198	47.367.563	75,1	100,0
Materialni stroški	10.165.126	9.878.205	9.855.465	9.717.731	15,4	98,6
Investicije	3.925.730	3.211.881	3.165.573	3.126.894	5,0	98,8
Namenska sredstva	2.233.819	3.020.120	3.870.848	2.868.128	4,6	74,1
Donacije	705.377	526.084	1.114.229	1.081.802	1,7	97,1
Lastna dejavnost	226.870	500.315	632.908	534.783	0,9	84,5
Sredstva odškodnin in zavarovanj premoženja	7.186	0	0	0	0	0
Sredstva najemnin	50.000	490.538	620.528	181.410	0,3	29,2
Lastna udeležba	1.244.384	1.503.181	1.503.181	1.070.133	1,7	71,2
Schengenska meja	2	2	2	0	0	0
Skupaj	62.557.540	63.406.873	64.262.085	63.080.316	100	98,2

Primerjava porabe sredstev proračuna policije v letih 2003 in 2004 (v 000 SIT)

Proračun policije	2003			2004		
	Veljavni proračun (VP)	Poraba	Delež porabe na VP (v %)	Veljavni proračun (VP)	Poraba	Delež porabe na VP (v %)
Proračunska sredstva	55.490.625	55.450.595	99,9	60.391.237	60.212.188	99,7
Plače	43.878.668	43.878.668	100,0	47.370.198	47.367.563	99,9
Materialni stroški	8.462.220	8.426.316	99,6	9.855.465	9.717.731	98,6
Investicije	3.149.737	3.145.611	99,9	3.165.573	3.126.894	98,8
Namenska sredstva	1.006.340	644.011	64,0	3.870.848	2.868.128	74,1
Donacije	41.278	34.016	82,4	1.114.229	1.081.802	97,1
Lastna dejavnost	666.105	579.758	87,0	632.908	534.783	84,5
Sredstva odškodnin in zavarovanj premoženja	31.292	3.181	10,2	0	0	0
Sredstva najemnin	267.665	27.056	10,1	620.528	181.410	29,2
Lastna udeležba	0	0	0	1.503.181	1.070.133	71,2
Schengenska meja	0	0	0	2	0	0
Skupaj	56.496.965	56.094.606	99,3	64.262.085	63.080.316	98,2

Pomembnejša odstopanja v izvajanju finančnega načrta so bila predvsem pri plačah, materialnih stroških in investicijah. Za izplačilo plač zaposlenim v policiji je primanjkovalo 1.373.333.000 SIT. Manjkajoča sredstva so bila zagotovljena s prerazporeditvijo sredstev znotraj proračunskih postavk policije (predvsem s postavke za investicije in investicijsko vzdrževanje ter s postavke za materialne stroške policije) v višini 691.160.000 SIT, 446.173.000 SIT pa je policija prejela od Carinske uprave RS. V primerjavi s sprejetim proračunom za leto 2004 so se pravice porabe veljavnega proračuna zmanjšale na proračunskih postavkah za materialne stroške (za 309.661.000 SIT) in investicije (za 760.157.000 SIT).

Materialno-tehnična sredstva in oprema

Pri nabavi materialno-tehničnih sredstev in storitev je potekalo poslovanje v skladu z zakonodajo, ki ureja področje javnih financ in postopke oddaje javnih naročil. Nabave blaga, storitve in investicije so bile izvedene na podlagi sklenjenih pogodb in naročilnic v skladu s

sprejetim internim finančnim načrtom policije za leto 2004 ter načrtom nabav in gradenj policije za leto 2004.

Razmere glede **prevoznih sredstev** so kritične, saj število izločenih vozil že več let presega število novonabavljenih vozil. V letu 2004 je bil izveden javni razpis za najem 100 belo-modrih vozil. Za vozila Ford Focus je bil izbran ponudnik Summit Motors iz Ljubljane, s katerim je bila tudi podpisana pogodba. Vozila so bila najeta za obdobje treh let oziroma 150.000 prevoženih kilometrov. Po pogodbi o najemu vozil z Avtotehno Vis, bi morala policija junija oziroma julija 2004 najemodajalcu vrniti 50 belo-modrih vozil, vendar je bila pogodba za navedeno količino vozil podaljšana za tri mesece oziroma do dobave novih vozil po pogodbi s Summit Motors.

V skladu z načrtom nabav je bilo dobavljenih 13 belo-modrih vozil, 43 osebnih specialnih, 4 kombinirana vozila in 2 terenski vozili. Na dan 31.12.2004 je imela policija 2.154 vozil, od tega jih je bilo 285 najetih. Stanje na področju prevoznih sredstev je najbolj kritično pri motornih kolesih (povprečna starost 8,2 let, kriterij izločitve 8 let), osebnih policijskih belo-modrih vozilih (povprečna starost 5,4 let, kriterij izločitve 5 let) in pri terenskih vozilih (povprečna starost 10,3 let, kriterij izločitve 10 let). S starostjo prevoznih sredstev naraščajo tudi stroški vzdrževanja.

Objekti in poslovni prostori, ki jih zaseda policija, so bili vzdrževani v skladu z razpoložljivimi finančnimi sredstvi. Sredstva so zadoščala le za najnujnejša dela, kot so ureditev streh, energetskih sistemov, zagotavljanje varnosti v objektih (mehansko in tehnično varovanje objektov), postopno urejanje prostorov za pridržanje ter prostorov za izvajanje zaslišanja in prepoznav. Zato so se nekatere obnove izvajale po fazah in trajajo več let. V posameznih objektih so bila opravljena predvsem nujna vzdrževalna dela, kot so beljenje prostorov, popravila tlakov, vzdrževalna dela na strehah, popravila opreme ter popravila in servisne storitve na pisarniški opremi. Opravljena so bila tudi vzdrževalna dela na napravah za neprekinjeno napajanje (UPS) in energetskih ter prezračevalnih napravah. Tekoča in investicijska vzdrževalna dela so potekala v okviru generalne policijske uprave in vseh policijskih uprav.

Na področju **novogradenj, rekonstrukcij in adaptacij** so bile opravljene naslednje dejavnosti:

- Izpostava centra za tujce v Velikem Otoku pri Postojni: zaključena je bila tretja faza obnove objekta, ki zajema preureditev nekdanje pralnice v prostore za namestitev tujcev. Za četrto fazo obnove, ki obsega zunanjo ureditev, je bil na podlagi mednarodnega javnega razpisa izbran izvajalec in podpisana pogodba, začela so se tudi gradbena dela.
- Gotenica: zgrajena je bila nova plinska postaja in opravljena rekonstrukcija kotlovnice.
- PP in PPP Murska Sobota: nadaljevala so se gradbena in obrtniška dela na novem objektu PP in PPP Murska Sobota. V izdelavi je bil projekt pisarniške opreme, izvedba javnega razpisa pa je predvidena v začetku leta 2005.
- PP Ljubljana Moste: gradnja se je začela aprila 2004, preselitev v objekt pa je predvidena junija 2005. Projekt opreme je v fazi pregledovanja, javni razpis za nabavo opreme pa je bil predviden februarja 2005.
- Novogradnja objekta GPU: komisija je opravila izbor ponudnika za izgradnjo in odkup objekta z obročnim odplačevanjem, vendar sklep o izbiri še ni podpisan.

- GPU - Ulica Jožeta Jame 8, Ljubljana: zaključena je bila adaptacija prostorov, v objekt se je vselil UVZ GPU. Za zunanjo ureditev in servisni objekt so v pripravi projekti, predvidoma pa naj bi bili izvedeni konec leta 2005.

V okviru **investicijskih projektov iz schengenskega izvedbenega načrta** je za vzpostavljanje nadzora državne meje treba zagotoviti 7 novogradenj in 18 adaptacij obstoječih objektov ali objektov, ki so predmet nakupa in nadaljnje preureditve.

Na podlagi dogovora, sklenjenega marca 2004, bo Servis skupnih služb Vlade RS gradil šest objektov za potrebe policije, in sicer PP Metlika, PP Piran, PP Brežice, PP Podlehnik, PP Gorišnica in PP Ormož. V ta namen je bil izveden javni razpis za inženiring vseh šestih projektov, za PP Brežice, PP Metlika in PP Ormož so bile izdelane projektne naloge, idejne zasnove in idejni projekti, za PP Podlehnik in PP Gorišnico sta bili izdelani projektne naloge in idejni zasnovi, za PP Piran pa je bil izdelan posnetek obstoječega stanja sedanje lokacije.

Na podlagi sklepa Vlade RS so bili od ministrstva za obrambo prevzeti objekti za potrebe PP Ilirska Bistrica, PP Cerknica, PP Ljutomer in PP Črnomelj, PP Krško pa je dobila zemljišče v Leskovcu pri Krškem.

Za objekte PP Kočevje, PP Lendava, PP Ilirska Bistrica, PP Ilirska Bistrica, PP Ljutomer, PP Cerknica in PP Črnomelj so bile izdelane projektne naloge in idejne zasnove, za PP Lendava, PP Kočevje, PP Ilirska Bistrica so bili izdelani idejni projekti, za PP Ljutomer pa je bil izdelan projekt za gradbeno dovoljenje in projekt za razpis. Za novogradnjo PP Ormož in PP Rogaška Slatina sta bili kupljeni zemljišči.

Osebna in dopolnilna oprema je bila zagotovljena 474 kandidatom za policiste zadnjih treh generacij ter 112 carinikom, ki so končali usposabljanje na policijski akademiji. Pripravljene so bile tudi strokovne podlage za javni razpis za nabavo osebne in dopolnilne opreme za leti 2004 in 2005. Ker razpis ni uspel, bo ponovljen. Po večletnih neuspešnih postopkih javnih razpisov je policiji na podlagi javnega razpisa končno uspelo izbrati dobavitelja čevljev in puloverjev ter izvajalca za šivanje traku na uniforme.

V okviru odobrenih sredstev za nabavo **zaščitnih sredstev** je policija nabavila kovček z neprebojno zaveso, 5 neprebojnih ščitov, 109 čelad, 145 jopičev, 100 intervencijskih ročnih ščitov, 105 parov rokavic, 25 neprebojnih srajc, 75 ščitnikov za golene, 14 neprebojnih telovnikov, 50 kompletov žepkov za pritrditev na neprebojni jopič, 5 kompletov za zaščito pred udarci in 5 kompletov zaščitne opreme. V okviru odobrenih sredstev za nabavo **oborožitvene opreme** je bilo nabavljenih 550 pištol Beretta M-92/FS, 20 pištol Sig Sauer P226, 5 pištol Glock 17T FX, 15 svetilk za HK MP, 1 ostrostrelna puška Blaser, 5 jurišnih pušk H&K G36, 300 lisic za vklepanje (fiksne), 3 lisice (telesne), 500 gumijevk in 93 teleskopskih palic. Nabavljeno je bilo tudi **strelivo in plinska sredstva**, in sicer 1.068.200 različnih nabojev, 300 krogel za naboje, 1.040 granat, 50 bomb za bombomet, 1000 plinskih razpršilcev s torbico in 300 vžigalnikov za šolsko ročno bombo.

Stanovanja in počitniška dejavnost

V skladu z veljavnim stanovanjskim pravilnikom MNZ je bilo v letu 2004 dodeljenih 27 stanovanj, od tega 25 delavcem policije. Ločitev stanovanjskega fonda ministrstva za notranje zadeve in policije je bila opravljena v skladu s sklepom Vlade RS o prenosu stanovanj na

stanovanjsko komisijo Vlade RS. Opravljena je bila primopredaja 16 stanovanj. Pripravljen in podpisan pa je bil tudi stanovanjski pravilnik policije.

V letu 2004 ni bilo prodaj, pripravljen pa je bil predlog prodaje 13 zasedenih stanovanj, 7 nezasedenih stanovanj, 2 solastniških deležev skupnih prostorov v bloku, 22 garaž oziroma parkirnih mest in oprema stanovanja. Pripravljen je bil tudi predlog nakupa 6 dvosobnih stanovanj. Glede na prihodnje potrebe PU Ljubljana in PU Murska Sobota po samskih sobah ob prihodnji schengenske meji, je bilo 5 stanovanj prekategoriziranih v samske sobe. Zaradi potreb PU Novo mesto, PU Krško, PU Celje in PU Murska Sobota po dodatnih poslovnih prostorih, pa je bilo prekategoriziranih 6 nezasedenih samskih sob.

V letu 2004 se je povečal interes za uporabo počitniških objektov policije. Skupaj je bilo 20.695 (15.879) nočitev, od tega največ na Debelem rtiču – 13.716 (10.095), v Bohinju – 1.735 (1.807) in Termah Čatež – 1.352 (1.216). V sodelovanju z ministrstvom za notranje zadeve Republike Madžarske je 100 njihovih delavcev letovalo v počitniških objektih slovenske policije (577 nočitev), v njihovih objektih pa je letovalo 57 naših delavcev (368 nočitev).

13 **NORMATIVNA DEJAVNOST**

Delavci policije so sodelovali pri pripravi naslednjih predlogov **zakonov**:

- zakona o varnosti cestnega prometa (sprejeto),
- zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o orožju (sprejeto),
- zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o kazenskem postopku (sprejeto),
- zakona o spremembah in dopolnitvah kazenskega zakonika (sprejeto),
- zakona o prevoznih pogodbah v cestnem prometu (sprejeto),
- zakona o ratifikaciji konvencije, pripravljene na podlagi člena K.3(2)C pogodbe o Evropski uniji, o boju proti korupciji uradnikov evropskih skupnosti ali uradnikov držav članic Evropske unije (v obravnavi),
- zakona o ratifikaciji konvencije Društva narodov o preprečevanju in zatiranju ponarejanja denarja (v obravnavi),
- zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o javnih zbiranjih (v obravnavi),
- zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o tujcih (v pripravi),
- zakona o zaščiti prič (v pripravi),
- zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o proizvodnji in prometu s prepovedanimi drogami (v pripravi),
- zakona o varstvu javnega reda in mira (v pripravi),
- zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o prevozu nevarnega blaga (v pripravi).

Delavci policije so pripravili oziroma sodelovali pri pripravi naslednjih predlogov **podzakonskih predpisov**:

- uredbe o vrsti izobrazbe in programu strokovnega usposabljanja in preverjanja znanja za vodenje in odločanje v prekrškovnem postopku (sprejeto),
- uredbe o nadzoru tehnične brezhibnosti motornih in priklopnih vozil, s katerimi se opravljajo prevozi v cestnem prometu (sprejeto),

- uredbe o notranji organizaciji, sistemizaciji delovnih mest in nazivih v organih javne uprave in pravosodnih organih (sprejeto),
- uredbe o spremembah in dopolnitvah uredbe o notranji organizaciji, sistemizaciji delovnih mest in nazivih v organih javne uprave in pravosodnih organih (sprejeto),
- uredbe o sodelovanju državnega tožilstva in policije pri odkrivanju in pregonu storilcev kaznivih dejanj (sprejeto),
- uredbe o določitvi letnih povračil za uporabo cest, ki jih plačujejo uporabniki cest za cestna motorna vozila in priklopna vozila (sprejeto),
- uredbe o izvajanju zaščitnih ukrepov na ladjah in v pristaniščih (sprejeto),
- uredbe o določitvi mejnega prehoda za obmejni promet Brezovica pri Gradinu (sprejeto),
- uredbe o določitvi mejnega prehoda za obmejni promet Drenovec (sprejeto),
- uredbe o določitvi mejnega prehoda za obmejni promet Nova vas ob Sotli (sprejeto),
- uredbe o določitvi mejnega prehoda za obmejni promet Novi Kot (sprejeto),
- uredbe o določitvi mejnega prehoda za obmejni promet Novokračine (sprejeto),
- uredbe o določitvi mejnega prehoda za obmejni promet Rakitovec (sprejeto),
- odredbe o omejitvi prometa na cestah v Republiki Sloveniji (sprejeto),
- odredbe o določitvi obratovalnega časa in obsega uporabe mejnih prehodov Kobilje, Prosenjakovci – Partosfalva, Martinje in Pince (sprejeto),
- odredbe o obsegu uporabe mejnih prehodov Šempeter, Solkan, Vipovže, Klariči, Nova Gorica I, Čampore, Osp, Repentabor, Gorjansko, Livek in Britof (sprejeto),
- stanovanjskega pravilnika policije (sprejeto),
- pravilnika o notranji kontroli (sprejeto),
- pravilnika o načinu vodenja policijskih evidenc (sprejeto),
- pravilnika o ukrepih zasebnega varnostnika (sprejeto),
- pravilnika o zapisniku o ogledu kraja nesreče na smučišču (sprejeto),
- pravilnika o masah in merah vozil v cestnem prometu (sprejeto),
- pravilnika o ugotavljanju skladnosti vozil (sprejeto),
- pravilnika o spremembah in dopolnitvah pravilnika o napravah in opremi vozil v cestnem prometu (sprejeto),
- pravilnika o napravah za omejevanje hitrosti nekaterih kategorij vozil (sprejeto),
- pravilnika o izvajanju javnih pooblastil na področju zasebnega varovanja (sprejeto),
- pravilnika o izvajanju zakona o nadzoru državne meje (sprejeto),
- pravilnika o označevanju mejnih prehodov in njihovih območij (sprejeto),
- pravilnika o uporabi in vzdrževanju službenih vozil MNZ - Policije (sprejeto),
- pravilnika o pogojih, ki jih morajo izpolnjevati vozila in vozniki vozil, s katerimi se prevažajo skupine otrok (sprejeto),
- pravilnika o prepovedi približevanja določeni osebi, kraju ali območju (sprejeto),
- dopolnitve pravilnika o strokovni usposobljenosti za delo z eksplozivi (sprejeto),
- tehnične specifikacije TSV – 148 o določanju mas in mer določenih kategorij motornih in priklopnih vozil (sprejeto),
- pravilnika o razvrstitvi izdelkov iz seznama I in II direktive 2004/57/ES med pirotehnične izdelke (v obravnavi),
- pravilnika o razglasitvi jedrskih snovi in objektov, sevalnih objektov z virom sevanja s pomembno aktivnostjo in obsegu obveznega fizičnega varovanja (v obravnavi),
- pravilnika o pogojih za delavce, ki izvajajo fizično varovanje jedrskih snovi, jedrskih ali sevalnih objektov in o pogojih za delavce, ki imajo dostop do jedrskih snovi ter o drugih pogojih, povezanih s fizičnim varovanjem (v obravnavi),
- pravilnika o varovanju podatkov policije (v obravnavi),

- pravilnika o sistemizaciji in tipizaciji materialno-tehničnih sredstev in opreme (v obravnavi),
- uredbe o načinu in izvajanju ukrepov varnostnikov Sove (v pripravi),
- pravilnika o postopku za prepoznavo znakov oziroma simptomov, ki so posledica mamil, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi v organizmu (v pripravi),
- pravilnika o policijskih pooblastilih (v pripravi),
- pravilnika o izvajanju zakona o orožju (v pripravi),
- pravilnika o tehničnih zahtevah za pirotehnične izdelke (v pripravi),
- pravilnika o snemalnih napravah za kontrolo dela voznika in gibanja vozila v cestnem prometu – tahografi (v pripravi),
- pravilnika za načrtovanje in projektiranje javnih cest (v pripravi),
- navodila o zavrnitvi vstopa tujcu, pogojih za izdajo vizuma na mejnih prehodih, pogojih za izdajo vizuma iz humanitarnih razlogov in načinu razveljavitve vizuma (v pripravi),
- sklepa o objavi sprememb in dopolnitev prilog A in B k Evropskemu sporazumu o mednarodnem cestnem prevozu nevarnega blaga (ADR) (v pripravi),
- memoranduma med JIPTC ter GPU o sodelovanju slovenske policije v misiji v Jordaniji (v pripravi).

Policija je pripravila tudi 53 **internih aktov** (različna navodila in usmeritve za delo). V letu 2004 je bilo sprejetih 50 aktov, 3 pa so bili še v pripravi.

14 MEDNARODNO SODELOVANJE

Mednarodno sodelovanje policije je potekalo na podlagi strategije mednarodnega sodelovanja, ki določa naslednje prioritete: sodelovanje v delovnih telesih Sveta Evropske unije in Evropske komisije, sklenitev dvostranskih in večstranskih sporazumov o policijskem sodelovanju, sodelovanje v mednarodnih varnostnih pobudah in sodelovanje na drugih področjih (mednarodne ekspertne skupine, mednarodne mirovne operacije, izobraževanje, usposabljanje in izpopolnjevanje).

Članstvo v Evropski uniji

Pred vključitvijo Republike Slovenije v Evropsko unijo so predstavniki policije kot opazovalci začeli intenzivneje sodelovati v delovnih skupinah Sveta EU in Komisije EU, pogosteje pa so se vključevali tudi v delo drugih organov in teles. S polnopravnim članstvom Slovenije v Evropski uniji se je sodelovanje policijskih strokovnjakov v delovnih procesih Evropske unije še okrepilo in postalo oblika rednega dela.

Policija je do maja 2004 izvedla vse načrtovane dejavnosti v projektu širitve Europol, ki se je izvajal na ravni centralne projektne skupine v Haagu in nacionalnih projektih skupin držav pristopnic, cilj projekta pa je bil polnopravno članstvo teh držav v Europolu. Z ratifikacijo konvencije o Europolu in ustreznih protokolov ter z uspešno izvedenimi nalogami v okviru projekta je Republika Slovenija izpolnila vse pogoje, tako da je bila septembra 2004 sprejeta v polnopravno članstvo Europol.

Dvostransko policijsko sodelovanje

V letu 2004 so se končali, nadaljevali ali začeli postopki za sklenitev sporazumov in dodatnih izvedbenih protokolov s področja:

- vračanja oseb z Bosno in Hercegovino, Češko, Hrvaško, Moldavijo, Poljsko in Švico;
- organiziranega kriminala z Bosno in Hercegovino, Ciprom, Kitajsko, Latvijo, Malto, Portugalsko, Romunijo, Rusko federacijo, Španijo, Švedsko, Švico, Turčijo in Veliko Britanijo;
- policijskega sodelovanja s Francijo, Hrvaško, Avstrijo in Madžarsko;
- opravljanja (enostavnejše) mejne kontrole z Avstrijo in Madžarsko;
- mirovnih operacij z Jordanijo.

Z Avstrijo in Italijo je bil septembra 2004 podpisan dogovor med Vlado Italijanske republike, Zvezno vlado Republike Avstrije in Vlado Republike Slovenije o sodelovanju v policijskem centru v Vratih–Megvarjah v Avstriji. Potekale so tudi priprave na dejansko vzpostavitev delovanja tega centra (tehnična opremljenost, izbor kadrov idr.).

Na državni in regionalni ravni je bilo organiziranih več delovnih srečanj s predstavniki vseh sosednjih držav, ki so se nanašala predvsem na preprečevanje nedovoljenih migracij, preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje čezmejne kriminalitete ter izvedbo skupnih akcij za izboljšanje varnosti v cestnem prometu.

Sodelovanje je potekalo tudi z uradniki za zvezo, akreditiranimi v Sloveniji, in uradniki za zvezo, akreditiranimi v bližnjih državah, ki so zadolženi tudi za slovensko policijo.

Večstransko sodelovanje

Policija je sodelovala v vrsti večstranskih varnostnih pobud in s številnimi tujimi partnerji v okviru različnih mednarodnih varnostnih organizacij. Sodelovanje je potekalo v obliki delovnih posvetovanj, strokovnih srečanj, načrtovanja skupnih strategij in operativnega delovanja.

Na področju kriminalističnega preiskovanja je sodelovala v okviru:

- Interpolovih strokovnih srečanj na podlagi letnega načrta Interpolovih dejavnosti;
- priprave aplikacije za sporočanje podatkov o ukradenih, izgubljenih ali pogrešanih slovenskih osebnih izkaznicah v Interpolovo bazo ukradenih dokumentov (ASF);
- Interpolovega projekta Bridge za preprečevanje ilegalnih migracij na področju trgovine z ljudmi (delovna skupina za boj proti trgovini z ženskami in otroki zaradi spolnega izkoriščanja);
- evropskega komiteja Interpola;
- Europolovih strokovnih srečanj na podlagi letnega načrta Europolovih dejavnosti in ad hoc delovnih skupin;
- upravnega odbora Europola;
- delovne skupine vodij nacionalnih enot Europola;
- Europolovega projektne odbora za informacijski sistem (EIS) in programskega odbora za informatiko in telekomunikacije (IT);
- delovnih skupin SIS-Tech in SIS-SIRENE ter odbora SIS II (schengenski informacijski sistem);

- foruma vodij nacionalnih uradov SIRENE;
- evropske mreže za preprečevanje kriminalitete;
- programa Phare po pogodbi o boju proti goljufijam na škodo finančnih interesov Evropske unije v sodelovanju z OLAF in AFCOS;
- projekta Phare za zmanjševanje ponudbe prepovedanih drog;
- centra SECI za boj proti čezmejni kriminaliteti v Bukarešti;
- operativnih dejavnosti SECI na področju prepovedanih drog, mednarodnega terorizma in tatvin motornih vozil;
- Srednjeevropske pobude;
- Jadransko-jonske pobude;
- Pakta stabilnosti;
- komisije Združenih narodov za droge na Dunaju (UNODC);
- projekta UNODC za izboljšanje analitičnih kapacitet v državah jugovzhodne Evrope;
- delovne skupine Jugovzhod (preprečevanje nedovoljene trgovine s prepovedanimi drogami);
- regionalne konference vodij policijskih enot za prepovedane droge;
- Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE);
- Organizacija za boj proti terorizmu (PWGT);
- skupine CODEXTER Sveta Evrope;
- delovnih teles Sveta EU za pravosodje in notranje zadeve, pristojnih za področje pravosodnega in policijskega sodelovanja (komite po členu 36, delovna skupina za policijsko sodelovanje, njene podskupine, horizontalna delovna skupina za droge, delovna skupina za terorizem, multidisciplinarna skupina za organizirano kriminaliteto).

Na področju forenzičnih preiskav je sodelovala v okviru:

- evropskega združenja forenzičnih laboratorijev (ENFSI);
- upravnega odbora ENFSI;
- delovnih skupin ENFSI za analize DNK, dokumentov, drog, vlaken, prstnih odtisov, požarov in eksplozij ter avtomobilskih lakov;
- stalnega komiteja Evropske akademije za forenzične znanosti;
- evropske ekspertne skupine za ponarejanje (ECEG);
- evropske centralne banke (ECB);
- ekspertne skupine za ponarejanje kovancev (CCEG);
- nacionalne centralne ekspertne skupine (NACEG);
- evropske zbirke dokumentov NAC/CNAC in FADO;
- AFIS Printrak Motorola - identifikacija prstnih odtisov.

Na področju splošnih policijskih nalog je sodelovala v okviru:

- odbora za eksplozive in pirotehniko v Bruslju;
- mednarodne organizacije prometnih policij (TISPOL);
- mednarodne akcije TISPOL (Morska deklica, Bus in Alkohol v cestnem prometu);
- delovne skupine za spremembe evropskega sporazuma o mednarodnem cestnem prevozu nevarnega blaga (ADR);
- delovnih teles Sveta EU za transport in energijo, pristojnih za prometno varnost, prometne nesreče in prevoz nevarnega blaga;
- delovnih teles Sveta EU za pravosodje in notranje zadeve, pristojnih za področje mejnih zadev in tujcev (strateški odbor za imigracije, meje in azil, delovne skupine za

- schengensko evalvacijo, meje, ponarejene dokumente, migracije in izgon, CIREFI in ad hoc delovna skupina »prijateljev predsedstva«);
- schengenske evalvacije v Veliki Britaniji, Avstriji in Italiji;
 - centra za kopenske meje;
 - skupne akcije v okviru centra za kopenske meje v Sloveniji, Avstriji in na Madžarskem;
 - centra za usposabljanje mejnih policij (v okviru načrta za upravljanje zunanjih mej Evropske unije);
 - centra za zračne meje;
 - center za morske meje;
 - projekta CARDS o nadaljnji podpori in nadgradnji zmogljivosti uprave za mejo v hrvaškem ministrstvu za notranje zadeve (pod okriljem Evropske komisije, skupaj s predstavniki nemške Zvezne mejne zaščite);
 - misije EUPM v Bosni in Hercegovini, UNMIK CIVPOL na Kosovu, PROXIMA v Makedoniji, Centra za izobraževanje iraških policistov v Jordaniji;
 - mednarodne konference mejnih policij (delovni skupini za kontrolo čezmejnega prometa in vizumskega režima ter pogojev za vstop);
 - ženevskega centra za demokratični nadzor oboroženih sil (DCAF).

Sodelovanje na področju izobraževanja, usposabljanja in izpopolnjevanja pa je potekalo v okviru:

- Evropske policijske akademije (CEPOL);
- Srednjeevropske policijske akademije (SEPA);
- Mednarodne policijske akademije (ILEA);
- Nacionalne akademije Zveznega preiskovalnega urada (FBI NAA);
- Evropskega centra Georgea C. Marshalla za varnostne študije.

Srečanja na visoki ravni

Generalni direktor policije je bil na delovnem obisku pri vodstvu Eurojosta in Eurojusta v Haagu, udeležil se je srečanja šefov policij v okviru salzburškega foruma, gostil pa je madžarskega šefa policije. Sodeloval je tudi na vseh rednih in izrednih srečanjih delovne skupine šefov policij držav članic Evropske unije (PCTF).

Generalni direktor policije je sodeloval v delegacijah ministrstva za notranje zadeve na dvostranskih ministrskih srečanjih v Sloveniji. Na delovnih pogovorih je sprejel predstavnike tujih policij in mednarodnih policijskih organizacij ter nekatere diplomatsko-konzularne predstavnike tujih držav ter predstavnike različnih mednarodnih organizacij in združenj.

Druga področja mednarodnega sodelovanja

Velik del mednarodnega policijskega sodelovanja je obsegalo izpopolnjevanje in usposabljanje pod okriljem različnih mednarodnih organizacij ter dvostranskih in večstranskih pobud, ki je potekalo v obliki seminarjev, tečajev, konferenc in podobno. Delavci policije so obiskali več tujih policij z namenom, da se seznanijo z njihovimi organizacijskimi, kadrovske, pravnimi in drugimi rešitvami, ki bi jih bilo mogoče uporabiti pri razvoju slovenske policije. Podobni obiski predstavnikov tujih policij so potekali tudi pri slovenski policiji.

15 SODELOVANJE Z DOMAČIMI USTANOVAMI

Sodelovanje z drugimi državnimi organi

Predstavniki policije so sodelovali v medresorski delovni skupini za preprečevanje nasilja v družini in medresorski delovni skupini za pripravo akcijskega načrta za boj proti trgovini z ljudmi v obdobju 2004 – 2005. Z ministrstvom za pravosodje in vrhovnim sodiščem je potekalo sodelovanje glede postopkov izročanja oseb in implementacije evropskega pripornega naloga v slovenski zakonodaji, pri čemer je policija posredovala svoje predloge v zvezi z izrekanjem stranskih kazni izгона iz države, prevoza obdolžencev in obsojencev v zavode za prestajanje kazni in izvrševanje zavodskih ukrepov. Podpisan je bil medresorski sporazum o sodelovanju pri ugrabitvah talcev, zasedbah objektov in podobnih primerih v zavodih za prestajanje kazni zapora, izvedena pa je bila tudi vaja v zvezi z ukrepanjem v takšnih primerih. Predstavniki policije so s predstavniki ministrstva za zunanje zadeve sodelovali pri inšpekcijskem obisku delovne skupine iz ZDA v okviru programa Visa Waiver. Na področju prepovedanih drog so predstavniki policije sodelovali v medresorskih komisijah, ki ju vodi nacionalno informacijsko središče o prepovedanih drogah, v vladni komisiji za droge in medresorski komisiji predstavnikov policije in carinske službe za preprečevanje nedovoljene trgovine s prepovedanimi drogami. Z ministrstvom za zdravje so sodelovali pri pripravi osnutka nacionalnega programa za boj proti alkoholu idr.

Predstavniki policije so sodelovali v komisiji za nadzor izvoza blaga za vojaško in civilno rabo, vladni delovni skupini za odločanje o izdaji dovoljenj za izvoz vojaškega orožja in opreme, vladni delovni skupini za izvajanje smernic s področja lahkega orožja, medresorski delovni skupini za izvajanje omejevalnih ukrepov in ukrepov proti terorizmu ter medresorski delovni skupini za obravnavanje nadnacionalnih groženj, ki deluje v okviru sekretariata sveta za nacionalno varnost. S Slovensko vojsko so sodelovali v delovni skupini za letalstvo.

S predstavniki ministrstva za pravosodje je potekalo sodelovanje v zvezi s postopkom ravnanja z najdenimi premičninami, s predstavniki uprave za jedrsko varnost pri nadzoru posodabljanja tehničnega sistema varovanja nuklearne elektrarne Krško in izbiri opreme za odkrivanje ter določanje virov radioaktivnega sevanja, s predstavniki generalnega carinskega urada pri preprečevanju morebitnega tihotapljenja orožja za množično uničevanje in uporabi opreme za odkrivanje radioaktivnega sevanja, s predstavniki ministrstev za obrambo, pravosodje, zdravje, uprave za jedrsko varnost in carine pri usposabljanju delavcev državnih organov za delo v primeru uporabe orožij za množično uničevanje, s predstavniki Sove, ministrstva za obrambo, uprave za jedrsko varnost in agencije za radioaktivne odpadke pa pri dopolnjevanju ocen ogroženosti jedrskih objektov.

Na področju varnosti državne meje so predstavniki policije sodelovali s servisom skupnih služb vlade in s službo vlade za evropske zadeve, s katero so pripravili rešitve za izgradnjo mejnih prehodov na državni meji z Republiko Hrvaško (Gruškovje, Starod, Dragonja, Dobovec, Središče ob Dravi, Petišovci, Meje in Podgorje ter mejne prehode za obmejni promet). Pripravljen je bil tudi osnutek sporazuma o kategorizaciji mejnih prehodov na državni meji z Republiko Hrvaško.

Predstavniki policije so sodelovali z ministrstvom za delo, družino in socialne zadeve v zvezi s preprečevanjem dela na črno in zlorabami delovnih dovoljenj, z direktoratom za upravne notranje zadeve ministrstva za notranje zadeve, senatom za prekrške in ministrstvom za

zdravje pri izdaji vizumov v primerih zdravljenja, s predstavniki ministrstva za zunanje zadeve v zvezi s problematiko zlorab listin in vizumov, s predstavniki direkcije za ceste so se dogovarjali o zamenjavi števecov za štetje prometa na mejnih prehodih in o novem načinu štetja prometa, s predstavniki statističnega urada pa o evidentiranju prometa potnikov in vozil na mejnih prehodih.

Policija je glede napotitve policistov v mirovne misije sodelovala z ministrstvom za zunanje zadeve, s Sovo je sodelovala pri usposabljanju in varnostni pripravi policistov, napoteni v mirovne operacije, s Slovensko vojsko pa pri izvedbi usposabljanj ter pripravi policistov na odhod na delo v mirovne misije.

V skladu z dogovorom o medsebojnem sodelovanju in usklajevanju dela med ministrstvom za obrambo in ministrstvom za notranje zadeve je bilo v okviru vadbe praktičnega postopka in samoobrambe izvedeno usposabljanje za inštruktorje tonfe. Na podlagi sporazuma o medsebojnem sodelovanju na področju kinologije je potekalo sodelovanje s predstavniki Slovenske vojske in carinske uprave pri usposabljanju in delu s službenimi živalmi.

Pri varovanju določenih oseb in objektov je potekalo intenzivno sodelovanje z vladnimi službami, ki neposredno ali posredno sodelujejo pri varovanjih, ter inšpekcijskimi službami.

Na področju informatike in telekomunikacij so predstavniki policije sodelovali s statističnim uradom (pošiljanje statističnih podatkov in sodelovanje v delovnih skupinah), davčnim uradom (izterjave mandatnih kazni), ministrstvom za pravosodje (izdelava identifikacijskih izkaznic in uporaba radijskih sistemov), centrom vlade za informatiko (različne delovne skupine), ministrstvom za znanost in tehnologijo (sprejemanje različnih standardov s področja telekomunikacij), ministrstvom za obrambo in Sovo (načrtovanje uporabe radijskih frekvenc in skupnih gorskih objektov za potrebe telekomunikacij) in ministrstvom za informacijsko družbo (medresorska skupina za pripravo strategije razvoja digitalnih radijskih sistemov državnih organov).

Sodelovanje z nevladnimi organizacijami

Policija je sklenila sporazum o sodelovanju med generalno policijsko upravo in društvom Ključ, ki ureja postopke sodelovanja pri obravnavanju in zagotavljanju pomoči žrtvam trgovine z ljudmi. Z nevladno organizacijo Ženska svetovalnica je potekalo usklajevanje dejavnosti pri preprečevanja nasilja v družini.

Glede reševanja problematike bivanja tujcev, ki so ilegalno prišli v Slovenijo, se je nadaljevalo sodelovanje z nevladnimi humanitarnimi organizacijami, in sicer s Slovensko filantropijo, jezuitsko službo za begunce, društvom za delo z otroki Mozaik, društvom prostovoljcev, študenti Visoke šole za socialno delo, Karitasom in Rdečim križem.

Maja in junija 2004 je z Visokim komisariatom ZN za begunce (UNHCR) potekal skupni projekt opazovanja policijskih postopkov s tujci, ki so nedovoljeno vstopili v Slovenijo. Projekt je potekal v vseh policijskih upravah, ki mejijo s Hrvaško.

V zvezi z udeležbo predstavnikov policije v mirovnih misijah je potekalo tudi sodelovanje z varuhom človekovih pravic in Rdečim križem Slovenije.

Sodelovanje z drugimi ustanovami

Predstavniki policije so sodelovali s predstavniki nuklearne elektrarne Krško in inštituta Jožefa Štefana pri dopolnjevanju ocen ogroženosti jedrskih objektov, s predstavniki nuklearne elektrarne Krško pri spremembi režima vstopanja policije v njihove objekte, s predstavniki inštituta za standardizacijo pa pri delu odbora za standardizacijo na področju eksplozivov.

Na področju varnosti cestnega prometa so predstavniki policije sodelovali s predstavniki inštituta za promet na fakulteti za gradbeništvo iz Maribora, inštituta za varovanje zdravja, zavoda za varstvo pri delu, inštituta za sodno medicino ter meteorološkega zavoda, na področju varnosti državne meje pa s projektantskimi podjetji pri pripravi dokumentacije za izgradnjo mejnih prehodov ter policijskih postaj na državni meji z Republiko Hrvaško. Sodelovali so tudi pri izvedbi več projektov Turistične zveze Slovenije. Najpomembnejša sta bila projekta Moja dežela, lepa in gostoljubna ter Za odprtost, urejenost in gostoljubje na mejnih prehodih. Pomagali so tudi pri ocenjevanju urejenosti mejnih prehodov, ki sta ga organizirala Radio Koper in Radio Maribor.

Policija je s Fakulteto za družbene vede (katedro za obramboslovje) sodelovala pri anketiranju policistov pred odhodom v mirovne misije, s Fakulteto za policijsko-varnostne vede (psihologom) pa pri programu reintegracije.

Na področju informatike in telekomunikacij so predstavniki policije sodelovali s slovenskim zavarovalnim združenjem (pošiljanje zapisnikov o prometnih nesrečah), zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije (izmenjava zapisov o prometnih nesrečah), središčem za študij elektronskega poslovanja, predstavniki RTV Slovenije, Elektra Ljubljana, Telekoma Slovenije ter agencije za telekomunikacije, radiodifuzijo in pošto (normativno urejanje področja telekomunikacij in usklajevanje radijskih frekvenc).

Za zagotovitev učinkovitih varnostnih ukrepov pri varovanju oseb, objektov in okolišev objektov, kjer se zadržujejo varovane osebe, so predstavniki policije sodelovali z zdravstvenimi organizacijami in drugimi organi, ki izvajajo javna pooblastila. Še posebej dobro je bilo sodelovanje s Pošto Slovenije.

16 ODNOSI Z JAVNOSTMI

Policija je javnost obveščala o vseh varnostno pomembnih dogodkih, najpogosteje preko javnih medijev. Veliko pozornosti je namenjala preventivnim vsebinam, zato so bili pripravljene številni nasveti in priporočila za uporabnike varnostnih storitev. Javnost je seznanjala s svojim delom tudi s tematskimi prispevki v medijih, z dnevi odprtih vrat, pogovori z državljanji ipd. Oblike seznanjanja javnosti so bile različne, od tiskovnih konferenc, sporočil za javnost, posredovanja slikovnih in preventivnih gradiv, pogovorov, intervjujev in okroglih miz, do neposrednih pogovorov z državljanji, objav na spletnih straneh, odgovorov, poslanih po elektronski pošti idr. Predstavniki policije so sodelovali tudi pri t. i. odprtih telefonih, ki jih je organiziralo ministrstvo za notranje zadeve. Operativno-komunikacijski centri pa so se dnevno vključevali v radijske programe nacionalnih, regionalnih in lokalnih radijskih postaj z informacijami o varnostnih razmerah in drugih dogodkih.

Sodelovanje z javnimi mediji in državljani, ki so se z vprašanji obračali na predstavnike policije za odnose z javnostmi, je bilo korektno in profesionalno. Obseg uporabe interneta oziroma elektronske pošte kot oblike komuniciranja z mediji in posamezniki se je močno povečal. Tiskovni predstavniki policijskih uprav so vsakodnevno pripravljali preglede varnostnih dogodkov in jih v elektronski obliki pošiljali javnim medijem.

V letu 2004 je bilo organiziranih 340 (308) rednih in izrednih tiskovnih konferenc, kratkih sestankov in fototerminov na različne teme s policijskega področja, napisanih 3.713 (2.771) sporočil, obvestil in informacij za javnost ter dnevnih pregledov dogodkov, posredovanih 4.655 (4.134) pisnih in ustnih odgovorov na vprašanja novinarjev, odgovorjeno na 2.704 (1.844) prošnji in vprašanj državljanov, pripravljenih 139 (53) demantijev na prispevke v različnih medijih, policija pa je sodelovala tudi pri pripravi 607 (241) tematskih in drugih prispevkov v elektronskih medijih idr.

Število pisem slovenskih in tujih državljanov, ki so jih pošiljali na naslov policija@policija.si, se je povečalo. Policija je skušala na vsa vprašanja odgovoriti najpozneje v dveh delovnih dneh, kar ji je praviloma tudi uspelo. Zaradi vstopa Slovenije v Evropsko unijo so se za slovensko policijo zanimali tudi številni tuji novinarji in medijske hiše. V ospredju zanimanja je bila mejna problematika in usposobljenost slovenske policije za izvajanje schengenskih standardov, hrvaške medije pa so najbolj zanimali incidenti v Piranskem zalivu in na mejnem prehodu Dragonja. Tuji novinarji so se z delom slovenskih policistov seznanjali tudi na terenu.

Policija je zagotavljala medijsko podporo nekaterim preventivnim in promocijskim dejavnostim, ki jih je organizirala sama ali stanovske organizacije delavcev policije (ocenjevanje najbolj urejene in gostoljubne postaje, policijske igre, Študentska arena, preizkus usposobljenosti vožnje z motornimi vozili, 30 let postaje konjeniške policije, Primeri dobre prakse, kviz o drogah ipd.). Javnosti je bilo delo policije predstavljeno tudi v vitrinah v prostorih generalne policijske uprave na Štefanovi 2, poleg tega pa je bila policija predstavljena tudi na nekoliko drugačen način, in sicer skozi umetniško ustvarjalnost zaposlenih v policiji. Konec leta 2004 je bil izdan stenski in žepni koledar policije, za projekt SYCP info sistem (Slovenia Your Cooperation Partner) pa je bila pripravljena predstavitev policije v angleškem jeziku.

Generalna policijska uprava je vsakodnevno za svoje potrebe pripravljala pregled poročanja v domačih tiskanih medijih, vključno z magnetogrami elektronskih medijev. Dnevno je bilo vnesenih okoli 55 tiskanih prispevkov in 10 magnetogramov elektronskih medijev, pripravljenih pa je bilo tudi več specializiranih pregledov prispevkov.

Notranjo javnost je o dejavnosti policije seznanjal časopis Varnost, ki je v letu 2004 izšel dvakrat, v PU Ljubljana pa je vsako trimesečje izšel interni časopis Novice. K boljši informiranosti notranje javnosti sta prispevala tudi internet in intranet ter komuniciranje po elektronski pošti. V letu 2004 je bila spletna stran policije prenovljena (tudi zaradi zakonskih obvez). Predstavniki policije so sodelovali tudi pri vsebinski zasnovi revije Obramba. S polnopravnim članstvom Slovenije v Europolu se je okrepilo tudi sodelovanje slovenske policije pri reviji Europol.

V letu 2004 je policija prejela 4 zahteve za dostop do informacij javnega značaja, trem je bilo ugodeno, ena pa je bila z odločbo zavržena. Prošilec se je pritožil pooblaščenki za dostop do informacij javnega značaja, ki v tem letu o primeru še ni odločila.

17 KULTURNE IN ŠPORTNE DEJAVNOSTI

Dejavnosti policijskega orkestra

Policijski orkester je imel koncertne, protokolarne in druge nastope po Sloveniji in v tujini. Sodeloval je z gostujočimi dirigenti, in sicer z avstrijskim, nizozemskim in s štirimi slovenskimi. Z orkestrom je sodelovalo tudi 10 (8) solistov. V dvorani Union v Ljubljani so bili 3 koncerti (v letu 2003 so bili 3 koncerti v Slovenski filharmoniji), in sicer en koncert ob dnevu slovenske policije in dva božično-novoletna koncerta. V Cankarjevem domu je bil 1 (3) koncert. V okviru projekta Glasbena mladina ljubljanska so bili 3 (3) koncerti za učence osnovnih šol iz Slovenije, 29 (24) je bilo koncertov po različnih krajih v Sloveniji in 1 (2) koncert na gostovanju v tujini (na Dunaju). Policijski orkester je imel poleg tega še 81 (73) nastopov na proslavah in kulturnih prireditvah ter 29 (16) nastopov na protokolarnih sprejemih tujih državljanov. Večkrat je igral himne na mednarodnih nogometnih tekmah, sodeloval pa je tudi na 60 (64) pogrebnih aktivnih in upokojenih delavcev policije ter na 2 (4) komemoracijah. Posnel je tudi koncerta za Radio Slovenija in Radio Ognjišče.

Mednarodna, državna in druga športna tekmovanja

Predstavniki policije so se udeležili evropskega policijskega prvenstva v praktičnem streljanju v Nemčiji, evropskega policijskega prvenstva v krosu na Poljskem, 7. biatlona vodnikov službenih psov v Nemčiji ter evropskega kolesarskega prvenstva v Avstriji. Na vseh tekmovanjih so dosegli dobre rezultate.

Izvedene so bile 3. policijske igre, ki so potekale v Tacnu in Gotenici, sodelovalo pa je 885 tekmovalcev. Organizirano je bilo tudi 33. tradicionalno tekmovanje Slovenske vojske in policije v patrolnem teku na smučeh na Pokljuki, državno prvenstvo policije v veleslalomu na Pohorju, državno prvenstvo vodnikov službenih psov, 4. državno prvenstvo delavcev policije v košarki v Velenju ter Pohod razuma, volje in moči za Brajnikov memorial v Bohinju.

V okviru preventivne in promocijske dejavnosti so vrhunski športniki, zaposleni v policiji, sodelovali na prireditvi Prometna varnost ni naključje v Ižakovcih, na državnem prvenstvu v krosu osnovnih in srednjih šol v Šmartnem pri Litiji, na prireditvi Mladost brez drog v Novi Gorici, na srečanju štirih policijskih uprav (Maribor, Murska Sobota, Varaždin in Čakovec) in glasbenem festivalu Te mikka, ki sta bila v Murski Soboti ter na prireditvi Varna pot v šolo in domov v Ljubljani.

18 DEJAVNOST SPECIALIZIRANIH POLICIJSKIH ENOT

Specialna enota

Specialna enota je v sodelovanju z drugimi policijskimi enotami izvedla 44 (27) operativnih akcij in bila 9-krat (5-krat) aktivirana za urgentno posredovanje. Sodelovala je pri prijetju oseb, osumljenih umorov ter nedovoljene proizvodnje in prodaje prepovedanih drog, pri varovanju varovanih oseb, iskala je sledi kaznivih dejanj v jamah, opravljala preglede plovil v vodi, varovala prevoze denarnih pošilk in zaseženih prepovedanih drog, z upravo za

izvrševanje kazenskih sankcij ministrstva za pravosodje je sodelovala pri varovanju oseb, ki so bile v kazenskem postopku idr.

Delavci enote za protibombno zaščito³³ so sodelovali pri:

- 2 (4) dezaktiviranih eksplozivnih naprav in sredstev,
- 12 (20) pregledih sumljivih predmetov,
- 10 (24) ogledih kraja eksplozije,
- 30 (23) strokovnih in izvedenskih mnenjih,
- 311 (309) protibombnih pregledih in varovanjih,
- 40 (112) prevzemih eksplozivnih naprav v hrambo in uničenje.

Obravnavali so tudi 24 anonimnih groženj o nastavitvi eksplozivnih naprav.

Pripadniki specialne enote so pri izvajanju operativnega dela v 15 (4) primerih uporabili prisilna sredstva proti 34 (5) osebam, in sicer fizično silo ter sredstva za vklepanje in vezanje. Ugotovljeno je bilo, da je bila uporaba prisilnih sredstev zakonita in da ni bil nihče poškodovan.

Pripadniki specialne enote so večji del delovnega časa porabili za različna usposabljanja doma in v tujini, potrebna za strokovno izvajanje nalog in stalno psihofizično pripravljenost, večkrat pa so sami usposabljali druge policiste in kandidate za policiste. Uspešno so sodelovali tudi na državnih športnih tekmovanjih, kjer so ekipno dosegli dve prvi in tri druga mesta.

Letalska policijska enota

Letalska policijska enota je opravila 1.638 ur in 10 minut (1.443 ur in 55 minut) letenja. Poleg poletov, opravljenih v humanitarne namene (210 ur in 15 minut), je sodelovala pri urejanju in nadzoru cestnega prometa (378 ur), nadzoru državne meje in mejnega območja (445 ur in 5 minut) ter pri iskanju storilcev kaznivih dejanj in drugih oseb (12 ur in 25 minut). Polete je izvajala tudi za zunanje naročnike po ekonomski ceni in v ta namen opravila 77 ur in 45 minut letenja.

Za šolanje, trenažno letenje in prelete je bilo opravljenih 285 ur in 45 minut (132 ur in 10 minut) letenja. Za polete je bil uporabljen tudi novi helikopter A-109E; za njegovo vodenje so se piloti izurili večinoma v tujini.

Enota na sklic

Enota na sklic je bila v letu 2004 vključena v varovanje športnih in drugih prireditev, ki so bile označene za dogodke visokega tveganja. Sklicana je bila 263-krat (238-krat). Vpoklicanih je bilo 7.343 (6.803) policistov, od tega je bilo pri sklicu navzočih 6.307 (5.655) policistov ali 85,9 % (83,1 %). Opravili so 54.969 (47.399) ur rednega dela in 5.663 (9.746) ur dela preko polnega delovnega časa. V pripravljenosti na delovnem mestu so bili 843 (2.435) ur, v pripravljenosti na domu pa 10.706 (7.974) ur.

Gorska enota (PPE III) je opravljala ogledne nezgod na smučiščih, iskala pogrešane osebe, sodelovala pri vzdrževanju javnega reda, zagotavljanju varnosti udeležencev prireditev v

³³ Center za protibombno zaščito je v drugi polovici leta 2004 postal organizacijska enota specialne enote.

visokogorju in opravljala preventivne dejavnosti v turistični sezoni. Aktivirana je bila v 60 (59) akcijah, v katerih je bilo vpoklicanih 63 (206) policistov. Policisti so opravili 176 (942) ur rednega dela in 4 (204) ure preko polnega delovnega časa.

Enota za mirovne misije

Slovenski policisti so sodelovali v naslednjih mednarodnih mirovnih operacijah:

- v misijah OVSE v Makedoniji,
- v misijah OZN (UNMIK na Kosovu),
- v misiji Evropske unije (EUPM v Bosni in Hercegovini in EUPOL – PROXIMA v Makedoniji),
- v uradu visokega predstavnika v Bosni in Hercegovini (OHR),
- v policijski misiji v Afganistanu (program ICITAP za usposabljanje afganistanskih policistov) in Jordaniji (program JIPTC za izobraževanje iraških policistov).

Slovenski policisti v mirovnih operacijah dne 31.12.2003 in 31.12.2004

Mirovna misija	2003	2004
EUPM – Bosna in Hercegovina	4	4
EUPOL-PROXIMA – Makedonija	3	5
UNMISET – Vzhodni Timor	2	
OVSE – Kosovo	5	
UNMIK – Kosovo	13	14
OVSE – Makedonija	4	2
OHR – Bosna in Hercegovina	1	1
ICITAP – Afganistan	1	1
JIPTC – Jordanija		5
Skupaj	33	32

Stroški za delovanje slovenskih policistov v mirovnih misijah so bili poravnani iz sredstev, namenjenih redni dejavnosti policije.

Druge specializirane enote

Specializirana enota za nadzor prometa je v letu 2004 opravljala nadzor tehnične brezhibnosti vozil, predvsem tovornih in avtobusov, nadzor avtošol, prevozov nevarnega blaga in izrednih prevozov ter nadzor hitrosti z videonadzornim sistemom Provida 2000, laserskim merilnikom hitrosti Traffipatrol in merilnikom AD9T. Ugotavljala je kršitve cestnoprometnih predpisov, kontrolirala obremenjenost motornih in priklopnih vozil, sodelovala pri vseh načrtovanih akcijah v zvezi s prometno varnostjo (Slovenija, pripni se!, Cestni križ, Veriga, Morska deklica, Promil itd.), pomagala pri urejanju in umirjanju prometa, spremljala izredne prevoze, kolesarski maraton Franja in mednarodno kolesarsko dirko Giro d'Italia. Izvajala je poostrene nadzore nad prevozi nevarnega blaga, opravljala preventivne preglede potnikov, prtljage in prevoznih sredstev zaradi odkrivanja sumljivih predmetov in pomagala delavcem carinske uprave pri carinski kontroli in kontroli nenamenske uporabe kurilnega olja. Poleg tega je izvedla nadzor nad predelanimi vozili, da bi zmanjšala število neprijavljenih tekmovanj s takimi vozili.

Naloge **specializirane enote za nadzor državne meje** so bile odkrivanje in prijemanje oseb, ki so ilegalno prestopile državno mejo, in njihovih vodičev, odkrivanje prevozov prepovedanih drog, orožja, ponarejenih dokumentov, ukradenih vozil ipd. Policisti te enote so

izvedli 740 (592) ukrepov in prijeli 364 (379) oseb, ki so ilegalno prestopile državno mejo, ter 87 (54) vodičev oziroma prevoznikov.

Konec leta 2004 je bilo v policiji 88 (90) **vodnikov službenih psov** za splošno uporabo, 9 (8) vodnikov službenih psov za specialistično uporabo – odkrivanje prepovedanih drog, 3 (3) vodniki službenih psov za specialistično uporabo – odkrivanje eksplozivnih snovi in 8 (7) vodnikov, ki pa so imeli po dva službena psa. Službenih psov je bilo 116 (115), od tega 90 (90) za splošno uporabo, 17 (16) za odkrivanje prepovedanih drog in 9 (9) za odkrivanje eksplozivnih snovi. Službeni psi za splošno uporabo so bili najpogosteje uporabljeni pri opazovanju in patroljiranju v naseljih, vzdrževanju in vzpostavljanju javnega reda, varovanju državne meje, zavarovanju javnih prireditev, asistencah in iskalnih akcijah. Kot prisilno sredstvo so bili uporabljeni 25-krat (36-krat).

Konec leta 2004 je bilo v policiji 20 (21) službenih konj, od tega 15 (16) na postaji konjeniške policije v Ljubljani, kjer je bilo 18 (18) **policistov konjenikov**, in 5 (5) službenih konj na policijski postaji vodnikov službenih psov in konjenikov Maribor, kjer je bilo 6 (6) policistov konjenikov. Policisti konjeniki so bili vključeni predvsem v opazovanje in varovanje javnih prireditev v naseljih ter varovanja protestnih shodov in demonstracij.